

Pognati izvoz in turizem

Udeležba na seji upravnega odbora Gospodarske zbornice Slovenije je bila rekordna, podpredsednik slovenske vlade Herman Rigelnik je ob koncu doživel spontan aplavz. Razumemo ga seveda lahko kot strahotno stisko, zlasti izvoznega dela gospodarstva, izvozni pa je z osamosvojitvijo Slovenije postal tako rečen pretežni del gospodarstva. Kdor še ni, bo moral postati izvoznik, saj je slovenski trg premajhen in trenutno revzen.

Vlada se odloča za postopnost, zavrača šok-terapijo, zato so primerjave z Markovičevim programom vsaj zdaj bolj podobne zaletavanju vnetih kritikov Drnovškove vlade, ki jih bolj kot boljši gospodarski časi zanimajo predvolilne točke. Rigelnik je dejal, da vlada sodeluje z zbornico, da je dober partner Banka Slovenije in da ga veseli sodelovanje stroke, saj imamo doma dobre strokovnjake. Resne kritike vladnega programa iz njihovih vrst doslej še nismo slišali, kar je nedvomno dober znak.

Spodbuden je tudi dogovor vlade z Banko Slovenije, ki bo sama intervintirala pri tečaju, s pomočjo svojega instrumentarija, kar bo učinkovalo v dveh do treh tednih. Nedvomno je to bolje kot državni nakup mark, očitno tudi v Banki Slovenije, ki se je doslej izkazala z dosledno denarno politiko, dobro vedo, da je mark dovolj, ker smo vsa leta pridno varčevali

v markah in da imajo izvozniki zaradi tega na vratu absurdno zanko, kajti čim več izvozijo, tem bolj si znižajo tečaj.

Navkljub vsemu pa je izredno težko napovedati, kakšno usodo bo vladna zasnova ekonomskih politike doživel v parlamentu, dovolj zgovoren je zaplet pri lastninski zakonodaji. Na seji upravnega odbora zbornice smo slišali kup pozivov k treznosti, k zdravemu razumu, upam, da ne bo poslanca, ki bi oviral izvoznike, saj bi si s tem žagali vejo, druge rešitve kot pognati izvoz in turizem pač ni, jih je komentiral Rigelnik.

Seveda tudi brez ureditve državnih financ gospodarskega razvoja ne bo, vlada obljublja, da jih bo počistila, konec junija namerava zaključiti proračunsko leto, napraviti premožensko bilanco države in začeti na novo, s čimer se bo spremeno izognila skoraj 50 milijardnemu proračunskemu primanjkljaju. Toda enkrat je pač treba počistiti s preteklostjo, zato je nedvomno bolj kot to pomembno, da ne bi nato začeli z novim krogom nečistih računov in čudnih finanč, ki jih tudi novi podjetniki s pridom izkorisijo. Mar nismo potem takem bolj balkanski, kot si mislimo in želimo in nedvomno se bo od stare prakse težko posloviti. ● M. Volčak

Prva obletnica slovenske državnosti

Proslava na predvečer praznika

Slavnostne seje slovenskega parlamenta ne bo, saj je bila pred kratkim ob sprejemu Slovenije v Organizacijo združenih narodov.

Ljubljana, 16. junija - Osrednja prireditve bo na predvečer praznika, 24. junija, ob 21.30 na ploščadi pred republiško skupščino, prenašala po vojno radio in televizija. Občine pa bodo imele v naslednjih dneh priložnost, da tudi same obeležijo ta pomembni dan. Na osrednji slovesnosti v Ljubljani bo imel nagovor predsednik predstavlja Republike Slovenije Milan Kučan, ki bo prisel na prizorišče v spremstvu predstnika skupščine in predsednika vlade dr. Franceta Bučarja in dr. Janeza Drnovška. Trije predsedniki bodo nato pregledali častno enoto Teritorialne obrame Slovenije, kulturnoumetniški program pa bo trajal 35 minut. Organizacijo slovesnosti vodi po sklepnu vlade minister za informiranje Jelko Kacin.

Stranke nove parlamentarne opozicije in poslanski klub Demos pa so na sestanku 16. junija sklenili, da mora proslavo pripraviti skupščina, sicer jo bodo opozicijske stranke, ki bodo 2. julija ob podpisu deklaracije o neodvisnosti organizirale prireditve Za demokracijo. ● J. Košnjek

Za odstotek nižje plače

Kranj, 18. junija - Vlada se je pri plačah odločila za degresijo, kar ob manj kot 10-odstotni inflaciji pomeni nižje plače. Maja je bila inflacija 7,1-odstotna, kar pomeni, da bodo junijске plače lahko višje za 5,89 odstotka, po dosedanjem preračunu pa bi bile lahko za 6,89 odstotka.

Vlada se ni odločila za zamrznine, temveč za zadrževanje plač, kar naj bi dosegli s popravkom kolektivnih pogodb v gospodarstvu, temu ustrezno pa jih bo zadrževalo tudi v negospodarstvu. Pri Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije so že izračunali, da vladni ukrep pomeni nižje plače pri manj kot 10-odstotni inflaciji, pri 11-odstotni pa se eskalacijski stopnji izenačita, kar si lahko razlagamo s tem, da vlada namerava inflacijo ukrotiti pod 10 odstotki. Nemara celo pod 5 odstotki, saj pri tolikšni inflaciji plače ne bodo rasle. Če bo inflacija od 5- do 10-odstotna pa bi se plače povečale za 4 odstotke in dodatno za 90-odstotni delež rasti cen nad 5 odstotki. Praktično torej za junij to pomeni, da bodo plače za 1 odstotek manjše, kot bi bile po starem. ● M. V.

Po dveh tednih, kar so v sprevodu krenili po mestnih ulicah in se veselili slovesa od srednje šole, so se dijaki te dni poštano spotili ob zaključnih izpitih. Kot pravijo sami, pa najhujše šele pride; tisti, ki so šolo končali, bodo boljšilmanj uspešno iskali prve službe, drugi, ki nameravajo na študij, se bodo naslednje dni še gulili in s strahom pričakovali, kako se bo izšlo na sprejemnih izpitih na fakultetah. - Foto: G. Šinik

Milijon ton jekla

Jesenice, 18. junija - V jeklarni Bela na Jesenicah so danes odličili milijonto tono jekla. Jeklarna je začela delati 13. marca 1987 in je največ jekla izdelala pred tremi leti in sicer 230.800 ton, lani pa le 72.300 ton, ker je zaradi pomanjkanja jeklenega odpadka stačila kar 48 dni. N. D.

MEGAMILK

ljubljanska banka

Gorenjska banka Kranj

Kranj, 16. junija - Povsod v Sloveniji so lani začeli s programi javnih del za brezposelne. Na Gorenjskem so letos na ta način začasno priskrbeli delo 200 iskalcem zaposlitve. Poleg klasičnih komunalnih del so ponudili tudi programe s področja sociale, nege, vzgoje, izobraževanja... Več o tem na strani 5. - Foto: G. Šinik

7,4 odstotke nižje osnove plač

Ljubljana, 18. junija - Junijška osnova za izračuna plač v zavodih, ki se financirajo iz proračuna (državne dejavnosti) znaša 20.991 tolarjev, kar pomeni, da je za 7,4 odstotka nižje kot majna. Julija bodo izplačali regres, ki brutno znaša 18.500 tolarjev, kjer so že izplačali večje, jih bodo morali poračunati.

Po majskem povisjanju torej sledi junijsko znižanje plač v negospodarstvu, odločitev vlade je Mile Šetinc na tiskovni konferenci pojasnil kot usklajevanje plač z rastjo v gospodarstvu po dosedanjem formuli. Po marčevski odmrznitvi plač v gospodarstvu se je to odrazilo v majskem skoku plač ne negospodarstvu, aprila pa niso tako porasle, kar odseva v junijskih plačah negospodarstvu. ● M. V.

Ne bomo plačevali za druge

Ljuljana, 18. junija - Slovenska vlada bo skušala načelo "suverene dolga" uveljaviti tudi pri tujih komercialnih bankah, ki so dale posojila bivši Jugoslaviji.

Stvari se zapletajo, ker vse republike bivše Jugoslavije ne plačujejo več obresti reprogramiranih posojil tujih komercialnih bank in obstaja nevarnost, da bi jih Slovenija zaradi klavzule o solidarni odgovornosti plačevala tudi za druge. Plačevala naj bi le obresti in kasneje tudi glavnico posojil, ki so jih dobili subjekti v Sloveniji. Slovenski delež je približno 8-odstoten, znaša od 400 do 500 milijonov dolarjev. ● M. V.

Slovenija - vaš partner

Bled, junija - V nedeljo, 21. junija, se bo v Festivalnem dvorani na Bledu začela poslovna konferenca "Slovenija - vaš partner", ki jo prireja Mednarodno združenje slovenih razvojnih partnerjev Biro Ljubljana.

Poteka bo tri dni, na njem se bo zbral približno dvesto poslovnežev iz Slovenije in tujine, med njimi tudi slovenski rojaki. Prvi dan bodo sodelovali predstavniki slovenske vlade, govoril bo tudi dr. Janez Drnovšek in dr. Andrej Ocvirk kot predsednik organizacijskega odbora ter predsednik GZS Ferri Horvat. Naslednja dva dneva pa bosta v znamenju predstavitev posameznih projektov,

naredili 400 projektorjev 50 slovenskih podjetij s področja turizma, strojogradnje, kovinsko predelovalnino in elektro industrije. Predvideni so tudi obiski nekaterih slovenskih podjetij. ● M. V.

GORENJSKI GLAS
MALI OGGLASI 217 960

IZREDNO UGODNO!

Cement Salonit - Anhovo
SAMO 459 SLT
z Merkurjevo kartico pa že za
436 SLT.
CENI STA Z DAVKOM!

VELIKA AVTOMOBILSKA TOMBOLA

Jutri, v soboto, 20. junija 1992,
ob 14. uri v Športnem centru v Kranju

- skupna vrednost dobitkov 4.990.000,00 tolarjev
- tombolske kartice po 250.- tolarjev

Po koliko so fige v žepu?

Prvi mesec Drnovškove vladavine komentatorji ocenjujejo zelo različno. Celo v sobotnem »Delu« smo prebrali dve nasprotujoči si oceni. Mija Repovž v uvodniku »Sobotne priloge« ocenjuje, da je Drnovšek začel dobro, Danilo Slivnik pa je veliko bolj skeptičen in gotovo ne brez razloga.

Eden prvih ukrepov Drnovškove vlade je bilo povečanje plač v družbenih dejavnostih in državni upravi za kar 38 odstotkov. Drnovškova vlada je verjetno prva vlada v slovenski zgodovini, ki si je takoj, ko je prevzela oblast povečala plače in to kar za 38 odstotkov. Po burnem odzivu opozicije in negativnih ocenah strokovnjakov (npr. Mencingerja) je Drnovšek začel iskati grešnega kozla. Zato so odstavili Aleša Čerina, sekretarja vlade, ki ni bil »ne kriv, ne dolžen« in ga zamenjali s članom LDS. Dobro obveščeni trdijo, da je ravno povečanje plač povzročilo »vdor v monetarni sistem«, javno je seveda kriplila podla na SDK in SPIZ. Da bi čim bolj prikrili napako vlade, so javnosti vrgli kosti za glodanje. Iz finančnega ministrstva so se pojavile govorice, »da sta Janšev in Baćevanje ministru najemali v tujini kredite« in »da vlada na področju finančne anarhije«. Skratka, Drnovšek in Kopač sta svojo napako skušala zakriti z oboževanjem svojih kolegov v vladi, tako da je v javnosti nastal vtis, da skuša vlada narediti red in to v trenutku, ko nerazumno razmetava denar davkoplăcevalcem. V petek se je meglj že razkazila, ko je bil v »Delu« objavljen spisek tistih, ki so se zadolževali v tujini. Na njem sploh ni obrambnega ministrstva, notranje ministrstvo pa se je zadolžilo le za 21 milijonov tolarjev. Mija Repovž, ki je v sredo obožila obe ministrstvi »finančnih balkanij«, pa v soboto o tem modro molči, piše hvalospev Drnovškemu programu, seveda ne omenja povečanja plač za 38 odstotkov obenem pa hvali, kako bo Drnovšek spodelkal inflacijo »z zamrznitvijo plač«! In zakaj jih je moral prej zvišati za celih 38 odstotkov? Pa razumi, če moreš!

Tako je nastala situacija, ko posamezni ministri polemizirajo med seboj po časopisih, le da Drnovšek in Kopač očitno nista imela zadosti poguma, ampak sta v ogenj postala novinarje. Zankrat je glavna žrtve bivši finančni minister Šešek, ki je bil kot »glavnih krivev« obtožen za finančno anarhijo. Toda, Drnovškova vlada je že priznala, sicer posredno, da je bivši finančni minister Šešek tisti, ki je bil v prejšnji vladi proti tako velikemu povečanju plač. Sedaj ga skušata Drnovšek in Kopač »pomočiti«, čeprav sta sama povzročila anarhijo na finančnem področju. Zato smo dobili situacijo, ko člani vlade vodijo »časopisne seje« in polemizirajo po časopisih, vlada pa ima kar dva človeka, ki skrbita za njen boljši ugled v javnosti. Zlobneži pravijo, da je njuna naloga sproti povzemati stališča posameznih ministrov, da Drnovšek lahko povzame skele. To smo že videli v drugem obdobju Peterletove vlade, ko Peterle ni bil več zadovoljen z vlogo prvega med enakimi. Ali gre Drnovšek po njegovih poti? Njegov štěveni kabinet svetnikov vsekakor spominja na trop Tudjmanovih svetovalcev, kar ni ravno poceni.

V sredo je Drnovšek dobil od koalicije, ki ga je pripeljala na oblast, prvi NE! Seveda ni žrtvoval kmeta (ker potem ne bi kandidiral Kopač za Gasparjevega namestnika), kot skuša stvar zaglediti dvorni karikaturist LDS Franco Juri v »Delu«. Neizvoliti Kopača pomeni resno opozorilo Drnovšku, da sredina ne bo več mirno prenašala »vaj v vladanju« in da naj končno umiri ne-nasitime appetit Škojčevih skojevcov po ministrskih foteljih. »Mladina« je namreč že lansirala govorice, da sta naslednja na »listi za odstrel« ministra Jeraj in Krajnc. Veliko vprašanje je, ali je Drnovšek sploh razumel opozorilo, ker je kmalu po tem odletel iz deževne Ljubljane v sončni Rio de Janeiro.

Ko je Drnovšek »nahnil DA« liberalnim demokratom, je Janez Janša izrazil upanje, da bo Drnovšek spremenil LDS iz levico, destruktivne stranke v resno stranko, ki bos posobna vladati. To se očitno še ni zgodilo. Zdi se, da Škojčevi skojevcji dajejo osnovni ton Drnovškovi politiki. Tako, ko je Drnovšek prevzel mesto predsednika vlade, so skojevcji, kot se za njih spodbobi, v lastnih vrstah izvedli diferenciacijo. V »Mladini« so oblatili Edvarda Ovna, predstavka podjetniške struje v LDS, ki naj bi bil prek firme »Sonca« vmešan v afero »Jasmin Držanič«. Mogoče so bili glavni iniciatorji celotne »afere« ravnati tisti, ki so od Jasmina Držanič dobili stanovanja. V »Mladini« se je kot tožilec pojavil le »človek za vse naloge« Jaša L. Zlobec. Tako je Edvard Owen dobil »lepoto zahvalo«, ker je prisrkel reprezentančno opremo za poslanski klub LDS na Tomšičevi 5 v Ljubljani.

Seveda imajo zadnje »vaje v slogan« v slovenski politiki tudi politično ozadje. V »Nedeljskem« in »Novicah« objavljeni odlomki iz Janševe knjige »Premiki« kažejo, kakšno negativno vlogo sta odigrala tako LDS, kot tudi Peterle v osamosvajjanju Slovenije. To je očitno povzročilo nervozo v obeh taborih. Jaša L. Zlobec se je oglasil in obtožil obrambno ministrstvo, da se denar od namenin za vojaške objekte steka v obrambno ministrstvo. Založno je, da Zlobec kot poslanec republike skupščine ne ve, kaj piše v zakonu o proračunu, ki ga je verjetno pomagal sprejemati, saj tam natančno piše, da se denar od vojaških objektov steke v proračun, torej v finančno ministrstvo! Končno bi Zlobec o tem lahko pobaral Kopača, ki si je delo v ministrskem fotelju predstavljal preveč idealistično, ko pa je postal minister, je začel stokati, da so dvnevi v fotelju »grogzni«, da je vsak dan delal po 13, 14 ur, pa tudi v sobotah in nedeljah...

Lojze Peterle je v Celju v petek obtožil »bivše komuniste«, da slabo vodijo slovensko državo. Isti dan je na Jesenicah dr. Jože Pučnik povedal, da se je Peterle, še ko je bil predsednik vlade, brez njegove vedenosti pogovarjal s prenovitelji. Peterle jim je ponujal mesto podpredsednika vlade, samo da bi se obdržal na oblasti. Skratka, svet ni rdeče-črn, oblast je opojno mamil in celo Lojze Peterle bi sklenil pakti z »rdečimi hudiči«, samo, da bi se obdržal na oblasti. Sedaj je Peterle še napovedal, da je za čim prejšnje volitve. Toda z oblasti je odletel, ko je »zminiral« že skoraj sprejet kompromis o volitvah. Desnica se ne bo zlepa odrekla večinskemu volilnemu sistemu, appetiti, da bi postala »slovenska HDZ«, so premočni. Če Peterle spet javno ponuja kompromis o volitvah, potem to pomeni, da hoče ohraniti lep in čist obraz. Po konstanji v žerjavico bo Peterle postal narodnjake, klub Demos in mogoče SLS. LDS bo še naprej izvajala »vaje v vladanju«, toda kaj, če se bo »Drnovšku zgordil Peterle« in to v njegovi najslabši verziji? Volilci, letos ne pričakujte volitev!

Jože Meglič

Razprava o volilnih zakonih in lastninjenju se je vendarle začela

Prvo upanje na zimske volitve

Ker so zbori slovenske skupščine v sredo z dvotretjinsko večino, kar je glede na običajno slabo udeležbo prijetno presenečenje, sprejeli osnutke prvih treh volilnih zakonov, se je upanje, da bomo Slovenci ponovno volili konec letosnjega leta v ustavno predvidenem roku, povzročeno. Seveda, če tako pozitivna presenečenja ne bodo zamenjale blokade.

Ljubljana, 17. junija - Dogodki pred sredo takega razpleta niso napovedovali, saj so nekatere opozicijske stranke, predvsem narodni demokrati in liberalci, pa tudi celoten poslanski klub Demosa, obljubljale trdno vztrajanje na svojih stališčih, narodni demokrati pri referendumu o volilnem sistemu, liberalci pa pri odločitvi, da novi lastninski zakon ne sme na dnevni red, dokler tudi zbor združenega dela ne bo vzel v obravnavo starega Umekovega, kar sta druga dva zborna storila. Zbor združenega dela stališča ni spremenil in bat se je bilo, da nov lastninski zakon sploh ne bo prišel na dnevni red.

Najprej zakon o referendumu

Ustavna komisija skupščine je zavrnila predlog narodnih demokratov o razpisu volilnega referendumu. Komisija je menila, da je treba najprej sprejeti zakon o referendumu, saj se bodo podobne zahteve še pojavljale.

Poslanci so sprejeli predlog za izdajo zakona o volitvah v državni zbor z osnutkom zakona, predlog za izdajo zakona o državnem svetu z osnutkom zakona in predlog za izdajo zakona o volitvah predsednika republike z osnutkom zakona. Največ problemov je bilo v družbenopolitičnem zboru, kjer je bila dvotretjinska večina zagotovljena

Sodelovanje z Udbo

Daniel Starmann je predlagal, da bi moral vsak kandidat na prihodnjih volitvah opisno izjaviti, da ni sodeloval z Udbo. Njegov predlog je bil z navadno večino v zboru občin sprejet, vendar nima veljave, ker je to del volilne zakonodaje, ta pa se sprejema z dvotretjinsko večino.

šele popoldne. Družbenopolitični zbor in zbor združenega dela sta sklenila, naj ustavna komisija čim prej pripravi predloge zakonov, zbor občin pa je izglasoval, da je to dolžna storiti vlada. Gleda osnutkov zakonov bistvenih ugovorov ni bilo. Vseeno je treba omeniti stališča treh strank. Zeleni ne izključujejo možnosti uporabe starega ključa za volitev v družbenopolitični zbor, kjer je veljal čisti proporcionalni sistem, socialisti menijo, da daje razdelitev Slovenije na 88 enot večje možnosti močnejšim strankam in da bi bilo treba omogočiti, da bi se vsaka stranka v vsaki volilni enoti lahko predstavila z listo in ne samo z enim kandidatom, izrekli pa so bojanči, da bi se v predvolilno propagando krščanskih demokratov vključila tudi Cerkev, socialisti pa so proti prevladovanju večinskemu sistemu in za višji prag, potreben za vstop v parlament, po njihovem najmanj štirje poslanci.

Odvijati se je začel tudi klopčič sprejemanja lastninske za-

Kako z divjimi privatizacijami

V razpravi o lastninskem zakonu je bilo veliko govora o načinu, kako stopiti na prste tistim, ki so doslej divje privatizirali družbeno premoženje. To bo očitno težko izvedljivo. Poslanci so menili, da morajo biti privatizacijski postopki javni, da ima Agencija za privatizacijo prevelika pooblastila in moč. Kar precej strank, med njimi krščanski demokrati, prenovitelji, socialdemokrati, so terjali tudi do 60 - odstotno brezplačno razdelitev delnic, več pa naj bi dobili tudi pokojninski skladki. Predlagali so, da bi morali ločevati med novo zaposlenimi in tistimi, ki imajo daljšo delovno dobo ter upokojenci, sedanjih menedžerjev pa ne bi smeli postati tudi lastniki. Seveda pa je treba slovensko premoženje najprej oceniti. Eden od predlogov je bil tudi, da bi neizpoljnje dele kolektivnih pogodb upoštevali pri lastninskih deležih.

konodaje. Zbor združenega dela je sprejel predlog za izdajo

politični zbor obravnavala Umekov predlog, zbor združenega dela pa ne, ki pa bi ga, po sodbi zborna občin, moral in bi ga bilo treba v to prisiliti. Šele potem, ko bi bila znana usoda Umekovega zakona, bi se lahko lotili najnovejšega.

Bodo dr. Bučarja tožili

Predsednik skupščine dr. France Bučar je bil še posebno v zboru občin deležen številnih kritik na račun izjav, ki jih je dal o sedanji opoziciji, da je nezrela, nedemokratična in hujša, kot je bila prejšnja. Terjali so opravico, zahteva pa njegovem odstopu pa je že nekaj časa znana. Predsedniško mesto naj bi prevzel nekdo iz nove opozicije. Liberalna stranka pa razmišlja o možnosti uvedbe kazenske ovadbe zoper predsednika skupščine. Ta stranka tudi odreka legalnost izvolitve dr. Dušana Pluta za predsednika Zelenih, kar prizadeeti Plut kategorično zavrača.

STRANKARSKE NOVICE

Tržiški upokojenci o lastninjenju

Za pravično delitev premoženja

Tržič, 17. junija - Občinski odbor Sivih panterjev v Tržiču je povabil na okroglo mizo o lastninjenju republiškega poslanca Mileta Šetince. Pogovor o prednostih in slabostih dosedanjih predlogov ter postopkih pri sprejemu zakonodaje. Udeležence so zanimala tudi

Sprva je kazalo, da bo Mile Šetinc govoril le predstavnikom LDS iz Tržiča in Sivih panterjev Gorenjske, nazadnje pa se je na okrogli mizi o lastninjenju zbral tudi osem tržiških upokojencev. Njihov pred nedavnim ustanovljeni občinski odbor sicer šteje le 12 članov, vendar so v Tržiču pričakovali večji obisk, je očenil Bogdan Štemberger iz Kranja.

Gost srečanja je v uvodu pojasnil zaplete ob dosedjanjem sprejemanju lastninske zakonodaje in v nadaljevanju podrobnejše opisal razlike posameznih zakonskih predlogov. Kot je med drugim poudaril, je sprejem zakona o lastninjenju usodnega pomena za Slovenijo, saj ni moč pričakovati pravega gospodarskega preobraza brez privatizacije, prav tako pa brez določitve lastnikov

premoženja ne bo steklo vlaganje tujev v dejavnosti pri nas. Zato je tudi sam sodeloval pri pripravi kompromisnega predloga zakona, ki bi omogočil čim prejšnji začetek privatizacije.

Na vprašanje, kdo bo deležen delnic, je Mile Šetinc lahko odgovoril le z možnimi različicami v dosedanjih predlogih. Po njegovih ocenih ni moč pričakovati, da bi razdelili vse premoženje, ampak največ 40 odstotkov vse lastnine. Pri tem se je zavzel, da bi bila delitev čim bolj pravična, s čimer so se strinjali tudi nekateri razpravljalci. Manjkala pa niso niti povsem nasprotna mnenja, češ da bodo ljudje sedaj kupovali nekaj, kar so sami ustvarili in je že njihovo.

Razprava ni zaobla problemov zaradi odvzetega premoženja v preteklosti. Kot je ocenil Franc Globočnik iz Tržiča, je država prav iz tega gradila vse drugo, a je žal na koncu vse propadlo. Zato se skupaj z drugimi prizadetimi že več let prizadeva za odpravo povzročenih krivic, ki jih tudi v Tržiču ni malo; med drugim se zavzemajo tudi za ureditev lastništva nekdanjega Gassnerjevega gradu nad Bistrico. Kot je o tem dejal Mile Šetinc, LDS gleda na to iz drugačnega zunega kota in povezuje denacionalizacijo s procesom privatizacije, v katerem naj bi nekdanjim lastnikom zagotovili ustrezne deleže. ● Stojan Saje

Zakon o denacionalizaciji se ne izvaja

Ljubljana, 18. junija 1992 - V prostorih stranke krščanskih demokratov sta se danes sestali delegaciji Slovenske gospodarske stranke - predsednik Edo Pirkmajer in podpredsednik Boris Pavšlar - ter Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle, podpredsednik Franc Miklavčič, Igor Umek ter Primož Bulc.

Pogovor je potekal predvsem o kompleksu lastninske zakonodaje s posebnim poudarkom na denacionalizaciji. Stranki se strinjajo, da je potrebno obravnavati in sprejeti hkrati tudi spremljajočo zakonodajo k zakonu o lastninjenju, da bo izvajanje splošno mogoče. Skupno je bilo ugotovljeno, da se denacionalizacija kljub vsem že sprejetim pravnim aktom še vedno izredno počasi izvaja.

Stranki sta se dogovorili za nadaljnje sodelovanje s poudarkom na eksperimentnem delu pri pripravi in izvajanju lastninske zakonodaje.

Ljubljana, 18. junija 1992

Primož Bulc
organizacijski tajnik SKD

V Sloveniji 62 tisoč beguncev

Ljubljana, 17. junija - V Sloveniji je zdaj že nad 62 tisoč beguncev iz Bosne in Hercegovine in 3700 iz Hrvaške. 16 tisoč beguncev je nastanjenih v 59 zbirnih centrih v 47 slovenskih občinah, ostali so pri družinah. Med beguncami je dve tretjini žensk, med njimi pa nekaj nosečnic in porodnic. Polovica je otrok v starosti do 16 let. Med begunci je tudi nekaj vojaških obveznikov, ki pa jih Slovenija po svoji zakonodaji in mednarodnem pravu proti njihovi volji ne more vračati v domovino. Večina beguncev je Muslimanov, nad 70 odstotkov, petina je Hrvatov, poldruži odstotek je Srbov, nekaj Romov in šest odstotkov pripadnikov drugih narodnosti. Slovenija ima en begunski center tudi na hrvaških tleh, v Banjalah, kjer je trenutno 352 beguncev iz BiH.

Stiri tisoč beguncev želi odpotovati k svojem na tuje, zlasti v Avstrijo in Nemčijo. Naše ministrstvo za notranje zadeve se z BiH dogovarja o odprtju urada za izdajo potnih listin tem ljudem. ● D. Z.

S seje kranjske vlade

Tudi umazana voda teče le navzdol

Kranj, 18. junija - Na včerajšnji seji kranjskega izvršnega sveta je bila obravnavana in sprejeta nova zasnova čiščenja odpadnih voda, po kateri naj bi skušali v čim večji meri ločiti meteorne od fekalnih voda, nekatera naselja pa priključiti na čistilne naprave sosednjih občin, da bi se s tem izognili prečrpavanju.

Kranjski vlad je bil tokrat predstavljen projek za novelacijo dolgoročnega plana občine v sketorju odpadnih voda, ki ga je pripravilo Projektivno podjetje Kranj. V izhodiščih je določeno: da morajo tehnološke vode uporabniki pred izpuštom v kanalizacijo razstrupiti, fekalne vode naj se vodijo do čistilnih naprav, v skrajnem primeru, ko to ni mogoče, pa očistijo v triprekatinah gneznicah; umazane padavinske vode s cest in parkirišč naj se skozi peskolovce oz. oljne lovilce (pri parkiriščih) speljejo v vodotoke, čiste padavinske vode s streh in zelenic pa spusti v ten ali vodotoke. Na tak način bi bila dosežena ločitev fekal-

nih voda od padavinskih, ki delovanje čistilnih naprav zelo motijo, ob velikih padavinah pa celo onemogočajo.

Pri odvajjanju fekalnih voda pa je v novi zasnovi predvidena sporazumna uporaba čistilnih naprav tudi v sosednjih občinah: Cerklej z območjem Kravca naj bi se priključilo na čistilno napravo v Domžalah, desni breg Save od naselja Breg pod Podrečem naj bi povezali s kanalizacijo v Medvodah, območje Stražišča, Bitenj in Žabnice pa bi s kanalom povezali s čistilno napravo v Škofji Loki (v katere razširitev je v ta namen občina Kranj tudi investirala). Izkušnje namreč kaže-

Vrnite potokom struge!

Ob obravnavi koncepta čiščenja odpadnih voda, je bil na isti seji obravnavan tudi predlog odgovora na delegatsko vprašanje KS Bitnje o problemu nedelujoče čistilne naprave Bantale v Zg. Bitnjah. Kot osrednji problem (ne)delovanja te naprave je namreč ugotovljeno preveliko razredčenje odpadnih voda in problem neustreznih odvodov iz nje, oboje pa posledica neustreznega načina izvajanja kanalizacije v Stražišču. Dokler ne bodo spoznali, je bilo rečeno na seji kranjske vlade, da je potrebno ločiti padavinske vode od fekalnih, jih ob vsakem večjem nalužu grozi zalihte v lastnimi odpadnimi vodami, posebej še ob dejstvu, da tudi odvod iz čistilne narave, zaradi konfiguracije terena, nima pravnih dimenzij niti padca.

Pregled na terenu pa je pokazal še na en pojav: opazno je spreminjanje strug in vkopavanje nekdanjih površinskih odtokov v ceveh (v nekaterih primerih v prav smerno majhnih premerih), kar pomeni pravo uzurpacijo. Ob večjih količinah vode se poplavam zato ni čuditi.

jo, da je prečrpavanje odpadnih voda zelo drago, povrh vsega pa ne vedno najbolj zanesljivo. Ostalo naj bi čistili na

centralni čistilni napravi v Kranju in na nekaj lokalnih, ki pa se s svojim delovanjem niso posebno obnesle. ● S. Z.

tržiškega gospodarstva z dvema velikima tovarnama na čelu, so se še spraševali, v kolikšni meri lahko občina sploh usmerja gospodarski razvoj. Izrazili so tudi dvom o koristnosti takih in drugačnih raziskav, ki povečini obležijo v predalih raznih uprav.

O tem so več spregovorili tudi ob obravnavi poročila o raziskovalni dejavnosti v občini preteklo leto in programa letosnjih raziskav. Kot so se odločili, bodo letos namenili za 4 raziskave 200 tisoč tolarjev, od tega 120 tisočakov za pravne strategije preobrazbe tržiškega gospodarstva. Te naloge se bo lotil dr. Klemenčič ob sodelovanju občinskih strokovnih služb. ● Stojan Saje

Kot je med drugim poudaril, je osnova za to mobilizacija vseh domaćih sil, vendar mora odločitev o usmeritvah razvoja sloveni na strokovnih osnovah. Pri uresničitvi slehernega programa bo po njegovi oceni treba postaviti v ospredje izobraževanje prebivalstva.

Glede slednjega so člani izvršnega sveta menili, da je velika napaka izguba domačega srednjega šolstva v preteklosti in tudi strokovno šibko izobrazje v poklicnih šolah. Ob ugotovitvi, da terciarna dejavnost ne more rešiti problemov

pomagala pa je tudi stranka SDA.

Ker je danes beguncem na Jesenicah že več kot tisoč beguncev, so se pojavile prve resne težave.

Med drugim zbirni center tehnično ni bil zadovoljivo usposobljen za sprejem beguncev. V centru ni bilo redno zaposlenih, zato so pri organizaciji dela aktivno sodelovali tudi begunci sami ob pomoči aktivistov Rdečega križa, Centra za socialno delo ter civilne zaščitne. Zdravstveno varstvo se je v začetku reševalo neorganizirano, begunci so v strahu pred diverzijo varovali center sami,

sko postajo Jesenice, stranko SDA, Karitasom in drugimi.

Maja, ko je bilo na Jesenicah že več kot tisoč beguncev, so se pojavile prve resne težave. Med drugim zbirni center tehnično ni bil zadovoljivo usposobljen za sprejem beguncev. V centru ni bilo redno zaposlenih, zato so pri organizaciji dela aktivno sodelovali tudi begunci sami ob pomoči aktivistov Rdečega križa, Centra za socialno delo ter civilne zaščitne. Zdravstveno varstvo se je v začetku reševalo neorganizirano, begunci so v strahu pred diverzijo varovali center sami,

Patronažna služba je obiskala večje družine in vse družine z majhnimi otroki, ki so bili sistematično pregledani in cepljeni. Center vsak dan obiskuje pregleda, stroške zdravniškega pregleda, stroške prehrane in prevoza na delo. ● D. Sedej

Zasedal je gorenjski svobodni sindikat

Inšpekcije dela so nemočne

Jesenice, 16. junija - Težišče dela sindikalne pravne službe se s sestavljanjem posameznikom prenese na pomoč sindikatom podjetij in zaupnikom. Gorenjski svobodni sindikati z dvema pravnikoma obvladujejo obsežno problematiko v zvezi z izvajanjem kolektivnih pogodb, delovnih razmerij, reorganizacij.

V petih podjetjih je svobodnemu sindikatu na Gorenjskem uspelo preprečiti dvomljive privatizacije, ki bi delavcem vzele delo in premoženje, smo sišali na zadnji seji območne sindikalne organizacije na Jesenicah. Sindikalni pravniki tudi zastopajo delavce v stečajnih postopkih (Elan, BPT, Elim), sodelujejo pri pogajanjih v podjetjih, veliko pa je tudi še posameznih pravnih načrtov. Pravnica Lucija Vuga je razmire na Gorenjskem takole ocenila: »Gorenjskim podjet-

tisto, kar jim pripada, saj se znašajo na dolgotrajne postopke na sodiščih. Rešujejo jih tudi tako, da dele podjetij prepustijo zasebnikom z delavci vred, čez čas pa zasebnik začne odpuščati. Najslabši je položaj delavcev pri zasebnikih, kjer mnogi delajo neprijavljeni in nezavarovani, ko pa zanje ni več dela, jih enostavno odslovijo.«

Problem predstavljajo tudi dolgotrajni stečajni postopki, je dejala Lucija Vuga, ki zastopa 900 delavcev BPT v stečajnem postopku in je tudi v upniškem odboru. Slednji je hotel pred časom odstaviti stečajnega upravitelja zaradi zavlačevanja stečajnega postopka, razha-

janja upravitelja z upniškim odborom in visokih stroškov. Nagrada stečajnega upravitelja znaša 15 zajamčenih bruto dodatkov, stroški stečajne ekipe so presegli dva milijona, angažiranih je kopica svetovalnih firm. Upniški odbor pričakuje, da bo upravitelj čimprej oblikoval stečajno maso in dokončal postopek s prisilno poravnanim, namesto da že leta dni zavlačuje stečajni postopek in teži k ustanavljanju raznih podjetij in dejavnosti, ki nimajo zveze z osnovno dejavnostjo BPT.

Bogo Košnik iz Radovljice je omenil tudi stečaj Elana, ki je po njegovem primer izigravanju zakonodaje, pa tudi v stečaju Elima menda ni šlo vse po predpisih. Zato sindikat daje pobudo za spremembu zakonodaje, pa tudi za okrepitev inšpekcijskega dela. Tokrat je bil gost gorenjskega svobodnega sindi-

NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

ŠTEFAN ŽARGI

Desničarski sindikat?

Vse od uvedbe večstrankarske demokracije pred dobrima dvema letoma in pol imamo v Sloveniji precej težav z razvrščanjem strank na političnem prizorišču. Veliko je k temu prispevala zmeda s kriteriji tega razvrščanja, saj ni težko ugotoviti, da smo se kar štirideset let pod pojmom levica in desnica učili, poslušali in govorili o vse kaj drugem, kot o tem, kaj te oznake resnično pomenijo v demokratičnem svetu. Tedaj so bila merila predvsem ideološka ter tesno povezana s pojmi, kot sta progresivno in konzervativno, medtem ko se danes uporablja, skoraj bi lahko rekli, sociološka merila tovrstnega razvrščanja.

Kljub temu da je bilo o tem preltega tudi pri nas že veliko črnila, navedimo oznake, ki sta jih uporabila za to dva vidna predstavnika političnih strank: Konec aprila lani, ko se je v tedeni SDZ (torej še pred razpadom SDZ na demokratsko in narodenodemokratsko stranko) bila bitka za identitet te stranke, je na seji sveta dr. Rajko Pirnat dejal: »SDZ moramo označiti kot desno stranko, ker se že v našem programu zavzemamo za restriktni odnos do delojemalcev ter interes delodajalcev. Mi vendar imamo ambicijo postati stranka lastnikov kapitala!« Na drugi strani pa je dr. Jože Pučnik pred dvema mesecema po spremembah usmeritev (ali vrnilti stranke iz izhodiščnemu programu) na drugem kongresu SDSS in po kar občutnih težavah med članstvom zaradi tega pojasnil: »Vračamo se k načelom zahodnoevropske levice in zato postavljamo v ospredje socialnoekonomiska vprašanja ter zaščito deprivilegiranih socialnih skupin. V konkretnih razmerah poudarjam vrednote, ki sestavljajo naše ime - SDSS: solidarnost, delovna mesta, sodočlanje in svoboda.« Ti dve izjavili seveda stranki, ki jih vodita citirana pravaka, jasno razvrščata, in kljub temu da lahko pritrdimo tistim, ki pravijo, da naše politične stranke niso profilirane, je na tej osnovi moč razvrstiti večino njih. So pa tudi težave: dve stranki z označko liberalni, če vsaj malo poznamo njune programe, nikakor ne spadajo v isti koš, poznava program (zlasti socialnega dela, ki zelo poudarja solidarnost), pa bi na drugi strani stranko SKD označila drugače, kot po splošnem prepričanju, danes je. Ali k temu prispevajo stara (ideološka) merila, ali pa konkretno ravnanje te stranke, je zelo zanimivo vprašanje!

V kontekstu navedenih oznak pa je še en pojav posebej zanimiv in na katerega kaže opozoriti. Na srečanju predstavnikov občinskih Demosov smo pretekli teden slišali poziv, da Omorajo stranke sedanje opozicije ustanoviti svoje desne sindikate. Stranke torej, ki se zavzemajo za restrikтивno obravnavo delavskih vprašanj, ki odklanjajo socialno državo, zahtevajo ustanovitev »pravih« sindikatov in to načinčno tistimi razlogi (ureditev delavske zakonodaje, sklenitev »pravih« kolektivnih pogodb, pravna zaščita delavcev, reševanje brezposelnosti), kot so jih sporazumno, kot pogoj, postavili pred štirimi meseci v tedanjih sindikatih, za dogovor o socialnem partnerstvu, tedanjih vlad. Čeprav spregledamo dejstvo, da je to predlagal predstavnik delavske zveze, ustanovljene v Sloveniji ljudski stranki - stranki z nadve »zanimivo in zgodovorno« dejstvo, da je bilo to z aklamacijo sprejet, postavlja vrsto vprašanj: kaj so te stranke v preteklih dveh letih, ko so bile na oblasti, storile za reševanje vprašanj, ki jih sedaj postavljajo; kateri delavski interesi so, kljub sindikalnemu pluralizmu, ostali nezastopani; ali ni desničarstvo že po naravi stvari nezdržljivo s sindikalizmom (lahko gre le tolerantno dialektično)? Premislek vsekakor vzbudi sum po poceni predvolilni potezi, po sprenevedanju in celo zgolj instrumentalizaciji delavske stiske v boju za oblast. Bo ideološka zaslepjenost, strankarska disciplina ali, žal realna, vsespolna zmešjava, začinjena z veliko mero, kot je to v politiki značilno, demagogije, uresničila to »desno -лево« pobudo? Prispevek k razčlenjanju političnih odnosov to vsekakor ni, če pa bo to izboljšalo položaj delavcev, pa je veliko vprašanje. Smemo o tem, da je sploh kdo pomislil na to, podvomiti?

TRGOVINA »JEJLAR«, DELNICE 6, V POLJANSKI DOLINI IM A ZALOGI VSA KRMILA MEŠALNICE KŽK IZ ŠKOFE LOKE, KORUZO V VREČAH IN PROSTO, JEČMEN IN PŠENIČNO KRMILLO PO ZELO UGODNIH CENAH (50 kg VREČA SAMO 1.000 SLT) IN CEMENT ANHOVO (VREČA - Z DAVKOM - 440 SLT). VEČJE KOLIČINE PRIPELJEMO NA DOM BREZPLAČNO. INFORMACIJE IN NAROČILA V PRODAJALNI ALI PO TELEFONU 65-149.

kata tudi inšpektor dela Božo Ahac, ki je opozoril na nemodno inšpekcijskih služb. Ne ovira jih samo mila in ohlapna zakonodaja, pač pa tudi pomanjkanje pooblastil. Veliko nezakonitosti je že v družbenih podjetjih, kaj šele pri zasebnikih,

D. Z. Žlebir

Pojasnilo "manj zagnanim tovarišicam"

Če sem vas s pohvalo vzgojiteljici sredinčkov iz vrtca Čebelica Jani Dagarin prizadela - po vašem odzivu sodim, da - mi oprostite. Misel, da bi jo lahko posnemale manj zavzete kolegice, je bila usmerjena na splošno, dobromernno, kot spodbuda, nikakor ne kot kritika konkretno vas. V obrambo vzgojiteljice, ki jo sicer cenite, potravite, pa samo tole: na družinsko srečanje na Loškem gradu me ni povabila ona, pač pa kustosinja muzeja Mira Kalan. ● H. Jelovčan

Volja proti denarju

Lahko bi rekli, da smo priča domala že kar kritičnemu "zategovanju pasu" še posebej na področju nekaterih dejavnosti, ki so sicer v programih nasložni in usmeritvah opredeljene kot prednostne ali pa vsaj ocenjene, da se bomo brez njih še težje izkopali hitreje iz sedanjega na splošno, še posebej pa na gospodarsko socialnem področju, nezavidljivega položaja. V mislih imam po eni strani recimo infrastrukturo; pa ne le komunalno s slabimi, naravnost nevarnimi cestami, ko zavijemo s te ali one avtoceste, marveč tudi drugo, na primer turistično.

Ob tem, ko takšnih bolj ali manj izvrinih pobud v turističnih društih in krajih ne manjka, smo po drugi pod plaščem "preživetja" pripravljeni zagovarjati in iz takšnih ali drugačnih osebnih interesov utemeljevati tudi zelo vprašljive opredelitve, ki so laično (pa tudi strokovno) skregane recimo s turizmom. Dovolj prepričljiva nam je na poenostavljeni primer ugotovitev, da je kmetijstvo veliko starejše od turizma; ob tem da se je slednji marsikje porajal celo bolj ali manj na črno.

Da pa je ta turizem še vedno "resnično črn", kljub polnim ustom lepih besed, kako naj bo v državi Sloveniji prednostna panoga, pa nam kaže ob pomanjkanju denarju tudi odnos, ki pravzaprav nič ne stane. Celo ob zgolj moralnih podporah, ko bi bilo dovolj, da bi rekli spodbudno besedo, če pa bi jo lahko materialno podprtli pa sploh toliko bolje, se nismo pripravljeni vgrinjiti v jezik. Ljubše nam je poleno, ki naj zadene čimveč nog, ki bi zgolj zaradi volje in zanesene pripravljenosti rade sledile geslu Moja dežela čista in urejena. Očitno smo pripravljeni tudi na moralnem področju tržiti na vse mogoče načine. Vendar ne gre pozabiti: če je v tem primeru prodajalec volja, ima denar največkrat premajhno ceno... ● A. Žalar

Prenova cest v Lipniški dolini

Tehničnih ovir ni

Radovljica. - Na podlagi delovnega dogovora minuli teden v sredo so se predstavniki krajevnih skupnosti Lipniške doline s predsednikom KS Kamna Gorica Janezom Cengletom sred tega tedna spet sestali s predstavniki izvršnega sveta in uprave za urbanizem občine Radovljica, Cestnega podjetja Kranj in Republike uprave za ceste. Sestanka pa sta se udeležila tudi predstavniki Elektro in PTT podjetja Kranj.

Na podlagi dogovora in po naročilu Cestnega podjetja Kranj sta predstavnika Elektro in PTT podjetja pojasnila, da bi pri urejanju tako imenovane prve faze na odseku od mostu Kolnica v Kamni Gorici do križišča za Kropo in Podnart morali preurediti križanje nizkonapetostnega omrežja pri gasilskem domu v Kamni Gorici in v nadaljevanju še daljnovid ter urediti osvetlitev prehoda za pešce pri šoli. PTT podjetje pa bi moralo prestaviti nadzemni kabel tako rekoč na celotni trasi in v Lipnici zemeljski kabel, pri čemer pa se v PTT podjetju ogrevajo, da bi ob preurejanju sedanji nadzemni kabel nadomestili z zemeljskim, kar stroškov po njihovi oceni ne bi bistveno povečalo.

Vendar pa je prav denar v tem trenutku največji razlog, da ob dogovorih za odkupe zemljišč, za stroške, ki so povezani s soglasjem ribičev (izlov rib) in za vsa ostala dela (elektro, ptt, komunala) predstavniki KS iz doline še niso dobili odgovora o začetku del. Poudarili so lahko le, naj ustrezne službe in organi pospešijo usklajevanje, kolikor je to ta trenutek sploh mogoče, da bi na podlagi podpisa tako imenovane tripartitne pogodbe med ministrstvom za promet in zvezne, Republiško upravo za ceste, ministrstvom za finance in izvršnim svetom občine Radovljica izoblikovali finančno konstrukcijo za začetek del. Zato si bo vodstvo občine prizadevalo, da bi do praznika prihodnj teden skušali razrešiti projekt prve faze tudi finančno. Tehničnih ovir na tem prvem odseku namreč ni. Hkrati pa se je treba lotiti tudi priprav dokumentacije za drugo (Lipnica-Kropa) in tretjo fazo (Lancovo), kjer bi si občina s sofinanciranjem pripravila dokumentacije pridobila določeno prednost za uvrstitev v program obnove cest, so ocenili na sestanku v sredo. ● A. Žalar

Penzion Zaplata odprt - Tupalič pri Preddvoru - Po celoviti prenovi objekta, ki ga je v Tupaličah 1938. leta za gostinske namene zgradil Jurij Robnik, kasneje pa je objekt zamenjal več lastnikov oziroma najemnikov (v njem je bil tudi sanatorij Inštituta TBC Golnik), je sinoči (18. junija ob 17. uri je bila otvoritev) sedanji lastnik Ivan Preša iz Cerkelj odprl Penzion Zaplata. Gostinski objekt, ki bo tako imenovanega odprtega tipa in ima 44 ležišč v 20 sobah in bližu 300 sedežev v restavraciji ter pokriti terasi v podzemni garaži pa je prostora za okrog 30 avtomobilov, bo začel obravnavati jutri, 20. junija. Ko bo v polnem obravnavanju, bo v penzionu okrog 20 novano zaposlenih, trenutno pa otvoritev gostinsko turističnega objekta pomeni 10 novih delovnih mest v tem delu krajevne skupnosti Preddvor. Ureditev novega gostinsko turističnega objekta so med drugim še posebej pohvalili tudi v torek turistični delavci iz Preddvora in kranjske občine, ko je bila v Preddvoru tiskovna konferenca za letošnjo Kmečko ohcet. ● (až)

Uredili bodo tudi "malo gaso" v Kamni Gorici - Podobno, kot so se v krajevni skupnosti Kamna Gorica lani lotili ureditve in asfaltiranje ceste skozi naselje, so minuli teden v petek zakopali tudi v starem delu naselja, v tako imenovani "mali gasi". Krajevna skupnost je zagotovila denar za asfalt, krajani pa z delom in lastnim prispevkom urejajo okrog 200 metrov cestišča. Podobno bodo uredili tudi okrog 25 metrov dolg odcep pod Jelplastom. Z deli, načrtujejo, bodo končali po prazniku prihodnj teden. Na odsek v "mali gasi" dela vodita Jože Pogačnik in Ranko Keres, pod Jelplastom pa Oto Potočnik. Predsednik krajevne skupnosti Janez Cengle pa je ob tej akciji povedal, da načrtujejo, da bi še letos položili fini asfalt tudi na odcepnu proti pokopališču. - A. Ž.

Praznik krajevne skupnosti Jezersko

Že zdaj so kot občina

Milan Kocjan: "Demokracija je napredna le ob skupnem delu in razumevanju vseh; ne le peščice zagnancev."

Jezersko, 18. junija - Lani ta čas, ko so vsako leto proslavili krajevni praznik v krajevni skupnosti Jezersko v kranjski občini, niso praznovali. Namesto praznika se je na njihovem območju s prvim strehom začela vojna v Sloveniji. Z razumnim ravnanjem se je potem srečno končalo in dolina je postalna svobodna. Letos pa se bodo ob koncu tedna s šopkom spet spomnili vseh Jezerjanov, ki so kot žrtve zgodovinskih dogodkov umrli v prepričanju in zavesti, da delajo dobro in v korist vseh poštenih ljudi.

Letošnje praznovanje bo še ceste, za urejeno odlagališče odpadkov, za potrebitno opremo, ki naj bi služila vsem v krajevni skupnosti. V zadnjem času si še posebej prizadevamo, da bi Jezersko z urejenostjo hkrati začelo tudi na turističnem področju.

"Res bi vse, kar se je dogajalo in kar je še v programu, lahko primerjali kar z manjšo občino, kar se nam v krajevni skupnosti za zdaj obeta oziroma napoveduje v prihodnje," razmišlja sedanji predsednik sveta KS Milan Kocjan. "Če samo pomislim na pred leti zgrajen vodovod, na ureditev doma oziroma prostorov v njem, različne komunalne akcije (od elektrifikacije naprej). Sami skrbimo za okolico, za to da imamo pozimi zorne

ceste, za urejeno odlagališče odpadkov, za potrebitno opremo, ki naj bi služila vsem v krajevni skupnosti. V zadnjem času si še posebej prizadevamo, da bi Jezersko z urejenostjo hkrati začelo tudi na turističnem področju.

Osrednja vesela prireditve ob prazniku, ki jo pripravljata krajevna skupnost in Živila, pa bo v nedeljo, 21. junija, ob Planinarskem jezeru. V organizacijo prireditve so vključena vsa društva. Da bo veselo in domače pa bosta skrbela Lojze Slak in ansambel in pevec Nace Junkar s svojimi uspešnicami. Začelo pa se bo že ob 11. uri dopoldne.

V Turističnem društvu Preddvor so odločeni

Naj bo prava Kmečka ohcet

V petek in v soboto, 26. in 27. junija, bo Turistično društvo Preddvor, ki letos slavi 60. obletnico obstoja, pripravilo Kmečko ohcet. Pričakujejo, da se bo poročilo pet parov.

Preddvor, 18. junija - "Naša največja želja je, da bi v Preddvor spet privabilo čim več turistov in da bi kraj ponovno turistično zaživel," so zapisali turistični delavci v Preddvoru na koncu zgoščenega krotnolškega zapisa ob 60. obletnici turističnega društva in 10. obletnici, ki so v Preddvoru zgradili svojo turistično poslovalnico, v kateri so v torek pripravili tudi novinarsko konferenco pred njivo letošnjo veliko prireditvijo. V Turističnem društvu Preddvor so se namreč odločili, da pripravijo "čim bolj ta pravo Kmečko ohcet". Ob predstavitvi zares bogatega programa celotne prireditve, ki se bo začela že v petek, 26. juniju, dopoldne, končala pa po sobotni poroki z zanimivimi dogodki, v nedeljo zjutraj s poslovitvijo od parov, se obeta zares tista prava in v pravo okolje postavljena prireditve, za katere velja že zdaj nasvet: ogled bi bilo škoda zamuditi.

Potek celotne prireditve ob konferenci je predsednik Turističnega društva Preddvor Milan Zadnikar mimogrede tudi omenil, da so si želeli, da bi stroške prireditve pokrili s sponzorji, vendar se je zgodilo,

da bo laž z nagradami, kot pa z denarjem. Vendar na predstaviti programa prireditve in treh od predvidenih petih parov, ki se bodo poročili v soboto, 27. junija, ni odrekel materi-

Na novinarski konferenci v torek v poslovalnici Turističnega društva v Preddvoru so se predstavili tudi trije od petih parov (od leve proti desni): Irena Lavrič in Peter Verčič s Kokrice pri Kranju, Jelko Petek iz Kresnic in Igor Žgajnar iz Domžal ter Ksenija Šetina in Matjaž Smilčič iz Ljubljane.

alne pomoči v imenu kranjske občine tudi član izvršnega sveta Stane Vreček. Za pravo potrebitje bodo poskrbeli tudi Hotel Kokra Brdo, Živila Hotel Bor Grad Hrib in Penzion Zaplata v Tupaličah z gostinskimi in prenočitvenimi storitvami in tudi s poročnim kosilom.

Zelja prireditve je, da bi se prav s to prireditvijo utrdile povezave tudi z drugimi turisti-

v zaselkih in na kmetijskih površinah. V KS vodijo tudi akcije za sanacijo hudournikov. Zadnja nedavna akcija, ki je potekala s prostovoljnimi delom, je bila postavitev dveh avtobusnih postajališč pri Grabnarju in Lustiku.

"Ponosni smo, da smo letos dobili Gorsko reševalno službo. Na nekaterih področjih, še posebej s Planinskim društvom, smo se lepo turistično predstavili v Mariboru, Ljubljani, Kranju. Na kulturnem področju smo dvorani beležili precej bogato in zanimivo dogajanje. In nenazadnje tudi tokrat ne morem, da bi še posebej zahvalil Gozdnu gospodarstvu Kranju, obratu v Preddvoru za les, s katerim bomo obnovili Češko kočo, zgradili pa smo že avtobusno postajališči. Vse dosedanjje uspešne akcije, kjer je šlo za skupno odločitev in sodelovanje narekujejo, da je treba po tej poti tudi naprej, na vseh področjih. Želja pa je, da bi prodro spoznanje, da imamo možnosti za turizem in prepričanje, da je demokracija napredna le ob skupnem delu in razumevanju vseh; ne le peščice zagnancev. Ne strinjam se z menjem, da je sedanji način dela v današnji krajevni skupnosti preživet. Mislim, da sta le skupno delo dobro sodelovanje temelj boljše življenje v kraju." ● A. Žalar

čnimi društvu v občini. In nenačnje tako občina kot Gorenjska turistična zveza podpirata zamerljivo, da bi se prireditve v tem prostoru utrdila tudi v prihodnje. V torek so predstavili tri pare: Ksenijo Šetino in Matjaža Smilčiča iz Ljubljane, Jelko Petek iz Kresnic in Igor Žgajnarja iz Domžal ter Irene Lavrič in Peter Verčič s Kokrice pri Kranju. Potrjenja je tudi že udeležba para iz Globasnice, pričakujejo pa tudi italijanski par.

Trije pari, ki so se predstavili na novinarski konferenci, pa ne le da so v načrtu sproščenem pogovoru povedali, da so trdnodoločeni, da ta počemben življenski korak naredijo v Preddvoru, marveč so zaupalni, da so še posebno veseli, ker bo "ta prava Kmečka ohcet" v pravem, ne pa v kakšnem betonskem okolju. ● A. Žalar

Rastline in lončnice tudi naprodaj

Cerkle, 18. junija - V organizacijskem odboru za pripravo letošnje 25. razstave cvetja in 22. razstave lovstva, ribištva in čebelarstva v Cerklih, ki ga vodi Andrej Ropret je v teh dneh živahno. Razstava, katero glavni pokrovitelj bo izvršni svet občine Kranj, pokrovitelj pa Gorenjski glas, bo od 2. do 5. julija, odprli pa jo bodo v sredo, 1. julija, ob 20. uri v prostorih osnovne šole v Cerklih.

Povabilo za sodelovanje na razstavi in predstavitev se že objavijo turistična društva, za razstavo cvetja pa še posebej zasebni vrtnarji in cvetličarji. Sodelovalo bo tudi okrog 200 gospodinj iz krajev pod Kravcem. Odločeno pa je že tudi, da bo v soboto, 4. julija, ob 18. uri v sodelovanju z Zvezo kulturnih organizacij Kranj v Cerklih tekmovalje citrarjev, v nedeljo, 5. julija, pa tradicionalno tekmovalje harmonikarjev. Del razstave cvetja, katero je dal pobudo pred 25 leti prof. Andrej Kalan, ko je v enem od šolskih razredov pripravil ogled cvetja, pa nameravajo letos prenesti tudi v zunanj del šole, da bi na ta način čim bolj ohranili lepoto cvetja, ki po nekaj dneh (nekatero) v zaprtih prostorih že začne izgubljati na lepoti.

Sicer pa bo še posebej zanimiv tudi lovski del razstave s številnimi trofejami, ki bo letos v šolski dvorani. Prireditelji pa tudi objavljajo, da bodo rastline in lončnice na razstavi tudi naprodaj. Turistično društvo Cerkle pa se letos z razstavo vključuje tudi v tekmovanje slovenskih krajev na področju turizma, urejanju okolja in gospodarstva pod gesлом Moja dežela urejena in čista. Zato hkrati s pripravo razstave potekajo tudi dela pri urejanju kraja. ● A. Ž.

Veselo nedeljsko popoldne - Hotavlje - Veselo nedeljsko popoldne bo v nedeljo, 21. junija, pri domu turističnega društva Hotavlje na Slajki. Od srede junija je Dom na Slajki odprt od četrtega do nedelje, oskrbnika pa sta France in Sonja Okorn. Dom pa ni le izletniška točka, marveč primeren tudi za oddih ali dopust, saj ima poleg oskrbe z domačo hrano tudi deset postelj. France in Sonja pravita, da ju lahko poklicete in si rezervirate prostor ali penzion (tudi skupine) po ugodni ceni tudi po telefonu 68-550. ● (až)

Tekmovanje v kastingu - Bled - V nedeljo bo na športnem igrišču na Bledu zaključek letošnjega državnega prvenstva v kastingu - metanje umetne muhe in obtežilnika za ulov rib v cilj na suhem. Tekmovanje organizira Ribiška družina Bled, začelo pa se bo ob 8. uri. Zaključek s svečano razglasitvijo najboljših bo ob 13. uri na prostoru ribiške družine v Ribnem. ● (až)

Petek, 19. junija 1992

Javna dela tako in drugače

Medtem ko čakamo na redno zaposlitev...

V 53 programih javnih del na Gorenjskem je letos predvidenih 387 zaposlitev.

Predvor, 16. junija - Trenutno v 38 programih javnih del na Gorenjskem dela 200 udeležencev. Ta oblika aktivne politike zaposlovanja je namenjena blaženju socialnih posledic brezposelosti in ohranjanju delovne kondicije tistim, ki daje časa iščelo zaposlitev. Za javna dela se odločajo predvsem brezposelni, ki so voljni prijeti za vsako delo in se raje sprijazniti z minimalnim zaslžkom (80 odstotkov zajamčenega OD in nagrada) kot z nikakršnjim. Vendar javna dela niso več samo fizična.

Lani, ko so na Gorenjskem začeli z javnimi deli in so v 14 programih začasno zaposlili 147 brezposelnih, so bila to pretežno fizična, komunalna dela. Letos pa so s to obliko aktivne politike zaposlovanja segli tudi na področje družbenih infrastruktur, zlasti v socialno, vzgojo in izobraževanje. Programe javnih del so izdelali tudi za gorenjske begunške centre, kjer bo delalo več kot deset ljudi, enega Gorenjca je zaposlil zbirni center v Ljubljani, dve brezposelnih zdravnici pa sta dobili delo v centrih v Postojni in Ilirske Bistrici.

»Pri javnih delih ne gre za redno, temveč začasno zaposlitev,« poudarja Andreja Švegelj, strokovna sodelavka Zavoda za zaposlovanje v Kranju. »Z njimi ne rešujemo, pač pa blažimo socialno stisko brezposelnim, ohranjam jih v delovni kondiciji in jim z usposabljanjem povečujemo prihodnje zaposlitvene možnosti. V tem smislu so tudi prejemki za njihovo delo: osnova je 80-odstotni zajamčeni OD, ki mu izvršni sveti občin, kjer dela potekajo, dodajo še nagrado. Trenutno se za najenostavnnejša javna dela prejme okoli 12 tisoč tolarjev, udeležencem pa povremeno tudi potne stroške in regres za prehrano. Če izpoljujejo dogovorjeno mesečno obveznost, se jim to delo šteje tudi v pokojninsko dobo.«

Vsek dan na drugem delovišču

Klasično javna dela opravlja tudi skupina mož, ki seka, kosi in čisti površine ob cestah za kranjsko Komunalno. Sedem mesecov, do novembra, se bodo selili od delovišča do delovišča. Pridno delajo, jih pohvali Viljem Fre-

lih, operativni vodja pri Komunalni, ob mesecu, ko dobijo dohodek, pa niso preveč zadovoljni. Sicer pa to v enaki meri najbrž velja tudi za redno zaposlene pri Komunalni. Delavci za najenostavnnejša dela tam v povprečju prejmejo okoli 18 tisočakov na mesec.

»Kar veliko delamo, dohodka pa dobimo bore male,« pravi Miha Bychavski.

»Nazadnje je znašal 15 tisoč tolarjev. Živeti s tem ni enostavno, zlasti če so računi za stanovanje visoki. Leto pa pol sem bil brezposeln, prej sem delal kot skladisnik v Kokri. Ostal sem brez nadomestila. Luka na kranjskem centru za socialno delo mi je predlagal, naj se prijavim za javna dela. Do redne zaposlitve je namreč težko priti.«

Skupino pri komunalnih javnih delih zdaj vodi Franc Poljanec, kajti njegov srečnejši predhodnik je dobit stalno zaposlitev. »21 let sem delal, zadnja leta pri obrtniku. Ker ni imel dovolj dela, sem sporazumno odšel. Tri leta sem brezposeln. Opravljam občasnega dela, zidarnim, vmes pa pišem prošnje za novo stalno zaposlitve. Doslej sem jih odpadol 17, pa še nobenega uspeha. Vsi isčemo redno zaposlitev, a so taki časi, da je treba prijeti za vsako delo. Zato tudi sem pri javnih delih. Plaćana pa so slabo. 11.500 tolarjev sem dobit, pa še bone za

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

ŽREBANJE 15. julija '92

1 MILIJON DEM

LOGATEC SLOVENIJA

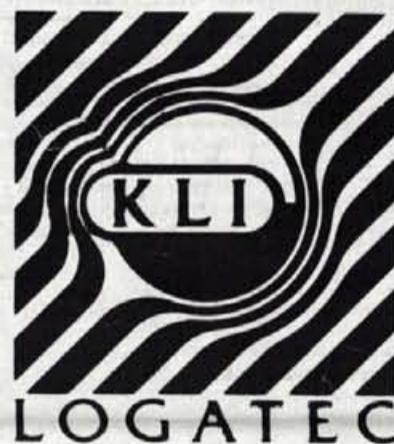
(061) 152 822

Vse, kar potrebujete za dobre komunikacije

TELING

ISKRA TELEKOM®

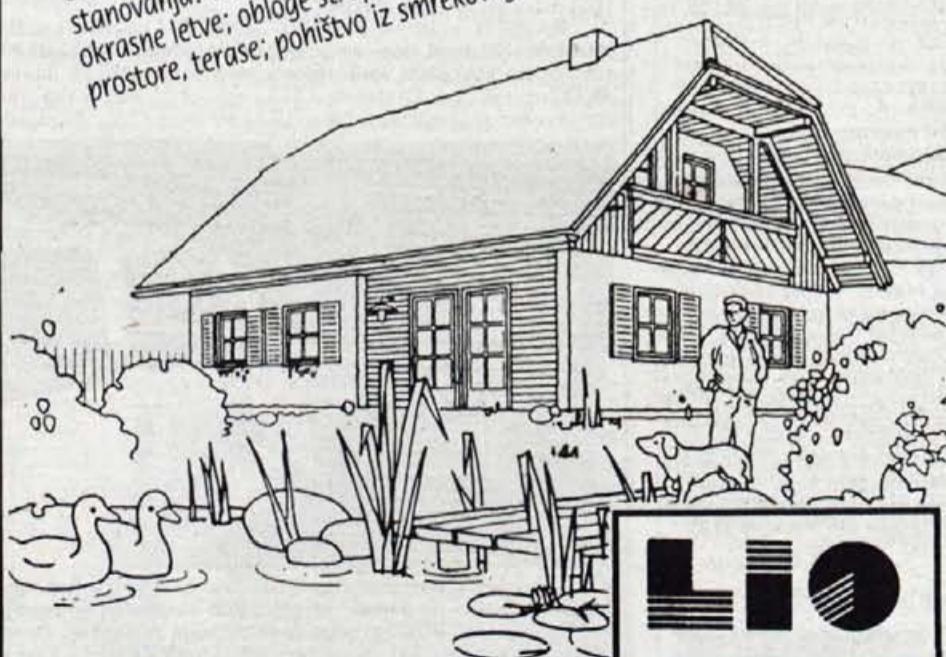
KMETJE IN DRUGI LASTNIKI GOZDOV
PRILOŽNOST TUDI ZA VAS!

po ugodnih cenah odkupuje
hlodovino smreke in bukve
Informacije:
KLI LOGATEC,
p.o. 61370 Logatec,
Tovarniška 36
Telefon: 061/741-711
int. 276
Telex: 31-656,
telefax: 061/741-279

LES ZA DOMAČNOST, PRIJETNO IN ZDRAVO BIVANJE

LIO vam nudi več kot 100 izdelkov potrebnih pri gradnji in opremi hiše, vrta in stanovanja: oblage fasad; ograje balkonov, stopnišč in vrta; konstrukcijski les; okrasne letve; oblage stropov in tal; steklene stene z drsnimi vrtati za dnevne prostore, terase; pohištvo iz smrekovega lesa in še veliko drugega.

POPUSTI ZA GOTOVINSKA PLAČILA

- 30 % PANORAMSKE STENE
- 25 % MASIVNO POHIŠTVO
- 10 % OBLOGE, OGRAJNE DESKE,
OKRASNE LETVE...

LESNA INDUSTRIZA IN
OBJEKTI ŠKOFJA
LOKA

Kidričeva c. 56

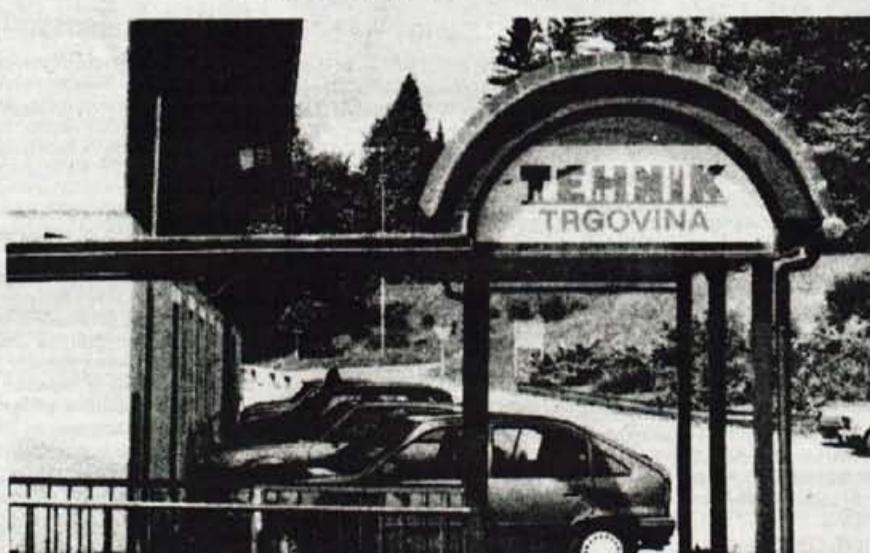
HOBİ TRGOVINA

odprta vsak dan od 8. - 16. ure,
v sobotah od 8. - 12. ure
tel. 632-181

631-181

TEHNİK

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE
ŠKOFJA LOKA

- PESEK VSEH GRANULACIJ ● BETONSKE CEVI IN OPEKA,
OPEČNI IZDELKI ● IZOLACIJSKI MATERIAL ● CEMENT
● APNO ● VODOVODNI MATERIAL

In še veliko artiklov, ki jih potrebujete pri gradnji do III. faze

POSEBNA PONUDBA:

- APNO 1 kg
- CEMENT vreča 50 kg
- POCINKANE CEVI 1/2 cole

260 SLT
370 SLT
955 SLT

**Obiščite nas - deležni boste brezplačnega
strokovnega nasveta in presenečeni nad
ugodnimi cenami!**

Trgovina je odprta v pon., tor., čet., pet od 7 do 15 ure,
ob sredah od 7 do 17 ure in ob sobotah od 8 do 12 ure

620-658

GOSPODARSKI KOMENTAR

Volčjak

MARIJA VOLČJAK

Na robu preživetja

Na seji upravnega odbora GZS je podpredsednik Dagmar Šuster postregel s podatki, ki dovolj zgovorno rišejo zelo kritične razmere slovenskega gospodarstva. Skrajni čas je torej za ukrepe tekoče ekonomske politike, ki jih nestrpno pričakujejo zlasti izvozniki. Ne le družbenega podjetja, tudi zasebna, dovolj zgovorna je bila razprava znanega mariborskega podjetnika Ledinika, ki je dejal, da ukrepe potrebujejo takoj. že junija, saj bo sicer moral ustaviti proizvodnjo, rad pa bi delal tudi poleti, ko bo šla politična elita na dopust. Podpredsednik vlade Herman Rigelnik mu je odgovoril, da naj ga dopust nikar ne skrbi, saj sam že petindvajset let ne ve zanj, ter ga povabil na razgovor. Vlada namreč pri tečaju in obrestih ne bo intervenirala administrativno, ne morem vam čez noč obljuditi višjega tečaja in nižjih obresti, je dejal Rigelnik.

Podatki o gospodarskih razmerah v letošnjih prvih štirih oziroma petih mesecih so več kot zgodovni, prav bi bilo, da si jih podrobno preberete tudi vsi tisti, ki razmišljajo samo o tem, kako bi nagađali novi vladi, ki jim je to bolj pomembno kot boljši gospodarski časi.

Proizvodnja se je v petih mesecih znižala za 16,5 odstotka in tako pristala na raven leta 1975, aprila je bila nižja kar za 21 odstotkov, maja pa najnovejših podatkov za 19,6 odstotka. Promet potnikov je bil manjši za 21 odstotkov, blaga za 10 odstotkov, gradbeništvo beleži 7- odstotni padec, turizem pri prenočitvah 21-odstotnega, promet trgovine na drobnem je realno padel za 24 odstotkov, izvoz je bil manjši za 0,5 odstotka, uvoz pa za 29,5 odstotka. Zaposlenost se je v enem letu zmanjšala za 9 odstotkov in to v gospodarstvu za 10,6 odstotka in v negospodarstvu za 1,7 odstotka, v Sloveniji imamo 95.875 nezaposlenih, zato je stopnja brezposelnosti že 10,7-odstotna. V zadnjih petih letih je zaposlenost v gospodarstvu padla za 23,6 odstotka, pri tem pa je nerazumljivo in značilno, da se je zaposlenost v negospodarstvu v letošnjih prvih treh mesecih celo povečala. Plače so bile marca za 21,2 odstotka realno nižje kot lani v tem času, padle so na raven leta 1962. Inflacija je bila v letošnjih petih mesecih 59,6-odstotna, aprila je znašala 5,1 odstotka, maja 6,5 odstotka. Aprila je imelo blokirane račune 1.328 podjetij, v katerih je zaposlenih 171 tisoč ljudi. SDK je v štirih mesecih na seznam zrelih za stečaj zapisala 255 podjetij. Javna poraba je v petih mesecih zbrala 137,6 milijarde tolarjev, kar je 16,7 odstotka realno manj kot lani v tem času, absolutno pa presegajo bilanco javne porabe za tekoče leto, delež sredstev za javno porabo raste bistveno hitreje kot delež sredstev za plače, v treh mesecih za približno 30 odstotkov. Devizne rezerve so 15. junija dosegle 775 milijonov dolarjev, njihova rast pa ni posledica večjega izvoza. Tečaj se je od oktobra lani povečal za približno 60 odstotkov, domača inflacija je v tem času znašala približno 160 odstotkov. Lani je gospodarstvo tretje leto zapored imelo neto izgubo, ki je znašala 17,9 milijarde tolarjev, izgubo je imelo 753 podjetij s približno 200 tisoč zaposlenimi.

K vsem tem črnim podatkom pa je seveda potreben pripisati, da je gospodarstvo najteže čase začelo tolči v zadnjem četrletju lanskega leta in so potem tak primerjave v prvem polletju veliko bolj črne kot naj bi bile pri enaki uspešnosti v drugi polovici letošnjega leta, kar si velja zapomniti, ko bomo ocenjevali delo Drnovške vlade.

"Reševanje" posojiljemalcev ni zasluga banke SKB

(STA) Zveza potrošnikov Slovenije ocenjuje, da nekatere izjave predstavnikov banke SKB zavajajo javnost. Predstavniki SKB namreč zatrjujejo, da je odpravljanje posledic neugodnih stanovanjskih posojil prek Stanovanjskega sklada predvsem njihova zasluga, dejstvo pa je, da je bila pobuda dana s strani Zveze potrošnikov ter ministrstva za varstvo okolja in urejanje prostora. Plod njunih skupnih prizadevanj je tudi nedavno končani razpis posojil za poplačilo neugodnih stanovanjskih posojil. Ta posojila naj bi olajšala odplačevanje predvsem tistih neugodnih posojil, ki jih je v veliki meri "zakrivila" prav banka SKB, v svojem sporočilu piše Zveza potrošnikov Slovenije.

Aprilska plača 26.195 tolarjev

Zavod za statistiko je sporočil, da je aprila povprečna neto plača v Sloveniji znašala 26.195 tolarjev; v gospodarstvu 25.264 in v negospodarstvu 30.095 tolarjev. V primerjavi z marcem so bile brutno plače višje za 8,6 odstotka; v gospodarstvu za 7,4 odstotka, v negospodarstvu za 13 odstotkov.

Odprli sejem Kontri 92

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani so v torek, 16. junija, odprli 9. mednarodni sejem strojev in opreme za industrijo konfekcije in trikotaže. Ljubljanski sejem je privabil 52 razstavljalcov iz desetih držav, sejem je strokovnega značaja, zato je zanimiv predvsem za poslovne obiskovalce s področja konfekcije in trikotaže. Sejem je odprt še danes.

Aprila ostalo brez dela 5.000 ljudi

Zavod za statistiko je sporočil, da je aprila ostalo brez dela 5.056 ljudi, od tega 1.639 v gospodarstvu in 723 v negospodarstvu. V primerjavi z marcem se je število zaposlenih zmanjšalo za 0,8 odstotka, v primerjavi z lanskim aprilom za 9 odstotkov in v prvih štirih mesecih glede na enako lansko razdobje za 9,1 odstotka.

Čez mejo le z bankovci za 500 tolarjev

V bankah zdaj vestno pregledujejo bankovce za 1.000 tolarjev, če morda niso ponarejeni. Banka Slovenije pa je že sklenila, da tisočakov ne smemo več nositi čez mejo. S seboj lahko nesemo le bankovce po 500 tolarjev in manj.

Na čekih poslej 8.000 tolarjev

Od pondeljka, 22. junija, naprej bodo veljali novi mejni zneski za brezgotovinsko poslovanje. Najvišjega bodo s 300 povečali na 500 tolarjev, najvišjega pa s 5.000 na 8.000 tolarjev. Gotovinsko plačilo čeka med pogodbenimi partnerji (banke, pošte) se bo povečalo 2.500 na 5.000 tolarjev, izplačilo imenske hranilne vloge brez primerjave pa se bo med pogodbenimi partnerji povišalo s 5.000 na 8.000 tolarjev.

GOSPODARSTVO

UREJA: MARIJA VOLČJAK

Gospodarska zbornica podpira vladno zasnovno ekonomske politike

Vlada predlaga postopnost, saj šok ne pride v poštev

Pri tečaju tolarja bo intervenirala Banka Slovenije, kar bo učinkovalo v dveh do treh tednih.

Ljubljana, 17. junija - Upravni odbor Gospodarske zborne Slovencije je dokaj hitro obravnaval zasnovno ekonomske politike, ki jo je pred tednom predstavila slovenska vlada. Udeležba na seji je bila polnoštevilna, sodeloval je podpredsednik slovenske vlade Herman Rigelnik, odgovarjal je na vprašanja gospodarstvenikov, ki so podprli vladni program (na koncu s spontanim aplavzom) in seveda skušali izvedeti kar največ o instrumentih njegove uresničitve. Podpredsednik GZS Dagmar Šuster je govoril o gospodarskih razmerah v Sloveniji in zasnovno ekonomske politike označil kot dinamičen dokument, ki ga bo treba v nadaljnji fazah dograjevati, bogati in aktualizirati. Vsekakor pa je ustrezhen odgovor na večmesečne zahteve in prošnje gospodarske zborne.

Tri bistvene naloge označujejo delo nove slovenske vlade na področju gospodarstva: lastninska zakonodaja, ukrepi tekoče ekonomske politike in strategija razvoja gospodarstva. Pri sprejemanju lastninske zakonodaje se v parlamentu zapleta, kar seveda niso dobri obeti za sprejem zasnovne ekonomske politike. Podpredsednik vlade Herman Rigelnik je na vprašanje, kaj bodo storili, če je parlament ne bo sprejel, odgovoril, da je moč vlade sorazmerno omejena in da bodo v tem primeru sprejeli vladni program, katerega domet pa je seveda lahko bistveno krajši. V izdelavi pa je strategija razvoja, ki bo seveda neobhodna, ko bodo v približno pol leta ustvarjene razmere za normalno gospodarjenje, ko nad gospodarstvom ne bo več visela grožnja preživetja.

Intervenirala bo Banka Slovenije

Pri pripravi zasnovne ekonomske politike je sodelovala GZS, dober partner je Banka Slovenije, naleteli smo tudi na veliko pripravljenost strokovnjakov, da sodelujejo, kar me najbolj veseli, saj imamo dobre strokovnjake, je dejal Rigelnik. Odločili so se za postopno dotoriranje ukrepov ekonomske politike s strani vlade in Banke Slovenije, saj šok terapija ne pride v poštev.

Pri tečaju ni nikakršne podobnosti z Markovičem, saj je intervencija možna le na strani povpraševanja. Vlada se lahko odloči za državni nakup deviz, kar so sprva nameravali storiti in tako povečati povpraševanje po devizah, kar bi dvignilo te-

čaj, kupljene devize pa bi uporabili za posojila izvoznikom po sprejemljivi obrestni meri. Vendari so to možnost opustili, ker so se v pogovorih z Banko Slovenije odločili, da intervenira ona, kar bo učinkovalo v dveh do treh tednih. Vsekakor je to bolje, kot če bi intervenirala država. Banka Slovenije se zaveda usodnosti tega, je dejal Rigelnik.

Pot do nižje obrestne mere je samo postopna

Razmere niso lahke, stiska je velika, poskusili bomo napraviti, kar se da, ne morem pa čez noč obljuditi visokega tečaja in nizkih obresti, je dejal Rigelnik. Visoke obresti so rezultat slabe aktive v bankah in slabe pasive v podjetjih, vlada bo zacela z njihovo sanacijo. Toplakov zakon je ocenil kot nerealen, kritičen pa je bil obnašanja agencije za sanacijo bank, ki je vendar vladna organizacija, z njo se vlada ne bo prepipala v parlamentu.

V izdelavi je ocena, kakšno škodo so podjetja in banke utrpeli z izgubo južnih trgov, ko bo nared, se bo vladna odločila, kaj storiti. V drugo skupino reševanja podjetij v predstevnici sanaciji bodo uvrščena podjetja, ki imajo izgubo, v tretjo podkapitalizirana podjetja. Na spisku stečajnega moratorija je 500 do 600 podjetij, ki jih vlada ne namerava preprosto presteti stečaju, temveč jim boda možnost preživetja, saj so v preteklih dveh letih že marsikaj storila. Rešilno bilko bodo predstavljali vrednostni papirji, za katere naj bi garantirale banke.

Slovenski menedžerji na Švedskem

Koristen študijski obisk

Brnik, 17. junija - V sredo se je iz uspešnega študijskega obiska v Lundu in Stockholmu vrnila skupina slovenskih menedžerjev. Poleg študijskega proučevanja razvoja kadrov v vodilnih švedskih podjetjih, je skupina izkoristila priložnost za celovito predstavitev Slovenije na Švedskem.

Menedžerji so obiskali podjetja Tetrapak, Gambio, Astro, Saab, Scania in Ikea in sicer na povabilo gospoda Lundberga, ki ima že dvajset let kadrovsko

službe pri globalni družbi Tetrapak.

Udeleženci obiska so povedali, da v švedskih podjetjih vladi izredna skrb za posamez-

ment pa bo treba dograjevati, bogatiti in aktualizirati. Izvoz je nujno spodbujati takoj in z vsemi sredstvi, najpomembnejša spodbuda je tečaj. Nujna je takojšnja spremembra obrestne politike, brez tega ne bo gospodarjenja z dobičkom, zbornica vztraja pri zmanjšanju deleža javne porabe, obvladovanju plač.

Zadrževanje plač in cen

Na izhodiščih ekonomskega programa naj bi vladna, zbornica in sindikati sklenili socialni pakt, plače v gospodarstvu naj do 5-odstotne inflacije ne bi raste, tudi naprej je predvidena degradacija, plače v negospodarstvu pa vladna namerava držati na nižji ravni, tudi pri sebi in tako dala zgled drugim, saj je prav indeksacija močan pritisk na inflacijo.

Zadrževala bo cene javnega sektorja, v katerem bo s pomočjo tujih svetovalnih organizacij opravljena revizija, saj so stroški nenormalno visoki, na kar bo postavljen nov koncept organizacije javnega sektorja. Kmetijstvo bo imelo podporo vlade le v delu, ki je v nacionalnem interesu, preostalo bo prepričeno posameznikom. Izrazito pa bo pospeševala razvoj drobnega gospodarstva, ki ima zdaj 12-odstotni delež, imel pa naj bi 60 do 70, morda celo 80-odstotnega. Za odpiranje novih delovnih mest v drobnem gospodarstvu bo namenila 3,5 milijarde tolarjev.

Prenoženja bilanca države

S 30. junijem naj bi zaključili proračunsko leto, napravili prenožensko bilanco, na njej otvoritveno bilanci in s pomački s prečrpavanjem likvidnostnih presežkov, kjer pač so. Nikakor ne gre za divji proračunski presež, temveč za obseg, ki ga lahko servisiramo, nihče se ne bo zadolžil za prihodnje rodove, je dejal Rigelnik.

Podobni, celo enaki pogledi

Vladna zasnova ekonomske politike se loteva gospodarskih problemov na pravem mestu, to je predvsem v njihovi finančni pojavnosti oblik, je dejal podpredsednik GZS Dagmar Šuster, ko je nanizal podatke o slabih gospodarskih razmerah. Gre za zelo podobne ali celo enake poglede zborne, dokument.

Seje se je prvič udeležil tudi znani mariborski privatni podjetnik Ledinik, ki je dejal, da ima ob programu mešane občutke, saj opaža realsocialistične težnje. Položaj izvoznikov (sam izvozi 85 odstotkov proizvodnje) je tako slab, da so potrebni takojšnji ukrepi, še ta mesec, saj bo moral ustaviti proizvodnjo. Njegov primer je nedvomno dovolj ilustrativ, kako slab je položaj izvoznega gospodarstva, saj nima bremen preteklosti in neracionalnega poslovanja ter zaposlovanja. ● M. Volčjak

razvoja kadrov tudi celovito predstavila mlado državo Slovenijo, kajti Švedi za novo državo tvorbo sicer vedo, niso pa si najbolj na čistem s podobnostmi. Po mnenju udeležencev bi morali nekatere švedske izkušnje prenesti tudi k nam, predvsem v smislu sprememb odnosov v podjetjih, hkrati pa bi tudi v izvozni strategiji morali agresivne pristopiti k osvajanju vzhodnih trgov, sicer utegne priti do usodenosti.

Sicer pa bodo izkušnje, ki so jih pridobili na Švedskem, menedžerji podrobnejše predstavili na jesenskem Forumu kadrovskih delavcev, ki ga bo pripravil Center za usposabljanje vodilnih delavcev na Brdu, ki je bil tudi organizator študijskega potovanja. ● M. G., slika P. Kozjek

Končana prenova pivovarne Laško

(STA) V Pivovarni Laško so v zadnjih petih letih v posodobitev proizvodnje vložili približno pet milijonov nemških mark, prenovljeno tovarno bodo v soboto, 20. junija, odprli za obiskovalce. Pivovarna Laško oskrbuje 51 odstotkov slovenskega trga, računa, da se jim bo naložba splačala kljub izgubi južnih trgov, kamor so prej prodali 40 odstotkov svoje proizvodnje.

Gorenjski glas nam že drugič omogoča nastop v Odprtih straneh; hvala. Hvala gre celotnemu kolektivu in odgovorni urednici Leopoldini Bogataj, posebej pa še novinarju Štefanu Žargiju, ki je pripravil intervjuje na skoraj najtežji možni način, namreč v čimborj zgoščeni obliki. Posredoval sem mu le naslove z nekaj opazkami, o čem in kaj bi kdo največ lahko povedal, nastalo pa je deset minintervjujev, ki, po moji oceni, zaokrožajo bistveno v delovanju posameznika v naši stranki.

Uredniški koncept teh strani je karseda enostaven: pokomentiranje resolucij (o gospodarstvu, družini in socialni politiki ter pravni kritic, skupni izjavi ob pridružitvi SLS SKD), ki so bile sprejete na II. kongresu SKD. Prispevka o Lastnjem turizmu in Občine kot življenski prostor sta bila že pred kongresom predstavljena na Srečanju regij, vendar mislim, da sta še vedno aktualna tako kakor tudi Pravičnost in gospodarska uspešnost.

Slovenski krščanski demokrati smo seveda za pluralizacijo medijev - kar je tudi pogoj demokracije - vendar »zaprtosti« ne objektivno preveč, ker je niti ne doživljamo preveč. Če pa je že bila, je bila zaradi lastnega molka in vnaprejšnjega strahu pred nerazumevanjem, preinterpretiranjem in zlonamernostjo. smo proti stenografskim, dobesednim zapismi, tudi enostranskim gledanjem dane problematike in predvsem cenimo korektnost.

Gonja proti medijem se je marsikdaj in proti marsikomu vrnila kot bumerang. Nestrpnost ene in druge strani pa nujno pripelje do raznih blokad informacij - in prikrajšani so predvsem uporabniki, bralci in gledalci.

Na teh straneh pravzaprav ne nastopamo kot opozicija, kar nedvomno smo po odločitvi poslancev (brez vnaprejšnjega povpraševanja volilcev, baze), ne v agresivnem pomenu besede, pač pa sledimo konceptu strankine pokongresne naravnosti in zavdajoč se nastalih sprememb političnega prostora in časa.

Spriča o zdomskem, zgodovinske SLS Slovenskim krščanskim demokratom nismo le razširili članstva s podobno mislečimi, a ves povojni čas anatemiranimi, pač pa to pomeni izrazito politično dejanje, ki sem mu sam - ko je šlo še za zdržitev - izrazito nasprotoval. V slovenski javnosti neznan in neraziskan pojma vlogo SLS pred drugo svetovno vojno in med njo, povojno politično delovanje v emigraciji, bi ne le vneslo, z zdržitvijo, ideološko dediščino kolaboracionizma v stranko SKD, temveč tudi (lahko) med celotno slovensko prebivalstvo. S priča o zdomskem je, skratka, dana možnost uveljavljivitve programa SKD, zlasti v smislu narodne sprave, poprave kritic in pravične raziskave polpreteklih dogodkov.

Pristop Ivana Omana SKD je za nekaj časa zaustavljal ugibanja o zdržitvi obeh najmočnejših strank bivšega Demosa. SKZ-SLS s svojim pragmatičnim, stanovsko organiziranim jedrom, pa z deklarirano desnosredinskostjo uveljavlja svojo profiliranost in samostojnost. »Izločuje se na neki način tudi iz preostanka Demosa in zagovarja «ohlapnje» koordinacijo strank v opoziciji. Podoben je tudi predlog SKD poslanskemu klubu Demos, da se preimenuje v Klub opozicijskih poslancev.

Novi Demos, toliko zagovarjan in zaželen pri SDZ-NDS, ni preokupacija v razmišljanih prihodnjih strategijah SKD. Ne glede na nedorečenost pojmov »desnice« in »levice«, je pri SKD čedalje bolj v veljavi pojem »sredine«, ne v načinu pretehtavanja, ampak »in media res«.

Sredinskost SKD je pravzaprav utemeljena že s pomenskostjo svojega imena, predvsem pa v načinu (možnega) delovanja v področjih dejavne politike, tako gospodarske kot socialne (in ekološke), da s pobudami in udejanjanjem »prekriva« in »dopoljuje« obo opociji, projektno kdaj bližje eni, kdaj drugi. Koalicija vnaprejšnjega vezanost takšno usmeritev SKD seveda v veliki meri onemogoča, jo vodi v kompromisne rešitve, ki pa si jih stranki SKD ni potrebno več dovoljevati.

Zato iščemo sodelavce-ustvarjalce, ne zgolj pripadnikov...

/Lojze Peterle v poročilu na II. kongresu SKD/

Odprte strani

Urednikova beseda

Tokrat smo Odprte strani odstopili eni od opozicijskih strank - Slovenskim krščanskim demokratom, ki na štirih straneh predstavljajo strankarski program in svojo politiko. Gradivo je pripravil Janez Postrak ob sodelovanju novinarja Štefana Žargija. Prihodnji teden bodo Odprte strani napisali mladi intelektualci.

Leopoldina Bogataj

Jana Primožič, članica IO ŠZZ

Slovenska ženska zveza - zakaj?

Veliko ljudi, tako moških kot žensk, se sprašuje, zakaj neki nam je potrebna še ženska zveza. Prvi hip potrebe po uveljavljanju ženskih v politiki ne vidimo, še globlja analiza stanja in pa neuvozjevanje »ženskega« pogleda na svet nam pokaže, da to vendar ne muka enodnevница.

Začelo se je 4. februarja 1992, ko se je skupina članic SKO na povabilo avstrijske ljudske stranke in gospo dr. Flemmingove udeležila seminarja na Politični akademiji na Dunaju. Že delovni naslov seminarja Ženske v demokraciji - vaš prispevek k utrejanju demokracije v Sloveniji, je razkril namen seminarja - približevati ženskam politiko, jih navdušiti zanj, predvsem pa zlomiti odpor do nje, ki vlada zlasti med krščansko mislečimi ženskami. Dejstvo je, da je podoba sveta kompletna šele takrat, kadar jo se stavljata moški in ženska. Vsak od njiju gleda na svet iz svojega zornega kota, podoba sveta bo vidna kot celota šele, ko se tudi moško in žensko vrednotenje sveta zlije v celoto. Vloga žensk v politiki ni biti nasprotnice moškim, ženske naj moškim pomagajo reševati politične probleme, moški pa naj ženskom omogočijo ohraniti njihovo žensko bistvo. Če dialog med moškim in žensko v politiki ni mogoč, se sodelovanje spreverje v konflikt, česar prav gotovo nobena stranka znotraj sebe ne želi. Skupaj reševati probleme, hkrati pa upoštevati različnost, je želja vsake demokratične skupnosti.

In kaj so avstrijske ženske konkretnega dosegle, ko so se aktivno vključile v politiko? Najbolj se mi je dopadel sistem porodniških dopustov, ki je pomemben dosežek avstrijskih žensk: Vsaka ženska ima pravico do dveletnega porodniškega dopusta. Mesečna podpora znaša 5.000 šilingov. V tem času seveda ne sme delati. Ker pa je ta mesečna podpora za ženske, ki sicer zaslužijo več, nižja, se lahko ženska odloči sama ali bo prevladala vrednota materinstva in bo ostala doma pri otroku z nižjo podporo, kot če bi delala ali pa se bo zaposnila. V Avstriji kar 90 odstotkov žensk ostane dve leti pri otroku.

Politika je vsakršno javno delovanje. Začne se že s tem, ko javno izrazimo svoje mnenje o najrazličnejših stvareh iz našega okolja (gradnji cest, ustanovitvi vrteča v našem kraju, prevozu na delo...). Da pa bi to mnenje dobilo večjo veljavo, se je treba organizirati v zvezo ali stranko. Nerealno je namreč pričakovati, da bo namesto nas izrazil naše mnenje nekdo drug. Zato pomislimo na to, da mi sami z jasno izraženim mnenjem v javnosti lahko storimo veliko dobrega za otroke, mladino, brezposelne, ostarele...

Cez dober mesec dni, 14. marca, je bila v Ljubljani ustanovljena Slovenska ženska zveza. Na tem ustanovnem zboru, ki se ga je udeležilo okoli 150 žensk. Na tem ustanovnem zboru, ki se ga je udeležilo okoli 150 žensk iz vse Slovenije, je bil sprejet statut in programska izhodišča za delovanje te zveze (svet, upravni odbor, nadzorni odbor, častno razsodišče, predsednica, podpredsednica, glavna tajnica). Slovenska ženska zveza je organizacija v sestavi stranke Slovenskih krščanskih demokratov. Zvezra združuje ženske iz vseh družbenih slojev, ki sprejemajo program SKD in želijo prispevati k oblikovanju politike, ki temelji na krščansko-demokratskih načelih. Zvezra deluje na državni ravni, ustanovljenih je že tudi nekaj regijskih in občinskih zvez. Na Gorenjskem smo se odločile za ustanovitev najprej občinskih zvez, nato pa še regijske zvez.

Na slovenski ravni si je zveza zastavila cilj, da se organizira v večini slovenskih občin in regij, hkrati pa je že izvedla nekaj akcij: s protestom ob izbiri Kljukca leta v Grosupljem je doseglj, da so umaknili del programa, kjer bi se norčevali iz politikov, prva je na mirovnem shodu opozorila na agresijo JLA na BiH in pozvala Evropsko žensko unijo in mednarodne organizacije naj pomagajo ogroženim.

Veliko dela nas čaka in čas je, da se ga lotimo.

Bogomir Vnučec, predsednik MKD Gorenjske

Mladi krščanski demokrati

Mladi Krščanski Demokrati so družbeno politična organizacija vseh mladih, ki želijo sooblikovati družbo v skladu z načeli krščanskega etosa. MKD delujejo z namenom razvijati kulturno, družbeno in javno življenje mladih ter sodelovati pri oblikovanju politične volje ljudi na vseh področjih javnega življenja, obravnavati družbenia vprašanja, dajati politične spodbude, zavzemati politična stališča do pomembnih javnih vprašanj, sodelovati pri uresničevanju pravic in interesov ljudi, sodelovati pri predlaganju in odločanju kandidatov za volitve v organe oblasti, sprejeti delo organov oblasti ter predstavnikov javnih in drugih družbenih funkcij.

Delujemo na vseh ravneh, krajevni, občinski, regionalni ter republiški, kar nam omogoča, da smo v stalnih stikih z ljudmi in se tako seznamimo s potrebami na določenem področju ter ustrezno ukrepamo, v smislu organizacije, oziroma pomoči.

Da bi bilo naše delo lažje ter predvsem bolj učinkovito, smo se organizirali v posamezne komisije, ki se striktno ukvarjajo z določenim področjem. Tako imamo:

Pravno komisijo, katere naloga je delovanje na področjih, ki zadevajo mlade, jim določajo položaj v družbi in jim dajejo možnost vpliva na različne odločitve - problematiko stipendiranja, življenja v študentskih domovih, občasnega dela, redne zaposlitve mladih. Poleg naštetege se ukvarja tudi s pravnimi akti, ki se v državi nanašajo na mlade.

Mednarodno komisijo: prirojen dinamizem usmerja mlade generacije k nadgrajevanju obstoječega, samobitnega in tradicionalnega z novim, svežim in svetovljanskim. Želja mednarodne komisije MKD je čimborj ustreči tem naravnim potrebam svobodnega duha slovenske mladosti in jih prek oprijemljive ponudbe napolnit z žlahtnimi vsebinami. Obenem je cilj mednarodne komisije odgovorno prispevati k pozitivni mednarodni prepoznavnosti tako naše mlade organizacije kot tudi Republike Slovenije kot novega subjekta združbe svobodnih, zrelih nacij. Članom MKD se preko razneterih mednarodnih aktivnosti odpirajo lepe možnosti pridobivanja novih znanj ter dragocenih izkušenj predvsem razvitega zahodnega sveta.

Komisijo za socialno: visoka politika se ubada s problemi človeštva, naroda, pri tem pa pozablja na osnovno gibalo vsega dogajanja - človeka. In ravno ta malo človek, ki domuje na sončni strani Alp, se danes ukvarja predvsem z lastnim preživetjem, namesto da bi s kulturo ali kakšno podobno dejavnostjo bogatil duha. Zavedamo se, da smo Mladi Krščanski Demokrati samo droben kamenček v političnem mozaiku, a ravno zaradi tega se čutimo bliže preprostem človeku. Žal ne moremo pomagati vsakemu posamezniku posebej. Vemo pa, da je v slogu moč. Skupaj bomo glasnejši in z raznimi okroglimi mizami in predavanji nam bo uspelo predramiti javnost.

Ekolesko komisijo: vsi smo del narave, poskrbimo, da bomo živel v čimborj prijazni, čisti in lepi Sloveniji. Zato pa je potrebna pomoč in osveščenost vsakega posameznika, posebno še v današnjem času, ko je naše okolje vse bolj onesnaženo.

Kulturno komisijo: naš vsakdan moramo poglobiti s kulturo, če hočemo razširiti naš duhovni svet. Naj se ne uresniči že Cankarjeva opazka, da naše ljudstvo ne rabi umetnosti, da je doslej živel brez nje, pa naj živi brez nje do konca. Kulturne tabore, ovrednotenje kulturne dediščine, gledališko dejavnost, glasbeno udejstvovanje in še druge kreativnosti želimo razširiti in tako ponuditi možnost za dosega cilja. Le tako bomo preprečili Cankarjevo napoved: "Daleč je še dan, ko bo ozdravljeno in razširjeno to propadlo podjetje slovenske duševne kulture!"

Komisijo za šport: šport je sestavni del kulture našega časa. Športno tekmovanje in želja po napredku postavlja pred športnika zahtevo po žrtvi, odpovedi, samoobvladovanju in tako vpliva na oblikovanje in zorenje človeka.

Politično komisijo: v politiki se danes dogajajo velike spremembe, zato smo vsi povabljeni, da se ukvarjamo z njo. Razširiti svoje obzorje, pokažite svoje sposobnosti, saj so vam vrata odprta. S svojim sodelovanjem lahko oblikujemo novo drugačno politiko, ki bo dostopno vsem ljudem. Ni politika kriva, da je tako daleč od nas. Krivci smo mi, ker se ji nočemo približati in je spoznati.

Janet P. Ž...

Resolucija o gospodarstvu

Slovenski krščanski demokrati smo že pred tremi leti kot temeljne cilje našega delovanja na področju gospodarstva opredelili gospodarsko osamosvojitev Slovenije, njen vključitev v mednarodne gospodarske ustanove ter preureditev naše gospodarske sestave po vzoru razvitih evropskih držav v socialno tržno gospodarstvo in preprečitev gospodarskega zloma, ki je po napovedih takratne politične in strokovne elite pretil Sloveniji v začetku devetdesetih let.

Danes slovenski krščanski demokrati z zadovoljstvom ugotavljamo in smo ponosni na velik delež zasluga za to, da je gospodarska samostojnost Slovenije ne samo dosežena, temveč tudi utrjena; da imamo lasten denar, posodobljen davčni sistem in trdno denarno politiko; da sami nadzorujemo finančne vlagave v blagovne tokove s tujino; da je pripravljena in delno tudi sprejeta lastna gospodarska zakonodaja; da so devizne rezerve dosegli zadovoljivo raven in da pojem slovensko gospodarstvo v mednarodnem okolju večina politikov in poslovnežev jasno loči od pojma jugoslovansko gospodarstvo.

Slovenija v začetku devetdesetih let ni doživela gospodarskega zloma, čeprav so jo močno prizadeli zlasti gospodarski potresi in nesmisli v njenem tradicionalnem tržnem okolju. Padec plačilno sposobnega povpraševanja in kraja našega premoženja v zveznih enotah bivše SFRJ ter posledično nazadovanje slovenske prodaje in proizvodnje za četrtnico so zmanjšali našo materialno blaginjo, vendar nas niso zlomili, za kar je prav gotovo zaslужna tudi slovenska oblast, v kateri smo imeli slovenski krščanski demokrati pomembno vlogo.

Klub temu da Slovenija še ni članica nobene mednarodne gospodarske ustanove, je pot vanje že trasirana in z umno politiko slovenskega parlamenta in vlade bo naša vključitev v njih do konca tega leta uresničena.

Najmanj smo dosegli na področju preureditev naše gospodarske sestave, čeprav smo se prav tukaj najbolj trudili. Ni nam uspelo privatizirati družbenih lastnin, ne razgraditi monopolov in oligopolov in posledično tudi nismo mogli pospešiti naložbenega krogotoka in zmanjšati inflacije na letno raven izpod 10 odstotkov, kar bi bilo za mlaado državo zelo spodbudno in ugledno.

Temeljni razlog za te neuspehe je prepojenost vseh slojev, ustavnih in povezav slovenske družbe s pripadniki preddemokratičnega režima, ki so si skoraj pol stoletja po načelu "prednik določa naslednika" urjevali odločilne položaje v slovenskem gospodarstvu in so v zadnjih letih iz teh položajev hote in vedo oviral preureditev njegove sestave iz izmazilene realsocialistične oblike v urejeno podjetniško.

Privatizacija družbenih lastnin ter razgraditev finančnih, trgovskih, infrastrukturnih in industrijskih monopolov bosta torej ostala še naprej ključna cilja slovenskih krščanskih demokratov na poti preureditev slovenske gospodarske sestave. Zavedamo se nameč dejstva, da dokler ne bosta uresničena ta cilja, ne bo možno pridobiti izdatnejše tuje finančne pomoči; ne uspešno sanirati finančnih, tržnih in tehnoloških razpok, ki so na našem gospodarstvu nastale v preteklosti; ne zmanjšati previskih obrestnih mer ter cen materiala in storitev; ne sunkovito povečati izvoza in poslovnih partnerstev naših podjetij s tujimi ter posledično tudi ne pospešiti investicijskega krogotoka in zaposlovanja niti zmanjšati inflacije na letno raven izpod 10 odstotkov niti enakovredno vstopiti v gospodarski krog razvitih evropskih držav, katerih gospodarstva sočilno tržna.

Franci Erce, občinski odbor SKD Kranj, poslanec Zbora združenega dela slovenske skupščine za področje trgovine

Dosedanje ravnanje ni bilo korektno

Ste poslanec v zboru slovenske skupščine, ki je doslej zavračal in prečil sprejem zakonodaje o lastninjenju. Kako vi gledate na to?

Glede dosedanjih proceduralnih zapletov, s katerimi je bilo blokirano sprejemanje lastinske zakonodaje in ki ga je povzročila večina poslancev v našem zboru, menim, da tako ravnavnje ni bilo korektno niti povsem poštano. Tako mnenju utemeljujem z dejstvom, da o tej zakonodaji - o že skoraj nepreglednem številu predlogov na to temo - niti ni bilo vsebinske razprave, saj je bilo preprečeno, da bi sploh prišli na dnevni red. Zaradi tega bo zagotovo ob začetku te nove "runde" prišlo do zapletov, ker se mora najprej razrešiti dokončna usoda dosedanjih predgov. Kompromisni predlog treh poslancev za zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij (Deželak, Pintar, Šetinc) se po mojem mnenju in mnenju stranke, ki jo zastopam, zdi primerna osnova za začetek novega zakonodajnega postopka, seveda pa imamo na predloženo tudi nekaj bistvenih pripomb. Zakon je tako pomemben, da štejemo za nepotrebno kakršnokoli nadaljnje proceduralno zapletanje, zato predlagamo, da se osredotočimo na njegovo dograditev. Dosedanje ravnanje kolegov v zboru ob tej temi pa, kot rečeno, obojam. Tudi brez blokade bi lahko z dopolnitvami zakon dogradili in morda tudi že sprejeli. Jasno je, da v primeru tega zakona ne gre le za strokovna vprašanja, pač pa globoko politična, saj bo imelo lastninjenje zelo dolgoročne posledice, ki so tudi praktično zelo težko popravljive.«

Kakšen pomen pripisujete temu zakonu? Gre res za usodno prerezanje ekonomske in s tem tudi politične moči?

»Mislim, da se temu zakonu vendarle pripisuje prevelika "usodnost", saj menim, da s samim sprejetjem še ne bo prišlo do bistvenih premikov. Podani bodo pogoji oziroma temelji za preobrazbo v smerni gospodarskih sistemov tistih družb in držav, ki jim želimo slediti. Zagotovo se bodo odprla predvsem vprašanja, ki so že znana: deliti dosedanje družbeno lastnino odplačno ali brezplačno, ponovila se bo verjetno razprava o skladih in s tem o vplivu države ter načinu odločanja o privatizaciji v samih podjetjih. Sporna utegne biti tudi tako imenovana otvoritvena bilanca, ki naj korigira knjižno vrednost. Glede nekdanjih lastnikov, ki so bili razlaščeni, pa mislim, da se v naši zakonodaji vse prepogosto nekatera vprašanja ponavljajo, saj menim, da je bilo to vprašanje celovito urejeno v zakonu o denacionalizaciji.«

Jana Primožič, predsednica občinskega odbora SKD Tržič, sicer sekretarka za gospodarstvo tržiške občine

Tuj kapital v infrastrukturo

Na predstavitev Gorenjske v okviru obkongresne prireditve SKD "Moč in nemoč regij" je bil poudarjen tudi vidik možnega gospodarskega razvoja. Kje vidite SKD te možnosti?

»Na omenjeni prireditvi smo govorili le bolj o možnostih razvoja tistične dejavnosti na Gorenjskem, sicer pa je potrebo ugotoviti, da je bila Gorenjska pred vojno in po njej ena najbolj industrijsko razvitetih pokrajini. Danes ugotavljamo, da so gorenjske občine na lestvici ustvarjenega družbenega proizvoda močno nazadovale. K temu je veliko prispevala specifična struktura naše industrije: železarstvo, ki je bilo do nedavno v krizi v vsej Evropi, precej pa je bilo tudi še predvojne tekstilne industrije. To dejstvo danes zahteva precejšnje presumeritve, pri čemer bi morali dati poudarek prometu in turizmu, ki sta ob naši legi in naravnih danostih najbolj perspektivna. Posloviti se bo tudi treba od velikih proizvodnih organizacij in se usmeriti k srednjim in manjšim, ki so bolj fleksibilne. S stabilizacijo (z zmanjšanjem inflacije je napravljen prvi korak), spremembo gospodarskega sistema, zlasti pa s privatizacijo, bodo ustvarjeni pogoji za dotok tujega kapitala, ki bi ga morali vložiti v našo zaostalo infrastrukturo, ta pa je za panogi, ki sem jih omenila še posebnega pomena. Od reorganizacije državne uprave in lokalne samouprave si zlasti obetamo usklajenejši, da ne rečem bolj zaokrožen razvoj ter celovitejše pospeševalne ukrepe na ravnini regije. Tuje izkušnje pri tem - nedavno smo spoznali pristop na avstrijskem Koroskem, kažejo, da je usmeritev države, da se ne bo vtikal v gospodarstvo, napačna, vprašanje je bolj, na kakšen način in iz kakšne ravni. Tuje izkušnje je, da je bilo do nedavno v krizi v urejeno podjetniško.

Na Gorenjskem tudi kmetijstvo ni nepomembno, čeprav je dejstvo, da se zgolj od te dejavnosti, razen nekaj izjem, v pogojih, kakršni so, težko preživi. Zato je izjemnega pomena pospeševanje dodatnih dejavnosti, ki bodo življene tega dela prebavstva olajšale, pa tudi selektivnih olajšav, ukrepov oz. pogojev prodaje pridelkov, glede na pogoje pridelovanja. Tu je naša vrla doslej že veliko napravila, saj se očitno že zavedamo, kaj to pomeni za ohranjanje poseljenosti in živosti našega prostora.

Pri prizadevanjih za drugačne gospodarske odnose pa tudi možnosti pospeševanja in uvajanja novih gospodarskih dejavnosti pa ni mogoče spregledati vloge bank in nujnosti njihove sanacije ter reorganizacije. Le v banke, ki ne bodo imele večine plasmajev v velikih gospodarsko neučinkovitih tovarnah, bodo ljudje pravljenci vlagati in vrnilti svoj kapital od tam, kjer nam ne koristijo.«

Jernej Prevc

Pravičnost in gospodarska uspešnost

Privatizacijski zakon je tisti, ki najmočenje zareže v nekdanje socialistične družbene odnose in na novo prerazporedi družbeno moč. Prav temu prerazporejanju moči pa se je privilegiran slov bivšega sistema, tako imenovana "levica", upiral na vso moč in s pomočjo obstrukcij v zboru združenega dela dejansko tudi zaboliral sprejetje lastinske zakonodaje.

Pri privatizacijskem zakonu ne gre samo za ekonomsko, ampak tudi za politično, socialno in celo ideolesko vprašanje. Gre za vprašanje, kako družbeni lastnini - fenomen našega samoupravljanja - dobiti lastnika, ki bo z njim upravljal, jo plementil in s pomočjo nje ustvarjal profit. S tem problemom se ukvarjajo vse države bivšega socialističnega bloka. Makroekonomski cilj zakona je kar najhitreje doseči normalno lastinsko sestavo gospodarstva po standardih razvitetih evropskih držav.

Stranka Slovenskih krščanskih demokratov se prizadeva za čim bolj pravičen način privatizacije. Vsa na startu naj bi imeli enakopraven dostop do družbenih lastnin vsi državljanji, tako tisti v različnih podjetjih, upokojenci in zaporni v negospodarskih dejavnostih. Tak način privatizacije omogoča razdelitev državljanov delnic, ki bi jih brezplačno ali z minimalno odplačilno vrednostjo razdelili vsem državljanom Slovenije. Model razdelitev državljanov delnic je bila osnovna vladnemu predlogu privatizacije.

Druži, delodajalski del, pa zagovarja kriterij odplačilne privatizacije, ki nakup družbenega premoženja praktično omogoča le poslovni in premoženjski eliti. Po tem modelu bi družbeno lastnino ponudili v odkup delavcem v podjetjih z velikimi popusti. Poslovodska struktura bi izrabila

svoj vpliv in položaj in si s tem zagotovila večinski delež v podjetjih. Da o tem ne gre dvomiti, nam dokazujejo tako imenovane divje privatizacije, ki se že nekaj časa bolj ali manj javno izvajajo v naših podjetjih. Slog, ki je že doslej imel vse možne privilegije, bi se tako iz dejanskega razpolaganja z družbeno lastnino prelepel tudi v formalno pravne lastnike slednje. Ozka managerska élita se na tak način polasti večine družbenega premoženja. Jasno je, da se za takšen model lastninenja zavzemajo stranke, ki so izšle iz bivšega socialističnega sistema (SDP, SSS, LDS) ter stranke, v katerih je čutiti močan vpliv managerskega sloja (na primer DS). Prav te stranke so uspešno zabolirale vse poskuse sprejema privatizacijske zakonodaje, za nameč pa so v javnosti uspele ustvariti popolno zmedo glede različnih privatizacijskih konceptov. Spor, ki je nastal ob različnih konceptih lastninenja, je imel tudi pomembne politične posledice, saj je bil bistven za razkol Demosa in rušenja Peterletovje vlad.

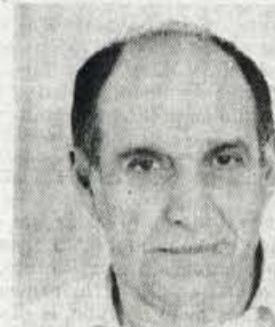
Kritiki iz vrst zagovornikov odplačilne privatizacije vladnemu modelu lastninenja očitajo, da premožno upošteva primerjalne prednosti našega gospodarstva pred gospodarstvom ostalih vzhodnoevropskih držav. Naslednji, velikokrat ponovljeni očitek vladnemu zakonu pa je, da državljanji s svojimi delnicami, ki jim bodo podarjene (razdeljene), ne bodo znali ravnati, oziroma jih bodo neracionalno prodali. Poleg tega tako razdrobljena lastnina ne bo zagotovljala gospodarskega razcveta v taki meri, kot bi ga lahko lastnina, skoncentrirana v rokah nekaj uspešnih managerjev.

Ti očitki so le delno upravičeni. Predvsem so v funkciji ustvarjanja zmede glede privatizacijskih

Dr. Aldo Jovan, predsednik občinskega odbora SKD Radovljice, član časnega razsodišča SKD Slovenije

Za demokracijo je potrebna doslednost

Predsednik SKD je v eni od predkongresnih izjav dejal, da stranka SKD potrebuje nov suknjič (statut), ne zato, da bi se (vsebinsko) preoblikovala, pač pa, ker je dosedanjega prerasla. Katere so najpomembnejše novosti?

»Novi statut SKD je dejansko organizacijska prilagoditev stranke novim razmeram, saj poleg razširjene sestave organov vodstva stranke uvaja nekatere nove oblike dela in dosledne zahteve kadriranje po delegatskem načelu. V stranki SKD nam je izredno veliko do doslednega spostevanja demokratičnih principov. Krajevni odbori SKD postajajo osnovne celice stranke, že občinski, nato regionalni in republiški odbori pa so delegatsko vezani in sestavljeni. Pomemben pri tem je seveda postopek evidentiranja in izvolitve, ki doslej ni bil dovolj prečiziran. Za evidentiranje (kot začetek kadrovskega postopka brez selekcije) je zadolžen izvršilni odbor, na kongresu samem pa lahko kandidata predlaže tudi skupina delegatov. Osebno sem se zavzel in celo interveniral za to, da imajo volilno pravico le delegati - torej ne več člani dosedanjih organov in funkcionarji, čeprav so nekateri zagovarjali v imenu potrebnih kontinuitete, tudi drugačen pristop. Sem pač dosleden pristaš mnega, da volitve pomenijo obracun z preteklo obdobje in volja članstva naj se izraže le prek njihovih pooblaščenih predstavnikov.«

Na enem od letnih zborov članstva SKD na Gorenjskem je bilo slišati zahtevo, da naj se za prestopnike iz drugih strank (zlasti za tiste, ki prihajajo iz vrst nekdanjih komunistov) določi nekašna čakalna doba pred sprejetjem v SKD. Ta zahtevo ni bila sprejeta?

»Res so bile tudi take zahteve, vendar v novi statut niso bile vključene. Statut pa vsebuje določilo, po katerem je za izvolitev v vodstvo stranke potrebno najmanj enoletno članstvo v SKD (o izjemah odloča svet stranke). V tem obdobju se vsak član s svojim delovanjem že pokaže.«

Izvoljeni ste bili v častno razsodišče. Čemu boste pri svojem delovanju dajali prednost: vrednotam krščanskega etosa, s katerimi ste SKD utemeljeni, ali potrebam trenutnega političnega položaja v stranki in izven nje?

»Častno razsodišče je nov organ naše stranke, saj je doslej o sploh odločal nadzorni odbor. Ravnanje članov stranke opredeljuje že ime: krščanski demokrati in to je lahko naš specifični prispevek v političnem delovanju v družbi, zlasti pa obe načeli veljata pri ravnanju v stranki. Ostati moramo zvesti sami sebi in s tem verodostojni.«

Samo zunanjí lastníci bodo lahko izvršili revizijo slovenskega managementa z načeli uspešnosti.

V stranki Slovenskih krščanskih demokratov upoštevamo pri lastninjenju tudi moralno - etični vidik. S kakšno moralno pravico naj bi sedaj naša družbeni podjetja, katerih kapital se je akumuliral skozi določno obdobje, praktično podarili zgolj tistim, ki imajo to srečo, da so ravno v tem trenutku v njih? Če bi bilo to v prid ekonomike učinkovitosti, bi šlo, tako pa je docela neutemeljeno. Lastninjenje ob prevladi notranjih lastnikov je ekonomsko nesmotorno, socialno - politično nevarno, moralno glede na nepravično.

Kompromisni model lastninjenja, ki je v skupščinski proceduri in je nekakšna sinteza dosedanjih modelov, je slabši od prejšnjega vladnega predloga, ker omogoča insiderstvo in oškoduje vse Slovence pri razdelitvi delnic v korist nekaj 100 managerjev. Glede na zasuk našega parlamenta v levo je pričakovati, da bodo pri sprejemanju lastninskih zakonov vse bolj prihajali v ospredje interesi direktorskega lobija, ki so zastopani v strankah komunističnega izvora. Te stranke bodo v zakon skušale vnesti čim več ugodnosti za managerski sloj. Interesi navadnih državljanov za te stranke ne bo steli nič.

Privatizacija družbenih lastnin in razgraditev finančnih, trgovskih, infrastrukturnih in industrijskih monopolov pa bosta še naprej ključna cilja naše stranke na poti preured

Moda
in
kvaliteta

Elita

Panorama

IZJAVE TEDNA

LOJZE PETERLE, PREDSEDNIK SKD:

OHLAJENI ODNOSSI

Predsednik slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle o odnosih s Spomenko Hribar:

»Najini odnosi so - temu bi tako rekeli - ohlajeni. Sploh pa sem imel malo časa za utrjevanje prijateljskih vezi. Po tem, kar je Spomenka napisala v Novi reviji in po članku Zaustavite desnico, je pogovor malo težji. Ljudje so se mi čudili, ko sem na televiziji izjavil, da upam, da s Spomenko ostajava prijatelja. Povezave med ljudmi niso namreč vedno le politične. Kljub temu se je vendar malo težje pogovarjati ob takih stališčih, ki jih ima Spomenka do naše stranke. Ničesar od tistega, kar je pokazal povzetek najinega pogovora pri njej doma in kar sem jaz zastopal, ni povedala javnosti...« ● D.S.

KONCERT ZA KAPELO NA KREDARICI

Mengeš, 15. junija - Slovenski krščanski demokrati Mengeš in župniški urad Dovje v soboto, 20. junija, ob 20. uri pripravljata v športnem parku v Mengšu veliki koncert. Izkušček od vstopnin bo namenjen za izgradnjo kapelo na vrhu Triglavu. V programu bodo poleg Mengeške godbe in Logaškega pihalnega orkestra nastopili še trio Svetlin, Stoparji, Slovenski kvintet, Miha Dovžan, Obvezna smer, Logaški oktet, oktet Lek, bratov Pirnat, Tosama in Ribnica ter kvintet bratov Zupan. Nastopili bodo tudi Boris Cavazza ter mešana pevska zborna Te Deum Ljubljana in Glasbena matica Ljubljana. Razen teh izvajalcev bosta nastopila še baritonist Marcos Bajuk in pianistka Damijana Zupan. Voditelja večera bosta Janez Dolinar in Alenka Höfferle. Vsem oktetom pa bo dirigiral prof. Karel Leskovec. ● D.S.

Ne, nismo se potikali po Ameriki in tam posneli tole zgovorno fotografijo. Posnetek je nastal na domačih tleh, na rodni nam gradi... Foto: Peter Kozjek

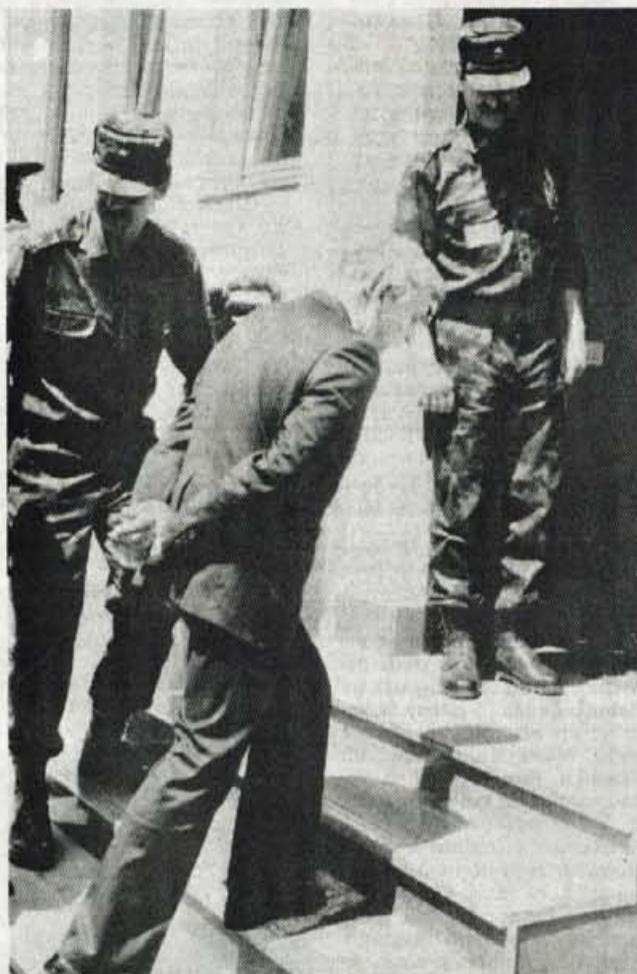

Družabnega srečanja slovenskih planincev iz zamejstva in Slovenije se je udeležil tudi predsednik Milan Kučan, h kateremu pa je brž priseljal tudi domačin iz Martuljka Stane Dolanc. Foto: D.S.

NOVO V KINU

ZADNJI SKAVT

Igrajo: Bruce Willis, Damon Wayans, Chiese Field, Danielle Harris
Bruce Willis ima končno spet film, ki je gledalcem zelo všeč. Imenuje se Zadnji skavt in je seveda akcijska komedija. Pripravlja se o višem tajnem agentu, ki zdaj pravici služi kot zasebni detektiv. Joe Hallenbeck (Willis) se zaplete v mrežo političnih spletov, hazarderstva in nezvestobe, ko ga prosijo, naj zaščiti striptizerto Cory (Halle Berry), ki je tudi dekle bivšega poklicnega nogometnika Jimmyja Dix-a (Damon Wayans), ki so ga zaradi hazarderstva odpustili. Toda Cory ni pomoč in po njeni smrti Hallenbeck in Dix združita moči, da bi razvozljala njen umor.
Film je režiral Tony Scott.

PREDSEDNIK KUČAN SE JE ČUDIL - Ob nedavnem obisku slovenskega predsednika Milana Kučana v kranjskem učnem centru so gosti pred vstopom v stavbo vodstva centra opozorili, da stopa po stopnicah iz najmenitev marmora, kakor so ob obnovi presojali in obsojali v kranjskem parlamentu. Ali res še niso videli, kakšen je marmor, se je naglas čudil predsednik; potihom je svetoval, da bi morali omogočiti Grosovim poslancem ekskurzijo v kakšen kamnolom. S. S. - Foto: S. Saje

ŠPORTNO SREČANJE

Mojstrana - V hotelu Triglav v Mojstrani so organizirali prijetno športno srečanje z domačinom Francijem Teražem, najboljšim slovenskim gorskim tekačem. Ob tej priložnosti mu je predsednik Športne zveze občine Jesenice Janez Stoš izročil plaketo zvezne za dosežene uspehe v desetih letih. V tem času je nastopal na številnih tekmovanjih v gorskih tekih v Evropi in doma. Pretekel je več kot 50 tisoč kilometrov in osvojil več kot 300 pokalov in medalj. Sobotni obiskovalci so si vsa osvojena odličja lahko tudi ogledali v Triglavski sobi v hotelu.

Franci Teraž je ob 10-letnici nastopanja na gorskih tekih povabil na večer tudi ostale vrhunske športnike iz Mojstrane in Dovjega. Jure Košir in Aleš Brazavšček sta se opravili, priselj pa je Uroš Pavlovič, ki je tako kot Jure in Aleš član A reprezentance v alpskem smučanju. Srečanja sta se udeležili še smučarka Alenka Dolžan, članica B reprezentance, in plezalka Martina Čufar. V razgovoru so mladi športniki predstavili svoje športne dosežke in cilje za naprej.

Sobotni večer so skupaj organizirali Športna zveza občine Jesenice, hotel Triglav, Radio Triglav, pokrovitelj pa je bila Zavarovalnica Triglav - Območna enota Kranj. ● J. Rabič

LETNA KOPALIŠČA PO GORENJSKEM

Poletje prihaja, vročina tudi, večina letnih kopališč na Gorenjskem pa že čaka kopalce. Zbrali smo nekaj podatkov, kam in kako na poletno osvežitev.

Letno kopališče	Obratovalni čas:	Vstopnina:	Druge:
JESENICE	še ne obratuje	-	- ogrevana voda
KRANJ	med tednom 9. - 17.30. sobota, nedelja 9. - 19. ure	odrasi 150.- otroci 10.-	- parkiranje
RADOVLIČICA	med tednom 9. - 18. sobota nedelja 9. - 19. ure	odrasi 100.- otroci 80.-	- ogrevana voda brezplačno
TRŽIČ	9. - 18. ure	(sobota, nedelja: 150.- oz. 100.-) možnost tedenske, mesečne ali sezonske vstopnice	- možnost nakupa popoldanske ali mesečne vstopnice - ogrevana voda - parkiranje

Ko bo voda dovolj topla tudi na urejenih letnih kopališčih, kjer voda ni ogrevana (npr. Bled), bomo pregled gorenjske kopališke ponudbe še razširili.

P R E B E R I T E

PROLETARSKE MATORANTSKE BARABE

LOJZE PETERLE: OD VSEPOVSOD JE ODMEVALO: DOBER DAN, ŽALOST

ZADETEK V PETEK

LESTVICA RADIA ŽIRI

LEPOTICE IZ PORTOROŽA

V R E M E

TOPLO

Vremenoslovci napovedujejo: nad zahodnim in severnim delom srednje Evrope je območje visokega zračnega pritiska, nad Skandinavijo pa plitvo ciklonsko območje. Oslabljena hladna fronta se zadržuje severno od Alp. Nad našimi kraji je topel in malo bolj vlažen zrak. V soboto bo spremenljivo oblačno s krajevnimi padavinami in nevihami.

KITAJKA PRIHAJA V KRAJN

Wang Ai Ping, Kitajko, ki je s svojim zdravljenjem povzročila v Sloveniji toliko prahu, je pred dvema mesecema ministrstvo za zdravstvo ovadilo ljubljanskemu temeljnemu javnemu tožilstvu. Od tedaj je minilo že dva meseca in - nič se še ni zgodilo.

Zato se je gospa odločila, da nadaljuje zdravljenje po Sloveniji. Prepričana je, da njeno zdravljenje ne škodi in da je veliko pomagala - in še vedno lahko pomaga - bolnikom po Sloveniji.

Za naslednji teden se je napovedala v Kranj. Menda bo začela svojo novo turnejo po Gorenjski v kinu Storžič... ● D. S.

OSEM DESETLETIJ GORSKE REŠEVALNE SLUŽBE

AMATERJI, KI DELAJO PROFESSIONALNO

Kranjska Gora - 16. junija 1912. leta so se v podružnici Slovenskega planinskega društva v Kranjski Gori odločili za ustanovitev prve reševalne postaje. Odtek je slovenska gorska reševalna služba doživela velik razvoj, vendar še vedno deluje po načelu prostovoljnosti. Konec lanskega leta so imeli v 17 postajah blizu 500 aktivnih članov.

Boj za obstanek je Slovence od nekdaj silil k opravlilom tudi v gorskem svetu. Ob nešrečah so priskočili na pomoč domačini. Ob razmahu planinstva je tudi Slovensko planinsko društvo kmalu uvidelo, da potrebuje reševalno službo. Pobudo za to sta dala na seji odbora kranjskogorske podružnice zdravnika dr. Josip Tičar, predsednik te podružnice, pa dr. Jernej Demšar, zastopnik SPD. V postajo so se včlanili mnogi gorski vodniki in gorniki iz Mojstrane, Dovjega, Podkorena in Rateč.

Po osmih desetletjih se v Gorski reševalni službi pri Planinski zvezi Slovenije lahko pohvalijo, da imajo svoje postaje kar v 17 slovenskih krajih, od teh celo 11 na Gorenjskem. V njih je 483 aktivnih članov, med njimi 35 instrukturjev, 25 zdravnikov, prav tako vodnikov lavinskih psov, 26 minjerjev snežnih plazov, 57 reševalcev letalcev in 77 pravnikov. Že po teh številkah je moč presoditi, da gre za visoko strokovno organizacijo, ki pa opravlja humano in potrebno delo v gorah prostovoljno in povsem brezplačno.

V pravilniku GRS beremo, da mora preprečevati nesrečev v gorah, pomagati ponesrečenim z vsemi možnimi sredstvi in jih spraviti do prve zdravni-

Tržiški reševalci so letos pravili večjo vajo v reševanju ponesrečenih iz plazov. Foto: S. Saje

ške pomoči, iskati pogrešane v gorah, pomagati ob naravnih in drugih hudih nesrečah pri reševanju prebivalstva na ogroženem planinskem območju in tudi drugod, kjer posebna izurjenost članov GRS lahko pripomore pri reševanju človeških življenj in imetja. Delovanje gorskih reševalcev torej ni več omejeno zgolj na gorski svet, ampak postaja vse bolj sestavni del celotnega zaščitnega sistema slovenske države.

Pa še tolj! Svoje specializirano znanje je GRS vselej posredovala tudi drugim, zlasti policiji in vojski. Med prvimi je uvedla sodobne metode varstva pred plazovi in reševanja iz plazov ter številne novosti pri prvi pomoči in zdravstveni oskrbi ponesrečenih v gorah. Leta 1955 je bila tudi soustanovitelj Mednarodne komisije za reševanje v gorah, v kateri njeni člani redno sodelujejo v vseh podkomisijah in skupnih dejavnostih. ● Stojan Saje

PETEK, 19. junija 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

10.20 Video strani
10.30 Program za otroke
10.30 Skrivnostni otok, angleška nadaljevanja
11.20 Ko je pomlad: Pazi na otroka, ponovitev igrane serije
11.50 Poslovna poroča, ponovitev
11.50 Video strani
16.05 Videc strani
16.15 Napovednik
16.20 Gospodarska oddaja: Evropa 200, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV Dnevnik
17.10 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
19.05 EP, Video strani
19.10 Risanka
19.20 Napovednik
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Forum
20.28 EPP
20.30 W. M. Thackeray: Semenjnice, angleška nadaljevanja
21.25 EPP
21.30 Oči kritike
22.20 TV Dnevnik, Vreme, Šport
22.45 Napovednik
22.48 EPP, Video strani
22.50 Sova
Roseanne, ameriška naničanka, Diana, angleška nadaljevanja, Dobite Carterja, angleški film
2.00 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

17.10 Sova, ponovitev Dragi John, ameriška naničanka, Diana, angleška nadaljevanja 18.25 Regionalni program - Maribor 19.25 EPP 19.30 TV Dnevnik ZDF 20.05 Jazz in blues 20.30 Dobrodoši 23.10 Umetniški eksperimentalni program: Studio City 22.00 Videonoč 1.00 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

6.59 Dobro jutro, Hrvatska 9.00 Tisočena Amerika, španska risana serija 9.30 Zdrav duh v zdravem telesu: Plavalni maraton 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.35 Roseanne, ponovitev ameriške humoristične serije 12.00 Točno opoldne 13.00 Sliki na sliko, ponovitev 13.45 Poročila 13.50 Sedem nas je, ponovitev angleške nadaljevanje 14.40 More čelade 15.05 Malavizija: Plamnica 16.00 Poročila 16.06 Malavizija 17.00 Alpe-Donava-Jadranski 17.30 Gremo naprej 18.00 Poročila 18.30 Santa Barbara, ameriška nadaljevanja 19.15 Risanka 19.30 Dnevnik 20.06 Me je kdo iskal? 21.35 Ekran brez okvirja 22.40 Dnevnik 23.00 Slike na sliko 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila v angleščini 23.55 Horoskop 0.05 Filmska noč 0.15 Querelle, nemški barvni film 2.15 Planet prekletih, angleški barvni film 4.00 Poročila 4.05 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

14.30 Video strani 14.40 Mali lord Fauntleroy, ponovitev ameriškega CB filma 16.20 Pixel, računalniški magazin 17.20 Zgodovina risanega filma 17.50 Dan hrvaškega namiznega tenisa, prenos 18.50 Pred festivalom animiranega filma 19.30 Dnevnik 20.05 Po vojni, angleška nadaljevanja 21.00 Glasbena oddaja 21.35 Roseanne 22.00 Zabavni spored 23.15 Nedotakljivi, ameriška CB naničanka 0.15 Gardijada 4.00 Video strani

KANAL A

10.00 Ponovitev večernega sporeda 10.30 Olimpiada, možganov, kviz 10.50 Ciklus najboljši komedijantski par 12.15 A Shop 19.00 A Shop 19.15 Kult-ura, ponovitev srednje oddaje o kulturi 20.00 Dober večer 20.05 Dnevni informativni program 20.35 35 mm, oddaja o novostih na filmskem platnu 20.45 Samotar, ameriški barvni film 22.20 Filmski režiserji, dokumentarna oddaja (Taylor Hackford) 23.20 A Shop - Laho noč

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program: Čas v sili 9.05 Čudovita leta 10.00 Šolska TV 10.30 Zdaj mora biti kaviar, ponovitev nemško-francoskega filma 12.15 Teleskop 13.00 Čas v sili 13.35 Družinske vezi: Nežna je noč 14.00 Batman: Sveže z razjaza 14.50 Mojstri jutrišnjega dne 15.00 Jazz in ti 15.05 Nekoč je bila ... Amerika 15.30 Am, dam, des 16.05 Športna abeceda: Nogomet 16.30 Mini kviz 17.00 Mini čas v sili 17.10 Wurzler 18.00 Čas v sili 18.05 Mi 18.30 Leteči zdravnik: Poroka iz ljubezni

KINO

25. junija

CENTER amer. kom. ZADNJI SKAVT ob 17. in 19. uri, prem. amer. avant. drame K - 2 ob 21. uri ŽELEZAR amer. gangst. mel. BUGSY ob 17.30 in 20. uri DUPLICA avstral. kanad. film CRNO OGRINJALO ob 20. uri BOHINJ amer. kom. MOJA PUNCA ob 18. in 20. uri

SLOVENIJA 1

SOVA

Dobite Carterja, angleški barvni film

Jack Carter pride v podeželsko mesto na pogreb svojega brata. Umrl naj bi v avtomobilski nesreči, toda Carter sumi, da ga je likvidirala gangsterka tollpa. Zaradi tega začne s poizvedbami in odpor lokalnih gangsterjev, ki mu hočejo to poizvedovanje prepričati in ga poslati nazaj v London. Carterja prepirča, da so njegovi sumi upravičeni. Postopoma začenja razpletati klopički skrivnosti bratove smrti, ko pa odkrije motiv za umor, začenja zaokrožati tudi krog neizprosnega maščevanja.

Mercator - Tovarna olja
Oljarica Kranj

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama 15.30 1000 mojstrovin 15.40 Leksikon umetnikov 15.45 Kronski dragulji, angleška nadaljevanja 17.30 Life sense - Zveza za preživetje 18.00 Čudovita leta: Moj najlepši čas 18.30 Milijonsko kolo 19.00 Lokalni program 19.30 Čas v sili/Vreme 20.00 Kultura 20.10-Zasvojenost, ki prihaja iz mišic 21.00 Znanost 21.15 Siling, gospodarski magazin 22.00 Čas v sili 22.30 Mojstrovin: Three little pups, risanca Texa Averyja 22.40 Dvojčici, dokumentarni film Johna Dollarja 23.30 Avstrijski pri dokumenti: Franz West 23.45 Velika požrtvija, francoski film 1.55 Poročila/1000 mojstrovin

RADIO TRŽIČ

16.00 - Napoved sporeda - 16.10 - Obvestila - 16.30 - Kaj se dogaja na danšnji petek - 17.05 - Glasbena delitacija - The Doors - 1. del - 17.45 - Radio Bomba - 18.50 - Napoved sporeda za soboto - 19.00 - Slovo

1. RADIO ŽIRI

14.00 - Napoved programa - 14.15 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.35 - Misel za dan - 14.40 - Zajetkovci starši - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.10 - Dam - daš - 15.30 - Prenos dnevnoinformativne oddaje Radia Slovenija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programa - EPP - 17.00 - V družbi s športniki - 18.00 - Novice osmrtnice - 18.15 - Športne novice meseca - 19.00 - Odgovored programa -

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

11.00 - Napoved, telegraf, horoskop, EPP - 12.00 - Glasba, EPP - 13.00 - Danes do trinajstih, EPP - 14.00 - Kulturna dedičina, Obvestile - 14.30 - Novice, EPP - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Novice, EPP - 17.00 - Lestvica popularnih 40 do 22. ure -

RADIO KRAJN

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes (regionalna poročila) - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.55 - Pet za pet - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska danes - 15.30 - Dogodki in odmavi - 18.00 - Gorenjska danes - jutri - 18.20 - Novinarski blok - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje -

Filmska nagradna uganka

Pri Adamsovi je vlogi materje oziroma žene zaigrala Anjelica Huston. Žreb je za nagradi - po dve brezplačni vstopnici, ki jih poklanja Kino podjetje Kranj - izbral Polono Mali z Golniki 27 in Uršo Kolar iz Kranja, C. na Brdo 47. Čestitamo.

Na filmska platna prijava ameriška akcijska komedija *Zadnji skavt*, ki jo je režiral Tony Scott, znan predvsem po uspešnicah Top Gun in Dnevi grmenja. V glavnih vlogah je nastopil slavni Bruce Willis. Igra zasebnega detektiva, ki ga najame nekdanji igralec rugbyja, da bi razrešil umor njegove prijateljice.

Nagradno vprašanje: napišite vsaj dva naslova

filmov, v katerih je igral Bruce Willis. Odgovore pošljite do 1. julija na Gorenjski glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 - Filmska uganka.

Prvakinja Petra Čebašek

Sestošolka iz Kranja je na zaključnem tekmovanju Project English prejela prvo nagrado za individualni projekt. Tudi v ekipi "zlatega zgodovinskega krožka".

Petra Čebašek, doma iz Trboj, je učenka 6. c razreda osnovne šole Stanet Žagarja na Planini. Že lani, v petem razredu, je pri učiteljici angleškega jezika Marti Kolar-Nagy, ob učbeniku Project English vstreljeno izdelovala projektno naloge. V tem šolskem letu je delo nadaljevala. Učiteljica je izmed projektov vseh učencev izbrala in poslala na razpis Cankarjeve založbe, Center Oxford, pravjenega. Na podelitvi nagrad v Cankarjevem domu je zanj prejela prvo nagrado med individualnimi projektmi. Dobila je walkman in posebno priznanje. Nevenka Selišar iz ocenjevalne komisije pa bo njen projekt odnesla v Anglijo pokazat avtorju učbenika Project English Tomu Hutchinsonu.

Odziv na razpis je bil izjemn, tekmovalo je okrog 12.000 slovenskih petošolcev in šestosolcev, to je kar 40 odstotkov vseh učencev petega in šestega razreda osnovne šole. Prvo oceno so opravili učitelji sami, ocenjevalna komisija pri Cankarjevi založbi, Center Oxford, pa je prejela v oceno kar 500 projektov. Kriteriji, po katerih je ocenjevala, so bili: izvirnost, jezikovna pravilnost in ustrezna stopnja znanja, samostojnost pri delu, likovna podoba izdelka, uporabnost izdelka kot učnega pripomočka.

»Teme, ki jih je ponujal učbenik Project English, so bile različne, sama sem izdelala vseh osem glavnih projektov iz knjige,« je vsa navdušena nad uspehom pripovedovala simpatična Petra Čebašek. Petra je na slohu dobra, radovedna učenka, obiskuje dodatni pouk matematike in zgodovinski krožek. »Z veseljem bi sodelovala še pri drugih dejavnostih, vendar zaradi slabih prometnih zvez - v Trboj vozi poseben šolski avtobus - tega ne morem. Tudi pri zgodovinskem krožku smo pri učiteljici Katarini Kalan izdelali raziskovalno nalogu, za katero smo na srečanju slovenskih zgodovinarjev v Velenju prejeli zlatoto priznanje.«

Letos so mladi zgodovinarji raziskovali zgodovino otroštva. Najprej so sestavili vprašanja,

z njimi odšli v kranjski dom upokojencev, kjer so jim ljudje pripovedovali, kako so včasih preživili otroštvo, kako so se igrali, s kakšnimi igračami, kakšni so bili včasih prazniki, domačije. Odgovore so zbrali in uredili po temah, strnili na sto listov papirja, jih ilustrirali in povezali, tako je nastala pravonagrajen raziskovalna naloga. ● H. Jelovčan

MEGAMILK

OPTIKA

VERVEGA NEVENKA
Tavčarjeva 1, Kranj
tel: 217-610
(nasproti delikatese)

Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navadnimi in specialnimi lečami. Izdelujemo na recept in brez njega. Računalniški pregled vida. Okulist dela vsako sredo popoldne od 14.30 do 15.30

Srečni otroci v veselem vrtcu

Kakor vsako leto, tudi letos v kranjskih vrtcih zaključujejo šolsko leto z različnimi interesnimi dejavnostmi, pevskim nastopom in tekmovanjem.

V prikupnem okolju in ob skrbnem usmerjanju otroci gotovo radi sejejo po različnem materialu, priordnen ali odpadnem, ter radi so svoji domišljiji oblikujejo. Kako radi odnašajo in primašajo domov svoje izdelke?

Letos sem se vračala domov mimo vrtca Tatjane Odrove v Kranju prav takrat, ko so otroci peli. Ustavila sem se in prisluhnila. Otroci so lepo prepevali otroške ljudske pesmi. Postala sem pozorna, ko sem slišala dečka, ki je s pravilno intonacijo neusteno globoko zapel pesem Mire Voglar Šlig-slag. Stopila sem k vzgojiteljici in jo povprašala po imenu tega dečka. Bil je Janez Polak iz vrtca Najdihoča, star šest let in pol.

Prav to me je spodbudilo, da sem si ogledala otroško prireditve, ki jo je organiziral VVZ Kranj ob sodelovanju z Romano Krajncem v soboto, 6. junija, pod gesmom Otroški direndaj.

Bilo je prav lepo. Vzgojiteljice so za otroke pripravile različne kotičke, kjer so nastajali raznovrstni izdelki, ki so jih otroci potem odnesli domov. Razen ročne zaposlitve so tudi veselo zarajali in zapeli ter se za majhen denar poslakali. Bila sem malce razočarana, ker pri pevskem tekmovanju nisem več slišala Janeza, ki je pel v vrtcu Tatjane Odrove s tako zvonkim glasom. Kako to, da so ga vzgojiteljice izpustile? ● Ema Bavdek

Ogled münchenskega tehničnega muzeja

V soboto, 6. junija, smo se dijaki prvih letnikov kranjske gimnazije udeležili enodnevne izlete v München, ki nam ga je omogočila potovna agencija Alpetour.

Muzej je ena največjih in najbogatejših ustanov te vrste v vsej Evropi in privablja obiskovalce z vsega sveta. Obsegajo več kot 50 hektarov razstavnih površin, na katerih je predstavljenih okoli 60.000 muzejskih eksponatov z vseh področij znanosti in tehnike, kot so: fizika, kemija, astronomija, elektronika... Predstavljen je tudi zgodovinski razvoj letalstva, pomorstva, tirnih vozil, avtomobilov itd.

Ena od zanimivosti muzeja je tudi fizikalni oddelek, kjer so nazorno prikazane vse osnovne fizikalne zakonitosti, marsikateri poskus pa lahko obiskovalce sproži sam, s pritiskom na gumb. Čas nam je bil zelo na kratko odmerjen, zato smo morali muzeju kmalu zapustiti, najbolj vztrajni pa so si ogledovali nazoren prikaz razvoja tehnike še v času, ko smo drugi tavali po ena in pol milijonskem mestu. Nekaj časa smo se prervali med množicami ljudi na ulicah, nato pa smo se odločili, da si mesto raje ogledamo kar iz avtobusa. Velik sejemski prostor, kjer se vsako leto odvija Oktoberfest, grška mestna četrta, razkošni predeli mesta - vse to je bila paša za naše oči. ● Nina Turuk, 1. e, Gimnazija Kranj

DA NE BOSTE SITNI, AMPAK SITI

Ste pripravljeni, da imamo Gorenjci dobre pre

Še enkrat o bezgovem sirupu

Zadnjič se nam je pri receptu za pripravo bezgovega sirupa vrnila neljuba napaka, ki jo moramo popraviti. Sicer ste jo pa zagotovo že same odkrite: za sirup potrebujemo 30 cvetov in ne 300, kot smo zapisali. Za napako se vam opravičujemo, vam pa hkrati priporočamo še en način priprave bezgovega sirupa.

Vzamemo večjo količino bezgovih cvetov, jim odstranimo debele in trde pecle ter zložimo v stekleni kozarec plast cvetja, plast sladkorja, plast cvetja ... in tako naprej. Podobno, kot pravljamo smrekove vršičke. Tudi kozarec z bezgovim cvetjem postavimo na sonce. Čez nekaj tednov bomo dobili izredno lep in dober sok. Samo precedimo ga, spravimo v manjše steklenice. Pozimi ga bomo redčili z vodo in mu takrat dodali sok limone.

Domači zdravnik

Rman za neješče, revmaticne, sladkorne...

Pravijo, da le redkokatera zdravilna rastlina, razen kamilice, vsebuje v sebi toliko učinkovitih zdravilnih moči kakor rman. Njegova zdravilnost je posebno ugodna pri raznih črevesnih in želodčnih boleznih, bodisi za odpravljanje črevesnih in želodčnih bolezni, bodisi za odpravo neješčnosti, napenjanja, črevesnih in želodčnih krčev, ali za zdravljenje vnetij, tako vnetja debelega črevesa (kolitis), ali vnetja želodčne sluznice (gastritis). Rmanov čaj stopnjuje delovanje črevesnih žlez, odpravlja vretje v črevesju, zaprtje, zastoj vode, motnje v jetrih in tudi žolčne krče. Znatna količina kalije spodbuja pravilno delovanje ledvic, pri čemer prihaja do močnejšega izločanja seča. Vsi ti ugodni vplivi na celotno prebivalja, enako tudi pospešeno pretakanje venozne krvi k srcu, olajšujejo in podpirajo obtok in tako pride do izboljšanja srčnega utripa. Posebno redno uživanje svežega rmanovega soka zmanjšuje ali celo odpravlja bolečine, ki izvirajo iz okvare srčne mišic ali angine pektoris. Ker rman izboljšuje in čisti kri, pripomore s tem tudi, da se hitro zmanjšajo vse težave protinskega in revmatičnega značaja, če se bolnik ravna seveda tudi po vseh zdravnikovih navodilih. Izboljšana sestava krvi ima ne nazadnje tudi velik vpliv pri zatiranju sladkorne bolezni, zlasti v začetnem stadiju. Rman je odličen tudi pri različnih notranjih krvavitah, tako pri krvavem izmečku, zlati žili, krvavitvah iz danke, nosu in ledvic. Tudi premajhne ali premočne krvavitve pri mesečnem perilu se uredijo. Beli tok odpravimo, če pijemo čaj ali pa ga uporabljamo v obliki mlačnega prelivu za izpiranje. Zaradi vsega tega rmana ženskam ni mogoče dovolj toplo priporočati.

Ženski čaj:

100 g rmania
75 g kamiličnega cvetja
25 g kolmeževih korenin
50 g regratovih korenin
2 polni žlički te čajne mešanice za 2 skodelici vode v prelivu; pijemo ga čez dan po pozirkih, toplega ali mlačnega, neoslajenega.

Čaj za srce:

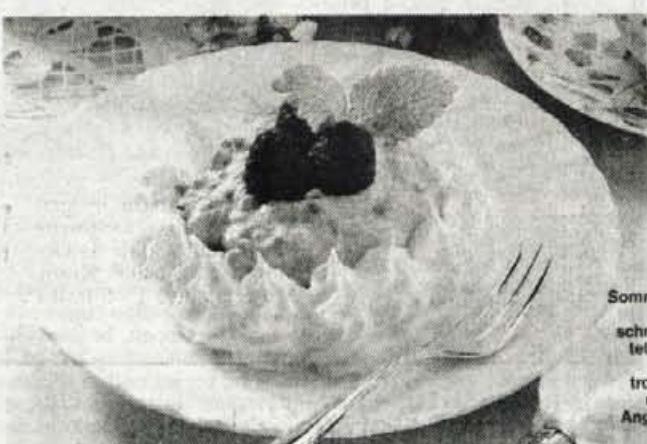
100 g rmania
30 g arnikovega cvetja
1 polna čajna žlička za skodelico vode v prelivu. Čaj je treba popiti 1 uro pred spanjem, po pozirkih in neoslajenega.

Pet minut za lepši videz

Za poseben lesk las

Le zakaj bi pravi čaj, ki ostane v čajnem vrču in ves potemni, zlivali proč. Če ga uporabimo pri zadnjem pranju las, bodo temno plavi lasje dobili bolj svež sijjaj.

Jagode zore

Smetanov riž z jagodno omako

Poskusimo še me to Oetkerjevo sladico.

V posodi zavremo pol l mleka, ščepec soli, 50 g sladkorja in 1 zavitek vanilijevega sladkorja. Vanj stresemo 100 g riža z okroglimi zrni, premešamo, zavremo, počasi kuhamo, da se riž napne, pri tem od časa do časa premešamo (riž mora ostati še zrnat). Kuhan riž postavimo na hladno.

Kozarček sladke smetane stepemo in vmešamo v ohlajeno rižovo kašo. Kremo nalijemo v stekleno posodo in jo postavimo na hladno.

Jagodna omaka

500 g jagod operemo, dobro odcedimo, jim odstranimo pecle, nato pa jih zdrobimo z električnim mešalnikom tako, da nastane gosta omaka, v kateri pa naj bo tudi še nekaj koščkov sadja. Omaki primešamo še 1 zavitek vanilijevega sladkorja in 25 g sladkorja.

Jagodni ali borovničev sok

1 in 1/2 l vode s 60 dag sladkorja prevremo in z vročim prelijemo 5 kg zmečkanj jagod. Pokrijemo in pustimo čez noč. Drugi dan vse skupaj pretlačimo in segrejemo na 75 stopinj C. Nalijemo v vroče steklenice in zamašimo z gumijastimi zamaški.

Jagodova marmelada - surova

1 kg jagod, 1 kg sladkorja, sok 1 limone

Jagode operemo, dobro preberemo in odstranimo pecle. Nato jih pretlačimo v porcelanasto skledo in dodamo sladkor in limonin sok. Mešamo z novo kuhalnicu 3 ure. (Hitreje je, če mešamo v mešalniku, saj zadošča 15 minut, da se sladkor enakomerno porazdeli in stopi.) Nato naložimo marmelado v kozarec, ki ga pokrijemo s celofanom, nameščenim v alkoholu, in zavežemo.

Jagodova marmelada - kuhanja

1 kg jagod, 1 kg sladkorja

Dobro oprane in prebrane vrtne jagode zmečkamo in damo kuhat. Ko vrejo 5 minut, jim dodamo 1/3 sladkorja, po 5 minutah drugo in po naslednjih 5 minutah še zadnjo tretjino sladkorja. Med kuhanjem stalno mešamo. Kuhamo še 5 minut, nato jo naložimo v kozarce in zapremo.

Jagodova marmelada - kuhanja

1 kg jagod, 1 kg sladkorja

Dobro oprane in prebrane vrtne jagode zmečkamo in damo kuhat. Ko vrejo 5 minut, jim dodamo 1/3 sladkorja, po 5 minutah drugo in po naslednjih 5 minutah še zadnjo tretjino sladkorja. Med kuhanjem stalno mešamo. Kuhamo še 5 minut, nato jo naložimo v kozarce in zapremo.

V nedeljo, 21. junija, ob 16. uri na Pantah

Zbor gasilcev, blagoslov Sv. Florjana

in

VELIKA VRTNA VESELICA

Igra ansambel OBZORJE, srečelov, kegljanje za koštruna

Vabljeni!

90 LET
CD Stražnica

7.5.1992

KOCKA
TRGOVINA S POHITVOM
IN OPREMO d.o.o.

Sp. Besnica 81 403-871
● MONTAŽA
● KREDIT
● PREVOZ

AVTO ŠOLA
ing. HUMAR

ORGANIZIRA TEČAJ
CESTNOPROMETNIH
PREDPISOV v kranjski

gimnaziji
začetek tečaja
bo v pondeljek.

22. 6. 1992,
ob 18. uri

VOZILI BOSTE NA
SODOBNIH
VOZILIH R 5, GOLF in
motorinem kolesu YAMAHA

311-035

Kopalniška oprema GORENJE za
takošnja plačila 10 % ceneje.

Z Merkurjevo kartico zaupanja pa 15 %

SOBOTA, 20. junija 1992

I. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.20 Video strani
- 8.30 Izbor
- 8.30 Angleščina - Follow me
- 8.50 Radovedni Taček: Obleka
- 9.00 Lonček, kuhanj: Jota
- 9.15 Klub klubuk
- 11.10 Zgodbe iz školjke
- 12.00 Poročila
- 12.05 TV Dnevnik BiH, ponovitev
- 12.50 Video strani
- 13.55 EP, Video strani
- 14.00 Tok, tok, ponovitev
- 15.55 Napovednik
- 16.00 Tednik, ponovitev
- 16.50 EP, Video strani
- 16.55 Poslovne informacije
- 17.00 TV Dnevnik
- 17.10 Samorastniki, slovenski film
- 18.35 Za prihodnost Narodne galerije, 4. oddaja
- 18.45 Vsak regrat dobri enkrat lučko, oddaja za otroke
- 19.00 Risanka
- 19.10 Napovednik
- 19.15 Žrebanje 3 x 3
- 19.25 EPP

19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Utrip

20.26 EPP

20.30 Show Rudija Carrela

22.05 S. King: Zlata leta, ameriška nadaljevanja

22.55 TV Dnevnik, Vreme, Šport

23.20 Napovednik

23.25 EP, Video strani

22.55 Sova

Murphy Brown, ameriška nanizanka

Gabrielov ogenj, 1. epizoda ameriške nanizanke

Nočne ure, 14. epizoda ameriškega varietejskega programa

2.40 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 15.50 Video strani 16.00 Sova, ponovitev, Roseanne, ameriška nanizanka, Diana, angleška nadaljevanja
- 17.20 Da ne bi bolo: Sonce in koža 17.45 Angleščina v poslovnih stikih 18.00 Pogled v zadevini 18.30 Boj videl, kaj dela Dolenc, 4. oddaja 19.00 Kremenčkov, ameriška risana serija 19.25 EPP 19.30 TV Dnevnik, RTV Srbija 20.05 Kronika Unima 92 20.30 Žur, 2. del francoskega filma 22.15 Umetniški eksperimentalni program 23.15 Evropska noč jazzu, prenos 1.30 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.55 Horoskop, ponovitev 8.00 Poročila 8.05 TV koledar 8.15 Slika na sliko 9.00 TV šola: Odprtura ura 10.00 Poročila 10.55 Kaj se mi dogaja? program za otroke 11.05 Vi in vaš video, ponovitev 12.00 Poročila 12.05 Odleti bom, ponovitev 2/15 dela ameriške nadaljevanje 12.50 Izbor iz sporeda za tujino 13.20 Preled sporeda 13.30 J. Gotovac: Ero z onega sveta, 3/5 del opere 14.00 Poročila 14.05 Bach in Bottine, kavadarji barvni film 15.35 Denver, zadnji dinovzar, risana serija 15.55 Poročila 16.00 Razseljena Hrvatska: Hrvati v Australiji 16.45 Turbo Lirach Show 18.00 Poročila 18.05 TV razstava: Dimitrij Popović 18.20 Santa Barbara 19.00 V začetku je bila beseda 19.15 Risanka 19.30 TV dnevnik 20.05 Nevarna razmerja, ameriški barvni film 22.05 V iskanju izgubljenega časa: Izigrani nazor 22.40 TV dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila v angleščini 23.55 Horoskop 20.00 Poročila 0.15 Cleopatra Jones, ameriški barvni film 1.45 Zločin iz strasti, ameriški barvni film 3.25 Poročila 3.30 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 18.15 Video strani 18.25 Zagrebška šola risanega filma 18.55 Pred festivalom animiranih filmov 19.30 Dnevnik 20.10 Dežela orlov, angleška dokumentarna serija 21.00 Mednarodni festival otroka Šibenik '92, prenos otvoritve 22.05 Pri Huxtabloih 22.30 Plavjanje: Troboj Hrvatske - Avstrija - Slovenija, posnetek z Reke 23.30 Polnočni klici 0.15 Hit Depo 3.00 Video strani

KANAL A

- 9.45 A Shop 10.00 Ponovitev večernega programa 10.30 Vox Populi 10.50 35 mm, oddaja o filmu 11.05 Samotar, ameriški barvni film 12.40 A Shop 19.00 Risanke 19.10 Kanalizer show 19.30 Rolanje s hobotnico 20.00 Dober večer, risanke 20.10 Dnevno informativni program 20.35 Intervju 21.00 Moški, ženska in banka, kanadski barvni film 22.35 Videogram 23.45 Nekateri to imenujejo jazz, ameriška dokumentarna serija 0.15 Erotična uspavanka Lahko noč

KINO

CENTER amer. kom. ZADNJI SKAVT ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. gangst. mel. BUGSY ob 17.30 in 20. uri DUPLICA prem. avstral. kanad. filma ČRNO OGRINJALO ob 20. uri

SLOVENIJA 1 17.10

Samorastniki, slovenski CB film

Koroška vas pod Obirjem v 18. stoletju je prizorišče osebne drame Hudobivske Mete in njenih petih "pankrtskih" otrok. Otroci so sad "grešne" ljubezni z Ozbejem, sinom grunterja Karničnika. Poročiti se ne moreta, ker starci trmasti Karničnik tega noči dovoliti. Za svojega sina je izbral primernejo - bogatejšo nevesto - toda Ozbej gre rajšči k vojakom, kot da bi ubogal ocete. Tudi ko se vrne kot invalid, in ko Karničnika prizadene kap, krajevno sodišča na graščini na priporočilo Karničnikovega drugega sina Mete in dovoli živeti v domačem kraju. Skupaj z otroki mora negotovi usodi naproti...

TV AVSTRRIJA 1

- 9.00 Jutranji program: Čas v sliki
- 9.05 Simpsonovi, ponovitev 9.30 Angleščina za začetnike 11.00 Columbo: Autoportret morilca, ponovitev ameriškega filma 12.30 Hello Austria, hello Vienna 13.00 Čas v sliki 13.10 Mi, ponovitev 13.35 Hund in svilji, nemški film 15.15 Comedy

NEDELJA, 21. junija 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

9.10 Video strani
9.20 Program za otroke, ponovitev
9.20 Živ, žav, ponovitev
10.10 Ebu drama za otroke: Remijeva jutra, ponovitev
10.35 Utrijanja
11.05 Kronika, ponovitev kanadske poljudnoznanstvene serije
11.30 Obzorja duha
12.00 Poročila
12.05 TV Dnevnik BiH
12.50 Video strani
13.23 Video strani
13.30 Kremenčkovi
13.55 Boš videl, kaj dela Dolenjc, ponovitev
14.25 Odražanje, ponovitev ameriškega filma
15.55 Napovednik
16.00 J. Raspalj: Kralj Patagonije, francoska nadaljevanja
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV Dnevnik
17.10 Gusalji neba, avstralski film
18.35 Voda
18.45 TV mernik
19.00 Risanka
19.20 Slovenski loto
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Zrcalo tedna
20.26 EPP
20.30 Zdravo
21.30 EPP
21.35 Velike trgovske poti, angleška dokumentarna serija
22.55 Napovednik
22.58 EP, Video strani
23.00 Sova
Ameriške video smešnice, 6. oddaja ameriškega varietetskoga programa Gabrielov ogenj, ameriška nanizanka
0.15 Video strani

SLOVENIJA 1 17.10

Gusalji neba, avstralski barvni film

Čas dogajanja je konec druge svetovne vojne, ko avstralski pilot dobi posebno nalogo, da poleti v Washington, a letalo nenadoma izgine. Izkaze se, da je letalo prebilo čas in pilot se s posadko nenadoma znajde v preteklosti bolj ali manj nerealem svetu. Sklop dogodkov in srečne okoliščine mu omogočijo, da se vrne v sedanjost, toda zdaj ve, da nekateri iz njegove okolice pozna skrivnost, ki bi uategnili biti nevarna za prihodnost sveta. Spozna tudi privlačno hčerko enega izmed sumljivih mož, ki mu kasneje razkriva del resnice. Toda med razkrivanjem skrivnosti ji ma neprestano strežejo po življenju...

MEGAMILK

program 15.55 Jaz in ti, pregled otroškega programa za prihodnji teden 16.10 Skravnost delfinov 17.00 Mini čas v sliki 17.10 X-Large Traveller 18.00 Čas v sliki 18.05 Slika Avstrije 18.30 Leteči zdravnik: Mestni kabvaji 19.30 Čas v sliki 19.45 Sporna vprašanja 20.15 Moselbrück 21.05 Bankovci v močvirju, kabaretistični program 22.20 Vizije 22.25 Ali imate radi klasič? 23.20 Dvignite zaveso 1.00 Čas v sliki/1000 mojstrovin

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama 9.00 Čas v sliki 9.05 Zajček dolgošček, risanke 9.30 Očarljiva Jeannie 10.00 Pan-Optikum 10.15 Velika kurtizana Amber, ameriški film 12.30 Pogledi s strani 13.00 Dober dan, Koroška 13.30 Slika iz Avstrije 14.15 Od Schleierfalla do Lahnatslala 15.00 V orlovi deželi 15.45 Športno popoldne 17.15 Klub za seniorje 18.00 Trojica iz kioska 18.30 Slika Avstrije 18.55 Kristjan v času 19.00 Avstrija danes 19.30 Čas v sliki 19.48 EP v nogometu 22.15 Čas v sliki 22.20 Zakon v Los Angelesu 23.10 Prva ljubezen, ameriški film 0.35 Petroncelli 1.25 Čas v sliki/1000 mojstrovin

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

10.40 Video strani 10.50 Za resnični konec vojne, ponovitev dokumentarnega filma 13.20 Šentvid pri Stični: 23. tabor pevskih zborov, prenos 14.20 Video strani 14.30 Sova, ponovitev: Murphy Brown, ameriška nanizanka: Gabrielov ogenj, ameriška nanizanka 15.55 Napovednik 16.00 Športna nedelja 19.25 EPP 19.30 TV Dnevnik HTV 20.05 Stockholm: EP v nogometu, polfinale, prenos 22.10 Primer Strgar, dokumentarna oddaja 22.35 Alekse Šantič, nadaljevanja 23.25 Mali koncert: Tanja Plut, klarin 23.30 Športni pregled 0.00 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.55 Horoskop, ponovitev 8.00 Poročila 8.05 TV koledar 8.15 Slika na sliko 9.00 Zasedanje vseh zborov Hrvaškega Sabora, prenos z Grubišnega polja 10.00 Poročila 10.05 Mednarodni festival otroka "Sibnik '92", posnetek 11.05 Oceanografija, kanadski poljudnoznanstveni film 11.30 Spored narodne glasbe 12.00 Poročila 12.05 Plodovi zemlje 13.00 Mir in dobrota 13.30 Hišni ljubljenčki, ameriška zabavna oddaja 14.00 Poročila 14.05 Mikser M 14.45 Zlatko in detektivi 15.30 V nedeljo 16.00 Poročila 17.20 Zvezda je rojena, ameriški barvni film 18.50 Tom in Jerry kot otroka 19.15 TV fortuna 19.30 TV dnevnik 20.05 TV vinjet: Limski kanal 20.10 Edward VII, angleški nadaljevanja 21.00 Sedma noč 22.30 TV dnevnik 22.50 Šport 23.05 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila v nemščini 23.55 Horoskop 0.00 Poročila 0.05 Video strani

2. PROGRAM TV HRVATSKA

17.05 Video strani 17.15 Gillette šport 17.45 Izbor miss športa Hrvatske, reportaža iz Pariza 18.00 Konjenički šport, posnetek 19.00 Plavanje 20.05 EP v nogometu: Polffinal, prenos iz Stockholma 22.05 Odletel bom, 3. del ameriške nadaljevanje 23.00 Pred festivalom animiranega filma 0.00 Jazz 0.30 Vide strani

KANAL A

8.50 Napoved sporeda, risanke 9.00 Ponovitev filmskega sporeda prejšnje nedelje 9.00 Tropska vrčica, ameriška nanizanka 10.00 Odrešitelj, ponovitev hrvaškega barvnega filma 12.15 Video grom 10.00 Napoved sporeda, risanke 20.10 Tropska vrčica, ameriška nanizanka 21.10 Intervju 21.35 Ljudje proti, italijanski barvni film 23.10 Vreme/MCM

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program 10.15 Univerzum: Začasni raj 12.00 Tednik 13.00 Čas v sliki 13.35 Če se greš kopat na Tenerifu, nemški film 15.05 Klov, nemški kratki film 15.25 Biblija za otroke 15.30 Jaz in ti, otroški

KINO

23. junija

CENTER amer. kom. ZADNJI SKAVT ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. gangst. mel. BUGSY ob 17.30 in 20. uri

HUMOR

HUMOR

TEMA TEDNA

Leva roka - desni žep

Po Sloveniji se je spet razplamenela strašna ihta in nevihta.

Tokrat je spet - kolikokrat že? - padalo po novinarskih labdkih, se pravi, po sredstvih javnega obveščanja, po medijsih. Resda bolj po elektronskih, po TV programih, kar pa nikakor ne pomeni, da so izvzeti tudi časopisni stolpcji.

Kritizirana TV je nemudoma vrnila milo za dragó: angažirala je svoje dopisnike v tuji in obelodanila, da imajo po svetu strankarske peripetije v medijih ravno toliko prostora, kolikor si ga prislužijo. Oziroma: kolikor se medijem samim zdi, da so strankarski presuki in zasuki za avtorij interesantni. In pika. In nič več.

Očitno pa smo na teh prostorih do takih rigoroznih, a za svet povsem samoumivenih odločitev oddaljeni nekaj sto milijonov svetlobnih let. Reci ti tukaj in zdaj nek stranki na levi, desni ali v sredini, da je njihov stanek en »poftl od poftla« in da tudi najbolj briljantno in domislije polno novinarsko pero ne more iz tega scoprati kaj več kot neko formalno poročilec, totalno neinteresantno za bralstvo - pri priči boš črn, rdeč, bel ali zelen! Da ne gorimo o vodstvu takega medijskega »ferajna«. To je pač že vnaprej okvirificirano strankarski priliki primereno. Če po lastni presoji objavi danes kaj od ta rdečih, bodo ju tri planili ta drugi, če polemizira s ta drugimi, so užaljeni ta tretji.

Najbolj hecno pri vseh teh groznih polarizacijah na »te in gune« pa je to, da so vsi za dobrobit slovenstva, ampak na naš način. Se pravi: kdo bo trenutno pri koritu in kdo bo lahko izvajal tisto tatinsko: leva

roka, desni žep. Davkoplăcevalska raja pa naj uživa pri vseh teh oblastniških manevrih in dol pada do številkah, ki sem in tja obetajo, da bi jih morada v naslednjih desetih ali dvajsetih letih kanček bolje.

Ce bi kakšen politično osveščeni Marsovček kdaj usmeril svoj rešpetinček na naš parlament, recimo in bi se mu posrečilo, da naše poslance venarjele polnoštivalno ujame v poslanskih klopeh, bi imel zavade na kubike. Kapiral tako nič ne bi, ker mora biti briljantni ekspert, da razume, da se lahko v nekem parlamentu do onemogočnosti preklopi tudi za eno samo vejico ali pik in pri tem važno razlagajo, kako da gre v resnici za sistemsko daljnosežne odločitve, usodne za narod! In pri tem naj volilci, ki so volili te ekspertne eksperte, ob taki parlamentarni velemordosti vzhičeno vzdihujejo in po možnosti izpuštijo kakšno odobravajočo solzico. Kakopak! Ko bi poslanci, ki zdaj uradujejo na levi in desni vedeli, kako »poln kufer« jih že ima volilna baza, bi pri priči popokali kufre in odkorakali na domače vrtičke.

Demokracijo v embrio fazi

je očitno zoprnila od vseh zoprij. Če se še ta dva milijončka Slovenčkov in Slovenčic v ne pošljati v ene znosne demokratične okvirčke in preseči najbolj elementarni demokratični prag, je kazno, da je pobeg iz gnušnega realsocializma stvar generacij. Usojeno nam je torej, da bo še generacija srednjih let nenehno pod udarom »mi - vi« ali kdor ni z nami, je proti nam ali etudi polpismen, važno, da je naš.

Otročarje! Vsi smo malodane v žlahti, Slovenija je kot ena velika vas, vsi se poznamo, diferenciacija na te in one pa nesporno klije iz čistih osebnih zamer in osebnih neporavnanih računov. Sosed, ki je pljunil na sosedov vrt in ga je lastnik ovadil in tožbo dobil, je vso neslavno zdroho nemudoma spreobrnal v politiko: partijec zagaman, z zvezami na sodišču in sploh! In je iz takega sosedskega odnosa vznikla politična diferenciacija, se prenala iz roda v rod, da bi se dandanes, ko doživljamo izbruh demokracije, izkazala v vseh načinih in v vseh tragičnih oblikah in posledicah.

Pa bi konec konev še šlo, če bi se ukvarjali s tem konjic-

kom zgolj na verbalni ravni in žrlji eden drugega samo po cajtengih, po telefonih in po sobnah državnega nam parlementa. Hudič je, ker smo v pogebu iz socialrealizma veselo tudi ugotovili, da se nam na vsakem koraku ponuja kaj tudi za levo roko in desni žep. In je pljunil vsak, ki je pljuniti kaj mogel: hitro, učinkovito in vsem na očeh. Pa ka! Tako, kot se po tej zemljici krade danes, ni po kradla vsa partijska elita v vseh petinštiridesetih letih in kakšno leto še čez! Naj partice sicer vrag pocitira, ampak kar jih poznam - in kot otrok bivšega sistema jih poznam olala veliko - so sadi na domače ognjišče pripeljati kakšen voz peska pa kakšen cement pa kakšen parket je položila domača lokalna gradbina operativa - in je bilo tudi približno vse! Kakšen bolj grabežljivi partijec je sicer prešel zgoraj omenjene kolicine in si ngrabil še kaj več - da pa bi eksplotiral delavce po fabrikah in jim jemal iz žepov za lastno firmo - ne ljubčki moji, to se pa množično res ni dogajalo.

Zdaj pa je že čisto vsak majster manager, plačan izven vseh kategorij in plačilnih kriterijev. »Koristi gužvu« je ne-napisano družbeno načelo in tisti, ki bi radi interdisciplinarne obravnavali ta naravni pojav, se morajo držati za glavo. Kje je vendarle moral? Mar nas je res na veček vekov okužil balkanski virus ali pa nismo nemara že za Karpati dobili kakšne gene stremušta v prirobitništva? In nam je leva roka - desni žep že prazgodovinsko značajsko svojstvo, saj se na teh tleh na glas smejijo tistemu, ki je pošten.

Kdor je nameč tu ni danes pošten, je res oslu podoben... ● D. Šedej

JEŽ

PROLETARSKI GAUDEAMUS

Ja, tako bi najbrž K.P., naj tako imenujem anonimno osebo, ki ni bila posebno navdušena nad mladimi maturanti, ki jih je naš fotoreporter ujel na sliko, ki je bila objavljena na prvi strani torkovega Gorenjskega glasa, poimenoval sklepno dejanje dijakov kranjskih srednjih šol. Namač, rajanje po kranjskih ulicah, na katerega trenutek so mladci in mladenke čakali celo štiri leta. »Gojenci« kranjske gimnazije po menjenju K.P. nastopajo pod drugimi naslovom, vsaj tako gre sklepati po anonimni pošiljki omenjenega avtorja.

Takole piše. Da so zapeli Gaudeamus samo Gimnazijci. Raja, ki je bila na sliki, pa da je živila in pojoče zmerjala s kurbam. V nadaljevanju K.P. ugotavlja, da to (razposajenci na sliki, o.p.) niso nobeni gimnazijci, ampak pijane proletarske barabe, ki naj bi jim še vedno dišala rdeča (podčrtno, o.p.) šola.

Za mladino na sliki nikjer ne piše, da so gimnazijci, nasprotno imenovani so za »kranjske maturante«. V Kranju imamo kar nekaj srednjih šol, katerih četrte letnike so končali tako potomci bogatih, »meščanskih« staršev kot otroci staršev proletarcev. Oboji, tako prvi kot drugi pa so tudi dijaki kranjske Gimnazije. Prav tako so lahko pijani ali eni ali drugi, je že tak čas, a stvar druge zgodbe.

To, da se niso vsi dijaki enako odzvali umetnemu ohranjanju tradicij, ki jih tako radi vidijo nihjivo starši in profesorji in so namesto ubrane Gaudeamusa prepevali kaj drugega in zaključek svojega srednješolstva praznovali ka-

ko drugače kot nekoč njihovi predniki, je pač pokazatelj, da se človekove navade in vrednote spreminjajo s časom. Zagotovo pa tudi niso obremenjeni s polpreteklo »rdečo«

zgodovino, kot je očitno K.P. K.P. se bo hočeš nočeš morala spriznjati, da srednja šola in kranjska Gimnazija nista več le privilegij bogatih, »meščanskih« otrok, da dandanes

tudi proletarski otroci oziroma »barabe« lahko maturirajo. Ali pa bo spet tako kot nekoč, ko je bilo otroku že v zibko položeno, do kam bo lahko v življenju prilezel. ● I.K.

V petek se kranjski »maturante« zapeli in dočakali svoj Gaudeamus. Bili je praznik, živeli, veseli. O tem, kako bo na zaključku izpit, nill se bodo uspeli proravnati na fakultete, v sledbe, bodo razmiljali kurje. Taka je pač mimočas in prav je tako. - Foto: P. Konjek

• ZAPELI SOJO SAO GIMNAZIJCI, TALE RAJAKI, JE NA SLIKI, DA JE ŽIVELGA IN NE JIH ZHEZALA S KURBAMI

SRAMOTA!!

Petek, 19. junija 1992

Naši politiki: Lojze Peterle, predsednik Slovenskih krščanskih demokratov

Od vsepovsod je odmevalo: dober dan, žalost

Kako ste doživljali glasovanja o nezaupnici?

Vsa tri glasovanja o nezaupnici sem doživil kot legitimno zadevo, vendar pa tudi kot »podjetje«, ki države ne prinaša dobrih rezultatov. Dva meseca so trajala vsa ta glasovanja o nezaupnici in bilo je prav mučno. Izgubili smo veliko energije, nosili pa vso formalno odgovornost. Nekateri ministri so mi sami povedali, da niso več motivirani. S tega vidi ka je prišla ta tretja nezaupnica kot olajšanje, da se zadeve premaknejo. Če pa bi tudi to nezaupnico dobil, bi bile določene konsekvenčne.

Ali je res, da do konca niste verjeti, da ram bo izglasovana nezaupnica?

Marsikaj se govorji... Glede na izjave nekaterih politikov iz nekdanje koalicije sem pričakoval tudi tak sklep. Veliko bolj kot sam mandatar sem razmisljal o tem, da bo ta zadnja nezaupnica uspela.

Kaj vas sicer najbolj prizadene - osebno in v politiki?

Ce mko izda - zasebno in v političnem smislu.

Kako je vašo nenehno odsotnost doživljala vaša družina?

Najteže mi je bilo tedaj, ko mi je žena povedala, da otroci sploh ne sprašujejo več, kdaj pride domov. Tedaj se mi je zazdelo, da se zadeve premikajo v napačno smer. Mi se imamo seveda zelo radi, zelo veselio se pozdravimo, ampak pri taki obremenitvi enega izmed staršev družina ne more normalno živeti. Zdaj je že nekoliko bolje - z družino smo bili nekajkrat skupaj, celo na kosi, sem bil že nekajkrat doma pa s pveskim zborom na Koroskom...

Ali danes kaj obžalujete? Česa kot predsednik vlade nikakor ne bi storili?

V moralnem smislu se ne spominjam, da bi bilo kaj takega, da bi danes obžaloval. V političnem smislu pa bi verjetno kakšno stvar res drugače zasukal.

Oblast vam ni stopila v glavo; tudi kot predsednik vlade ste bili dostopni, pojavljali ste se med ljudmi, niste se vozili s helikopterjem - ali pač?

V Vatikanu kaši se že nisem peljal s helikopterjem, kar so nekateri govorili. S helikopterjem sem se peljal dvakrat ali trikrat: ko so bile poplave, v Prekmurje in v Zagreb. Oblast me ni prevzela, ostal sem Lojze Peterle. Še naprej stanujemo v istem stanovanju kot prej, imamo še vedno črno-beli televizor; res pa je, da smo dokupili gar-

sonjero v istem nadstropju, tako da ima družina normalne stanovanjske razmere.

Cemu pripisujete dejstvo, da kot ministrski predsednik niste bili nikoli v vrhu lestvic popularnosti?

Gospod Kučan in gospod Drnovšek sta bila v primerjavi z mojim delom in mojo odgovornostjo v neprimerno lažjem položaju. In oba so ljudje poznali od prej. Medtem ko sem sam garjal na operativnih poslih, ki so bili neprestano pod kritično lupo, sta gospod Drnovšek in gospod Kučan lahko dajala izjave in glede na prisostnost in odgovornosti jima je bilo veliko lažje kot meni. Na ankete, ki zajamejo nekaj sto ljudi po Ljubljani in okolicami, pa v smislu strokovnosti ne dam kaj dosti. Sam nimam tega vtiša, da bi bili nekateri mediji do mene pošteni. Ljudi se prime, če radio začne dan s pozdravom Dober dan, žalost, dober dan, beda in ljudje slišijo moje ime na to temo petkrat do sedmih zjutraj in desetkrat po sedmi ur... Imam druge kriterije o popularnosti in nepopularnosti. Zadnje čase sem dobil izredno malo nenaklonjenih pisem v veliko pisem v podporo, čestitk in tako dalje. Včasih sem dobirval tudi groznilna pisma - v zadnjih mesecih jih je izredno malo in zame je tudi to indikator priljubljenosti. Kjer hodim in kamor pride - zdaj veliko hodim peš po Ljubljani - res nimam vtisa, da bi mi bili ljudje nenaklonjeni.

Zakaj niste odstavili zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla?

Ljudje imajo večkrat napačno predstavo o tem, kdo lahko kaj naredi. Marsikdo misli, da bi lahko jaz kot ministrski predsednik vplival na parlament. Pri odstavljivosti sem bil vezan na koalicijo, ki je vladalo podpirala. Jasno pa sem povedal, da morajo ljudje iz strank, ki vlade ne podpirajo, odditi. Navsezadnjije bi morali sami to storiti. In tako smo imeli naročne svet. Rekli so: Peterle naj odide! Kar se je nazadnje tudi zgodilo. Za kadrovske zamenjave nisem imel podpore. Gospodu Pučniku sem ponudil, da bi bil podpredsednik na podobnih področjih, kot je danes, a ni sprejel. Z gospodom Ruplom sem trikrat poskusil, pa so zmeraj rekli: ni čas primeren, niso okoliščine prave, čeprav je prav on začel s to bipolarnostjo - začel je namreč vleti na dane tiste strahove o klerikalizmu. Pred parlamentom bi se osmešil, če bi predlagal Ruplo-

razmere, ne pa konstruktivne nezaupnice na vsakih štirinajst dni. Gospod Gaber iz vlade je nam naprtil, da preprečujemo prihod kapitala v Slovenijo. Mitega ne počnemo. Prihod kapitala preprečuje tako politične razmere, kakršne so.

Kaj mislite o nedavnih izjavi dr. Franceta Bučarja, da krščanski demokrati izjavljajo, da jim ni vseeno, v resnicni pa delajo tako, kot da jim je vseeno, če država propade?

Ta izjava je zelo čudna, nepravilno izvedena, saj našo stranko kar izenači z opozicijo. Naša stranka ni v parlamentu popolnoma nič blokirala in tudi nikoli ni izjavila, da bi kaj blokirala. Mi smo tako za volitve kot za privatizacijo, želimo pa imeti jasen zakon. Nismo tisti, ki bi uničevali državo, a obenem tudi ne sprememamo tega, da bi se z nami poigravali drugi. Nismo spremenili stalniča do volilne zakonodaje ravno zato, da bi do volitev prišlo čimprej. Ko smo uvideli, da mešan volilni sistem ne dobiva zadosti podpore, smo podprli proporcionalni sistem. Vendar izgleda tako: kar mi podpremo, je vedno sumljivo za druge. Moramo torej zdaj podpreti nekaj, kar je nesprejemljivo, da bi prišli do tistega, kar nam prav pride.

Pred časom ste izjavili, da bo ste pač odšli k Puharjevi med nezaupnico. Gospod Gros bi najbrž komentiral tudi takole: nezaupnici Drnovšek na oblast, Peterle pa med nezaupnico. Kakšen je vaš status?

To 15. avgusta imam trimesečno pravico dobivati plačo iz starega naslova, potem mi pričada še dopust. Vabijo me na razne kraje, najbolj realna varianta pa je profesionalno delo za stranko.

Ste ambiciozni?

V smislu zdrave ambicioznosti - da! Rad bi nekaj dosegel...

Prihajate kaj na Gorenjsko?

Večkrat. Domala vsako nedeljo grem zgodaj zjutraj na kakšen hribček in sem do devetih že nazaj. Zelo rad grem v Bohinj, večkrat sem bil v Kranjski Gori, zadnjič so me jadralci v Lesčah za dve uri vzeljalo pod oblake. In ko jadraš, moraš na politiko pozabiti.

Kaj pa čebelarstvo?

Imam dvanajst panjev in še nikoli nisem točil toliko kot letos maja. Kaže, da so se tudi čebele oddahnile in so bile bolj za delo, ker sem bil več z njimi... ● D. Sedej

vo zamenjavo, saj predlog ne bi bil sprejet.

Kdo je bil v vladi zamenjan po vaši volji?

Po moji volji je bil zamenjan samo Stane Stanič in mislim, da zamenjava ni bila slaba. Mencinger in Kranjec sta sama odstopila, Bohova pa je odstopila po stavki v zdravstvu.

Kaj si mislite o ljudeh, ki prestopajo iz stranke v stranko?

To je normalen pojav v ne-normalnih razmerah. Precej ljudi se je odločilo za prvo stranko, ki je bila ustanovljena. V kmečko stranko so sli številni, ki niso čisti kmetje, pa v SDZ. K nam prihajajo številni in pravijo, da so čakali, da smo se krščanski demokrati ustavili. Problem je v tem, ker so stranke premalo profilirane: imamo desne struje nekaterih strank, ki hočejo biti formalno leve in imajo probleme s svojimi pogledi. To je izrazito pri Zelenih, pri SDZ, delno pri socialni demokraciji. Prestop iz stranke v stranko je nenačelna zadeva in tega je v strankah na Zahodu zelo malo, pri nas, ko se vse šele ureja, pa je nekako normalno.

Evropska krščanska demokracija je bila zelo naklonjena osamosvojitvi Slovenije, vašo vlado je podpirala. Kako bo zamenjava oblasti vplivala na odnose z Evropo?

Najprej bi rad povedal, da nobeni slovenski vladi ne želim, da ne bi imela dobrih odnosov z Evropo. Tak zasuk, kaščen se je zgodil pri nas, pri teh strankah terja nov premisel o relacijah do Slovenije. To se je že pokazalo pri bančno vladni delegaciji iz Bavarske, ko so bili dobesedno hudi zato, ker jim nismo povedali, kaj se je zgodilo. V Slovenijo so namreč prišli dan za tem, ko je bila izglasovana nezaupnica. Dejali so: če bi to vedeli, si pač bi delali stroškov s potjo. Tuji kapital privlačijo stabilne

razmere, ne pa konstruktivne nezaupnice na vsakih štirinajst dni.

Gospod Gaber iz vlade je nam naprtil, da preprečujemo prihod kapitala v Slovenijo. Mitega ne počnemo. Prihod kapitala preprečuje tako politične razmere, kakršne so.

Kaj mislite o nedavnih izjavi dr. Franceta Bučarja, da krščanski demokrati izjavljajo, da jim ni vseeno, v resnicni pa delajo tako, kot da jim je vseeno, če država propade?

Ta izjava je zelo čudna, nepravilno izvedena, saj našo stranko kar izenači z opozicijo. Naša stranka ni v parlamentu popolnoma nič blokirala in tudi nikoli ni izjavila, da bi kaj blokirala. Mi smo tako za volitve kot za privatizacijo, želimo pa imeti jasen zakon. Nismo tisti, ki bi uničevali državo, a obenem tudi ne sprememamo tega, da bi se z nami poigravali drugi. Nismo spremenili stalniča do volilne zakonodaje ravno zato, da bi do volitev prišlo čimprej. Ko smo uvideli, da mešan volilni sistem ne dobiva zadosti podpore, smo podprli proporcionalni sistem. Vendar izgleda tako: kar mi podpremo, je vedno sumljivo za druge. Moramo torej zdaj podpreti nekaj, kar je nesprejemljivo, da bi prišli do tistega, kar nam prav pride.

Pred časom ste izjavili, da bo ste pač odšli k Puharjevi med nezaupnico. Gospod Gros bi najbrž komentiral tudi takole: nezaupnici Drnovšek na oblast, Peterle pa med nezaupnico. Kakšen je vaš status?

To 15. avgusta imam trimesečno pravico dobivati plačo iz starega naslova, potem mi pričada še dopust. Vabijo me na razne kraje, najbolj realna varianta pa je profesionalno delo za stranko.

Ste ambiciozni?

V smislu zdrave ambicioznosti - da! Rad bi nekaj dosegel...

Prihajate kaj na Gorenjsko?

Večkrat. Domala vsako nedeljo grem zgodaj zjutraj na kakšen hribček in sem do devetih že nazaj. Zelo rad grem v Bohinj, večkrat sem bil v Kranjski Gori, zadnjič so me jadralci v Lesčah za dve uri vzeljalo pod oblake. In ko jadraš, moraš na politiko pozabiti.

Kaj pa čebelarstvo?

Imam dvanajst panjev in še nikoli nisem točil toliko kot letos maja. Kaže, da so se tudi čebele oddahnile in so bile bolj za delo, ker sem bil več z njimi... ● D. Sedej

ZADETEK V PETEK

NAGRADNO Vprašanje

V Prodajnem centru KRISMA, Godešič 83, prodajajo tudi uvoženo sanitarno keramiko znane italijanske firme. Kateri? (nagrada je nakup v vrednosti 2.000,- SLT v Krismi)

Odgovor:

(Če morda odgovora ne veste: Poglejte v PC Krisma ali po-klicite 632-431)

Kupon z odgovorom in svojim naslovom pošljite na dopisnici do 26. junija na: RADIO ŽIRI, 64-226 ŽIRI.

Trgovina VSE ZA OTROKE,
Janka Puciča 7, Kranj, tel.:
064/325-103

KRISMA

TRGOVINA - INŽENIRING

Ljubljana, Petričeva 5 -

PRODAJNI CENTER GODEŠIČ 83.

ŠKOFJA LOKA

tel./fax: 064/632-431

PONEDELJEK, 22. junija 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

9.00 Video strani

9.10 Program za otroke

9.10 L. Suhodolčan: Naočnik in očalnik

9.40 H. Ch. Anderson: Cresilo

9.55 W. M. Thackeray: Semenjnice nadajevanje

10.50 TV mernik, ponovitev

11.05 Forum, ponovitev

11.20 Utrip, ponovitev

11.40 Zrcalo tedna, ponovitev

12.00 Poročila

12.05 TV Dnevnik BiH, ponovitev

12.50 Video strani

15.55 Video strani

16.06 Napovednik

16.10 Dobrodolšči, ponovitev

16.50 EP, Video strani

16.55 Poslovne informacije

17.00 TV Dnevnik

17.10 Program za otroke

17.10 Radovedni Taček: Biser

17.25 H. Fallada: Ana Barbara

18.00 EP, Video strani

18.05 Obzorja duha, ponovitev

18.35 Ali bodo preživelii?: Saga o volku

19.10 Risanka

19.17 Napovednik

TOREK, 23. junija 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 9.25 Video strani
9.35 Program za otroke
Zgodbo iz školjke
10.30 Nekoč je bilo... življenje
10.55 Skriveno življenje strojev:
Telefon, 1. del
11.20 Da ne bi bolelo: Sonce in koža, ponovitev
11.45 Angleščina v poslovnih stihih, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 TV Dnevnik BiH, ponovitev
12.50 Video strani
16.45 Napovednik
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV Dnevnik
17.10 Program za otroke
17.10 Lonček, kuhanje
17.20 Plamenica, angleško-slovensko-češka nadaljevanja
17.45 Trnuljica
18.30 EP, Video strani
18.40 Alpe-Donava-Jadran
19.10 Risanka
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče
20.26 EPP
20.30 Osmi dan
21.20 Slovenija - umetnostni vodnik: Sledka gora
21.35 J. Sadwith: Deklica M., ameriška nadaljevanja
22.20 TV Dnevnik, Vreme, Šport
22.45 Poslovna borba
22.55 Napovednik
22.58 EP, Video strani
23.10 Sova
Brez žensk menda ne gre, angleška nanizanka
Gabrielov ogenj, ameriška nanizanka
Glasbeni utrinki: G. Bizet: Ariježanka
0.35 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 14.50 Video strani 15.00 Svet na zaslonu 15.40 Sová, ponovitev: Gabrielov ogenj, ameriška nanizanka, Zvezne steze, ameriška nanizanka
17.20 Svet poroča 18.00 Regionalni programi - Koper 19.00 Modro poletje, španska nadaljevanja 19.30 TV Dnevnik 20.05 Orion 20.30 Glasba, show in cirkus 21.30 Omizje: Nimby sindrom v Sloveniji 23.30 Svet poroča 23.40 Video strani

Proizvodni program:
navadne in cilindrične klučavnice, pocinkani in nepocinkani fittingi, elementi za enočevni sistem centralnega ogrevanja, ulitki iz temprane litine, smučarske vezi Tyrolia, električni stroji za prehrabeno industrijo

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.00 Dobro jutro, Hrvatska 9.00 Ponovitev iz Malavizije 9.25 Risanka 9.30 Mali svet 10.00 Poročila 10.05 TV Šola 11.05 Jutrofon 11.35 Popolna tujca, humoristična nanizanka 12.00 Točno opoldne 13.00 Slika na sliki 13.45 Poročila 13.50 Pri koritu, ponovitev angleške barvne nadaljevanke 14.40 Modre čelade 15.05 Malavizija: Batman 16.00 Poročila 16.05 Malavizija 17.00 Hrvatska kulturna dedičnina 17.30 Gremo naprej 18.40 Santa Barbara, ameriška nadaljevanja 19.15 Risanka 19.30 Dnevnik 20.05 Otroci velikega očeta: Koreja, dokumentarni film 20.40 V velikem planu 22.10 Dnevnik 22.30 Kronika "Dnevnik satire" 23.00 Slika na sliki 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila v angleščini 23.55 Horoskop 0.00 Poročila 0.15 Animacija 2.15 Poročila 2.20 Videa strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 14.50 Video strani 15.00 Animacija 19.30 Dnevnik 20.05 Nogomet: Finale pokala Hrvatske 22.15 Go-sport Bean 22.45 Pri koritu, angleška barvna nadaljevanja 23.40 Jezdeci jutranje zarje, španska nadaljevanja 0.30 Oddaja resne glasbe/Video strani

KANAL A

- 9.45 A Shop 10.00 Ponovitev večernega sporeda 10.20 Risanke 10.30 Borza 10.45 Imam dve mami in dva očeta, hrvatski film 12.15 A Shop 19.00 A Shop 19.25 Dance session, oddaja o modernem plesu 20.00 Dobar večer 20.10 Dnevno informativni program 20.30 Dokumentarec tedna: Severna Afrika 21.00 Za

KINO

- CENTER amer. kom. ZADNJI SKAVT ob 17., 19. in 21. uri STORŽIČ amer. trda erot. NIKOLI NE SPI SAMA ob 18. in 20. uri ŽELEZAR prem. amer. gangst. drame BUGSY ob 18.30 in 21. uri DUPLICA amer. kom. GLEJ NO, KDO SE OGЛАŠA II. ob 19. uri, amer. trda erot. NAJBOLJA UČITELJICA ob 21. uri RADOVLJICA amer. mel. JFK ob 20. uri

NARODNOZABAVNA LESTVICA RADIA ŽIRI

Piše: Drago Papler

V sredo, 24. junija, bo med 17. in 19. uro na valovih Radija Žiri zopet na sporednu oddajo V ritmu valčka in polke z Narodnozabavno letvico Radia Žiri s petimi uvrstivimi najprijubljenejših viž in petimi predlogi najnovnejše produkcije.

UVRSTITVE PETIH NAJ VIŽ:

1. Vse življenje same želje - Ansambel bratov Avsenik
2. Slovenija, moja dežela - Ansambel Krt
3. Polka za mlade - Štajerski 7
4. Po drugi poti - Ansambel Jevšek
5. Slovenija, moj drugi dom - Ansambel Slovenija

PREDLOGI NOVIH PETIH VIŽ:

6. Vračam se pod Golico - Alpski kvintet
7. Na morju - Ansambel Obzorje
8. Nagajiva harmonika - Ansambel Tonija Iskre
9. Marjan vam zaigra - Koroški ekspres
10. Sinu na pot - Podkrajski fantje

TV AVSTRIJA I

9.00 Jutranji program 9.05 Trojka iz kioska 9.30 Angleščina 10.15 Šolska TV 10.30 Predsednik, ponovitev francoskega filma 12.15 Dunajska stojnica 13.00 Čas v sliki 13.10 Mi 13.35 Družinske vezi: Nedeljski oče 14.00 Batman 14.50 Mojstri jutrišnjega dne 15.00 Jaz in ti 15.05 Tudi hec mora biti 15.30 Am. dam, des 16.05 Moja družina in druge živali: Gerry naj se kaj nauči 16.30 Glasbena delavnica 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Wurličer 18.00 Čas v sliki 18.05 Mi 18.30 Leteci združniki: Ples osamljenih src 19.22 Znanje danes 19.30 Čas v sliki 19.53 Vreme 20.00 Šport 20.15 Raj za določen čas: Korenine prihodnosti 21.00 Naredi si sam 21.07 Pogledi s strani 21.15 Perry Mason: Ženska v jerezu, ameriški film 22.45 Beg v neznanu, avstralska nadaljevanja 0.20 Petrocelli 1.05 Čas v sliki

RADIO TRŽIČ

- 16.00 - Dobar dan - 16.10 - Obvestila - 16.20 - Aktualne informacije - 16.30 - Športni obzornik - 17.20 - Zanimivosti od tu in tam - 18.15 - Klepet s poslušalcem in diskontom Center - 18.55 - Napoved sporeda - 19.00 - Slovo -

KUPON:

Ime in priimek

Naslov:

Glasujem za skladbo:

Novi predlog skladbe:

Mnenje o oddaji:

Za glasbenega gosta predlagam:

PETA LESTVICA »TRŽIŠKI HIT«

- TH. Show Must Go On - Queen
2. Why - Annie Lennox
3. Ne bom ti lagal - Pop Design
4. Rad bi ti priznal - Miran Rudan
5. Stay - Shakespaers sister
6. Rhythim is a Dancer - Snap
7. Why Me - Linda Martin
8. Ne damo Slovenije - Veter
9. Viva Las Vegas - ZZ Top
10. Pesem srca - Ivo Radin

Predlogi:

tuji:

vaš: Human Touch - B. Springsten

naš: Das Boot - U 96

domači:

vaš: Objemi me - Chatou

naš: O, mama, mama - Brane Drvarič

Izredbanec: Stanko Frelih, Gradnikova 85, Radovljica. Trgovina Meta iz Tržiča mu poklanja bon v vrednosti 1.000 SLT.

Iz predlaganih in iz skladb z letvico »TRŽIŠKI HIT« si sestavite svojo letvico in prve tri vpišite na kupon. Pripišite se dva svoja predloga, za katera si želite, da se na letvico uvrstita. Pripišite še svoj naslov in vse skupaj posliti na naslov RADIO TRŽIČ, BAŁOS 4, 64290 TRŽIČ, do torka, 23. junija 1992.

Lep pozdrav Jernej in Jekica.

Kupon št. 5

1.

2.

3.

Predloga:

Tuji

Domači

Naslov

Pletemo, vezemo, kvačkamo, klekljamo....

Med upokojenci z Javornika in Koroške Bele je veliko pridnih žena, ki se že dvanašt let družijo pri ročnih delih. Vodi jih Rozalija Troha.

Tudi naš novinarski večer so upokojenke iz krožka ročnih del polepsale s svojimi izdelki. »Klekljamo čipke, vezemo in kvačkamo prtičke, izdelujemo gobeline, pletemo za naše vnuke in pravnuke, iz starega dela mo novo,« nam je dejavnost krožka predstavila gospa Rozalija Troha. »Zdaj nas je dvajset, v boljših časih pa nas je je krožku hodilo tudi 40. Naša povprečna starost je 70 let, radi pa bi videle, da se nam pri-

Sončkov kot

Happy Birthday

... komu pa drugemu, kot samemu sebi. No ne meni, k' to pišem, ampak njegovi svetlosti "Sončkovemu kotu", ki je pisan od mene. Dopisnic je prišlo kar solidna cifra, zato bo mr. Aligator tudi podelil solidno cifro nagrad. V glavnem ste vsi odgovorili pravilno, Sončkovih voglov je bilo do sedaj (vključno z zadnjim) celih 50. Uroš, ne se prehit razučarat. Wait! No, žrebalo se je tokrat na licu mesta, v prodajalni Sonček. Scena cool. Hladno. Moška družba, pa to (-). Uletita dve frajli. Tačna potegne eno dopisnico. Odide. Ostale srečnike izzreba moška družba (-). Takole je bilo. Poster bo nad posteljo obesla Sajovec Marjana, Visoko 14a, 64212 Visoko, v majci bo šival Uroš Brdinik, Smlednik 34, 61216 Smlednik, ker je bil izzreban in je edini napisal, da je bilo do zadnjih (po svoje imel tudi on prav) objavljenih 49 zadev na variacijo Sonček..., kaseto, ali LP po želji si bo rolala princesa Cesar Nina, Prešernova 9, 64240 Radolca. Še ni konc. Aligator je bil dobre volje in je izredno izpljeno pisavo (fant je po srcu metalic) Mateji Zveršen, Srednja vas 59a, 64208 Šenčur prisidel eno kaseto po predhodnem posvetovanju z brkatim prodajalcem. In še finiš. Alenka Kocijančič iz Bevkove 29, 64240 Radolca, ker si meni, k' tole pišem tako lepo pihnila na dušo, d' sm' bil čist preč (se mi je fino zdelo, op. av.), sem tudi jaz pihal ledenu Aligatorju na dušico. Rezultat. 10 razglednic z Music Stars po želji, le zate Alenka Drugač pa, kdaj imaš kaj cajt. Tko. Za enu švoh kafe (Iztok Mlakar).

TOP 3

1. Adrenalize - Def Leppard
2. Use Your Illusion I - G'NR
3. Zbrana dela 77-88 - Pankrti

Novosti

Na kratko, ker placa zmankuje. Kasete: Brane Drvarič pravi Adijo, Mare, Californijci iz Kranja so na Poti polni ognja, tu pa je še ena Zlata kaseto - gor so vse velike slovenske uspešnice zadnjih cajtov - Od Ringlšpila do Iztoka Mlakarja.

IN ŠE NAGRADNO VPRAŠANJE ŠT. 51:

Ali veste, da Aligator - šef Sončka zna špiliti na bobne? Pravilna sta lahko le dva odgovora - "vem" ali "ne vem"? Dopisnice se pričakuje do srede, 24. junija, na Gorenjski glas pod firmo "Sonškoš". 50 x čav.

Končala se je prva slovenska akcija Lepota - obraz 92

Martina ima obraz za v Pariz

Portorož - Minulo soboto, nekaj po enajsti zvečer, je stroga in visoko strokovna žirija izbrala prvi slovenski obrazek. Tako se je končala vse-slovenska akcija, ki je potekala skoraj pol leta. Začeli so jo v Mariboru, v tamkajšni TV oddaji Pogledi in zadejni, natečaj pa je potekal v revijah Jana in TD. Približno 200 deklek iz vseh krajev Slovenije je šlo skozi natečajne žirije in v finale se je uvrstilo 12 bržkone najlepših. Potevale so se za zelo mikavne nagrade. Prva, najprivlačnejša za kamerino in fotoaparat, Martina Kajfez, bo potovala v Pariz, k agenciji Metropolitan, s katero je že podpisala triletno pogodbo. Le-ta pa omogoča vrtoglave zasluzke, če le uspeš. Mednarodna žirija je odločila, da pošlje na Dunaj k agenciji Modellkom-mesariat Melanijo Knaus, v Milano pa potuje Mojca Mladenovič. S tem izborom se je končala prva akcija take vrste na Slovenskem. Organizator, Interdesign iz Ljubljane, je bil vsekakor zadovoljen, prav tako kot prve tri. Ostale, ki bodo tudi po tem dogodku živele podobno kot prej, so stvar vzele bolj za

Monika Gašperič, 22-letna Kranjčanka, edina predstavnica Gorenjske v finalu. Foto: Gorazd ŠINIK

sproti, solze bolj resnim so se pa tudi že posušile.

Na tem štajerskem koncu imajo že v glavah naslednjo akcijo, ki pa bo pokrivala celoten prostor skupnosti Alpe Jadran. Se pravi, da se bodo lahko tudi Gorenjske bolj opogumile. Kaj misljijo prve tri o sebi, takih prireditvah in še o čem, pa v naslednjih številkah Panorame. ● Gorazd ŠINIK

OBVESTILO

DIJAKOM IN ŠTUDENTOM!

V mesecu juliju in avgustu Vam naše podjetje ob nakupu mesečne vozovnice nudi 50 % popust. Ob nakupu mesečne vozovnice Vam ni potrebno predložiti potrdila o izvajanjju obvezne prakse niti potrdila o šolanju. Ob nakupu mesečne vozovnice boste prodajalcu predložili staro mesečno vozovnico, če pa te še nimate, boste zahtevane podatke navedli ob nakupu.

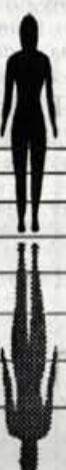
Mesečna vozovnica Vam bo veljala vse dneve v mesecu in za neomejeno število voženj.

Izkoristite ugodno priložnost in prihranite denar. Želimo Vam uspešen zaključek šolskega leta in prijetne počitnice.

Integral Tržič

STOPITE NA TRDNA TLA!

STOPITE NA KLINKER KERAMIČNE PLOŠČICE

IKI LJUBEČNA

Z novo industrijsko prodajalno v prostorih prodaje gradbenega materiala MERCATOR - Izbiro Kranj v HRAŠTU in STRAŽIŠČU

NA VOLJO SO VAM:

- KLINKER KERAMIKA
- OPEČNI IZDELKI
- KERAMIČNI PROIZVODI DRUGIH PROIZVAJALCEV
- SANITARNA KERAMIKA

NAKUP JE MOGOČ TUDI S ČEKI

IKI LJUBEČNA v Hrastju, tel.: 064/326-462
v Stražišču, tel.: 064/312-123

PINESTA p.o. KRANJ,

Gostinstvo, turizem, trgovina,
Stritarjeva 8 Tel., fax: 064-212-052

V letošnji sezoni organiziramo v Gorenjskem letovišču v Pineti - Novigrad individualno letovanje za odrasle in njihove družine -

CENE: polni penzion

odrasli 20 DEM

otroci (3 - 12 let) 14 DEM

Veseli bomo vašega obiska v Gorenjskem letovišču v Novigradu!

moderni interieri

prodajno mesto Titov trg 5, Kranj
tel.: 222-177, 222-171

- zaradi prenove prodajnega mesta odprodajamo eksponate kuhinj po tudi do 50 % znižanih cenah

- posebna ponudba uvoženih artiklov BOSCH, BLAUPUNKT, NESCO (bela tehnika, TV, HI-FI)

- stoli, mizice in ležalne postelje za kampiranje

GOTOVINSKI POPUSTI, PRODAJA NA OBROKE

Delovni čas od 9. - 12. in od 15. - 19. ure, sobota 8. - 12. ure

SREDA, 24. junija 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 9.40 Video strani
- 9.50 Program za otroke
- 9.50 Trnuljica
- 10.40 To je igra
- 11.00 Deklica M. ponovitev
- 11.50 Poslovna borza, ponovitev
- 12.00 Poročila
- 12.05 TV Dnevnik BiH
- 12.50 Video strani
- 16.05 Video strani
- 16.15 Napovednik
- 16.20 Primer Strgar, ponovitev dokumentarne oddaje
- 16.50 EP, Video strani
- 17.00 TV Dnevnik
- 17.10 Klub klubov, kontaktna oddaja za otroke
- 19.05 EP, Video strani
- 19.10 Risanka
- 19.17 Napovednik
- 19.25 EPP
- 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče
- 20.26 EPP
- 20.30 Christian Taczewski: Jugoslavija, geneza vojne, dokumentarni film
- 21.30 EPP
- 21.35 Slovesnost pred dnevnem državnost, prenos
- 22.25 TV Dnevnik, Vreme, Šport
- 22.50 Kronika, kanadska poljudno-znanstvena serija
- 23.15 Napovednik
- 23.18 EP, Video strani
- 23.20 Sova
- Nenadni uspehi, ameriška nanizanka
- Gabrielov ogenj, ameriška nanizanka
- 0.35 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 15.50 Video strani 16.00 Osmi dan, ponovitev 16.50 Sova, ponovitev: Brez žensk menda na gre, angleška nanizanka, Gabrielov ogenj, ameriška nanizanka, Glasbeni utrink 18.26 Regionalni programi - Maribor 19.24 Športna sreda: Ljubljana: Finali slovenskega nogometnega pokala, prenos 21.15 Strategija razvoja robotizacije v Sloveniji 22.06 Dimitris Sgouros, 1. oddaja 22.40 Samorastniki, slovenski film 0.10 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.00 Dobro jutro - mozaik 9.00 Batman 9.35 He-Man in gospodarji vesolja 10.00 Poročila 10.05 TV Šola 11.05 Jutrofond 11.35 Gospod Bean, ponovitev 12.00 Tedno opoldne, Poročila 13.00 Slika na sliku 13.45 Poročila 13.50 Pri koritu, ponovitev angleške barvne nadaljevanke 14.40 Modre čelade 15.05 Ustna književnost danes 15.35 Malavizijska: Super babica 16.00 Poročila 16.05 Malavizijska 17.00 Hrvatski zdogovinar: A. G. Matos, dokumentarna oddaja 17.30 Gremo naprej 18.00 Poročila 18.30 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Danton, francoski barvni film 22.20 V obnovi Hrvatske 22.50 Dnevnik 23.00 Slika na sliku 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila v angleščini 23.55 Horoskop 0.00 Poročila 0.00 Poročila 0.15 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 13.50 Video strani 14.00 Kaj se mi dogaja? ponovitev mladinskega programa 15.00 Animavizija 18.00 Rokomet: Prvenstvo Hrvatske 19.30 TV dnevnik 20.05 Pod nebo, dokumentarna serija 21.00 Australija, prikoni se 21.35 Pri koritu, angleška barvna nadaljevanke 22.30 Princ z Bel Aira, ameriška humoristična nanizanka 22.55 Metal mania 23.55 Video strani

KANAL A

- 9.45 A shop 10.00 Ponovitev večernega sporeda 10.20 Risanke 10.30 Maurice, angleški barvni film 12.30 A shop 19.00 A Shop 19.10 Male živali 19.30 Rolanje s hobotnico 19.45 A Shop 20.00 Napoved sporeda, risanke 20.10 Dnevno informativni program 20.30 Vreme 20.35 Kult - Ura 21.00 Jeklo in čipke, angleški barvni film 23.35 A Shop

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jurutriji program 9.05 Trojka iz kioska 10.30 Perry Mason: Ženska v jezeru, ponovitev ameriškega filma 12.10 Reportaze iz tujine 13.00 Čas v sliki 13.35 Družinske vezi 14.00 Batman 14.50 Znani ljudje vabijo k mizi 15.00 Jaz in ti 15.00 Jan Niklas - Deček iz Flandrij 15.30 Na pomoč, duh! 16.00 Kotiček za živali 16.05 Moja družina in druge živali 16.30 Hevrekal 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Wurlitzer 18.00 Čas v sliki 18.05 Mi 18.30 Leteči zdravnik: - 19.00 Nasvidenje jutri -

KINO

- CENTER prem. amer. kom. ZADNJI SKAVT ob 17. in 21.15 uri, amer. gangst. mel. BUGSY ob 19. uri STORŽIČ amer. trda erot. NIKOLI NE SPI SAMA ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. akcij. film LISTA SMRTI ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. SEKS Z DUHOM ob 21. uri DUPLICA amer. kom. GLEJ NO, KDO SE OGLAŠA II. ob 19. uri TELESNA VRČICA ob 21. uri RADOVLJICA amer. mel. JFK ob 18. in 21. uri BLED amer. mel. JFK ob 20. uri

ČETRTEK, 25. junija 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.45 Video strani
- 8.55 Koncert godbe slovenske policije
- 9.35 Program za otroke
- 9.35 Pedenžep
- 10.05 Peklenski načrt, mladinski TV film
- 11.05 Neko je bilo... življenje
- 11.30 Skriveno življenje strojev: Radio
- 12.00 Poročila
- 12.50 Video strani
- 14.45 Video strani
- 14.55 Napovednik
- 16.00 Športna sreda, ponovitev
- 16.50 EP, Video strani
- 17.00 TV Dnevnik
- 17.10 Program za otroke
- 17.10 Ebu drame za otroke
- 17.35 Živ živ
- 18.25 EP, Video strani
- 18.30 Že veste..., svetovalno - izobraževalna oddaja
- 19.06 Risanka
- 19.12 EPP
- 19.17 Napovednik
- 19.25 EPP
- 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče
- 20.26 EPP
- 20.30 ... do prizanja, dokumentarna oddaja ob obletnici osmošmotivite
- 21.30 EPP
- 21.35 Bobenček, glasbena oddaja
- 22.35 TV Dnevnik 3, Vreme, Šport
- 23.00 Poslovna borza
- Napovednik
- 23.13 EP, Video strani
- 23.15 Sova
- Dragi John, ameriška nanizanka
- Gabrielov ogenj, ameriška nanizanka
- 0.30 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 16.30 Video strani 16.40 Sova, ponovitev 18.00 Regionalni programi - Koper 19.00 Modro poletje, španska nadaljevančka 19.30 TV Dnevnik BiH 20.05 Videolestvica 20.30 Zeleni ura 21.30 Umetniški večer: Počevčava, filmi AGRFT 0.00 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.00 Dobro jutro - mozaik 9.00 Super babica 9.30 Smogovci 10.00 Poročila 10.05 TV Šola 11.05 Jutrofon 11.35 Princ z Bel Aira, humoristična nanizanka 12.00 Točno opoldne 13.00 Slika na sliko, ponovitev 13.45 Poročila 13.50 Pri koritu, ponovitev angleške barvne nadaljevanke 14.40 Modre čelade 15.05 Malavizijska: Tisoč in ena Amerika, risana serija 16.00 Poročila 16.05 Malavizijska 17.00 Znanost in mi 17.30 Gremo naprej 18.00 Poročila 18.40 Santa Barbara, ameriška nanizanka 19.15 Risanka 19.30 TV dnevnik 20.05 Argo elektronika 22.00 Čas v sliki 22.30 Šport 23.30 Nagrađa Ingeborg Bachmann 0.00 Čas v sliki/1000 mojstrovin

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama 17.00 1000 mojstrovin 17.10 Leksikon umetnikov 18.05 Trojka iz kioska

18.30 Povaj resnico 19.00 Slika Avstrije 19.00 Avstrija danes 19.30 Čas v sliki 20.00 Kultura 20.15 Domäne reportaže 21.00 Trailer 21.30 Pozor, kultura 22.00 Čas v sliki 22.25 Knjige meseca 22.35 Spomini 0.05 Poročila/1000 mojstrovin

RADIO TRŽIČ

- 16.00 - Dober dan - 16.10 - Obvestila - 16.30 - Kaj se je dogajalo v Tržiču - 16.45 - Morda vas zanimalo - 17.30 - Novosti iz glasbe - Avia Bend - 18.05 - Tržiški hit - glasbena lestvica - 18.55 - Napoved sporeda - 19.00 - Jutri na svidenje -

1. RADIO ŽIRI

- 14.00 - Napoved programa - 14.15 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.35 - Misel za dan - 14.40 - Pohar zdravja - 15.00 - Dogodki danes, jutri - 15.10 - Od srca do lonce - 15.00 - Prenos dnevnno-informativne oddaje RA Slovenija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programa od 19. ure - EPP - 16.30 - Heavy metal na Radiu Žiri - 17.10 - Narodno zabavno glasba - 18.10 - Oddaja iz resne glasbe - 19.00 - Odpoved programa -

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 14.50 Video strani 15.00 Animavizija 19.30 Dnevnik 20.35 Svet živali 21.10 Pri koritu, angleška barvna nadaljevančka 22.05 Premiere, ki jih ni bilo 0.05 Video strani

KANAL A

- 10.00 Ponovitev večernega sporeda 10.20 Risanke 10.30 Mača živali 10.50 Jeklo in čipke, ameriški barvni film 12.20 A Shop 19.00 A shop 19.15 Podjetniška žilica 19.20 Rolanje s hobotnico 19.45 A shop 20.00 Dobar večer, risanke 20.05 Dnevni informativni program 20.35 Kanalizator Show 21.00 Marlboro music show 21.30 Ciklus najboljši komedijanti par: Stan in Olio 22.45 A Shop/MCM

RADIO KRNJ

- 8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.55 - Pet za pet - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedne - 14.00 - Gorenjska danes - 14.30 - Planinsko športni kotiček - 15.30 - Dogodki in odmivi - 16.20 - Skriti reporter - 18.00 - Gorenjska danes - 18.20 - Na Gorenjskem Parne (kulturna) - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje jutri -

KINO

- 9.00 Jutranji program: Čas v sliki 9.05 Trojka iz kioska 10.00 Šolska TV 10.

Jernej Prevc, sekretar občinskega odbora SKD Škofja Loka

Nismo nosilci absolutnega vedenja

V teh prvih letih slovenske demokracije se zlasti z ustanovitvijo stranke SKD postavlja vprašanje odnosa katoliške Cerkve do političnih dogajanj v naši družbi. Kako gledate na to?

»Kar se tiče odnosov in vloge naše stranke in Cerkve v aktuelnem političnem življenju, je treba priznati, da dejansko prihaja v nekaterih izjavah, pogledih pa tudi dejanih do nekaterih nepravilnosti. Poudariti je treba, da so nameni, cilji, sredstva in metode Cerkve od neke politične skupine bistveno različni in da je potrebno stvari postaviti na svoje pravo mesto. Krščanski nauk ima do sveta dialektični odnos in v okviru tega so možni zelo različni pogledi na možen razvoj družbe. Narobe bi bilo, če bi ta družbeni nauk postal ideo-ologija ene same določene stranke. Stranke morajo iti dlje, v programih morajo biti konkretni. Kristjani so dolžni krščanska moralna načela upoštevati v okviru tudi drugih znanosti, osebnih izkušenj, konkretnih razmer in ob upoštevanju mnenja svojih sodržavljelanov, zato je povsem normalno, da so v različnih strankah. Napačno je, če se kristjani ponosajo kot nosilci absolutnega vedenja in mislim, da so tudi v naši stranki taki pojavi redki. Trudimo se, da bi bilo naše delovanje prezeno z duhom služenja ljudem, domovini, in ne hlastanju po oblasti ter dobičku. Mislim, da se po dveletnih izkušnjah ta morna postopoma utruje.«

V zvezi s političnim udejstvovanjem Cerkve pa je potrebno ugotoviti, da so ji prav gotovo nekatere stranke, ki slone na krščanskem etosu, bližje. Mislim pa, da je v Cerkvi prisotno spoznanje, da je njenja prva naloga dušna skrb za vse ljudi, ne glede na njihovo politično udejstvovanje.«

Drugi kongres SKD je stranki prispeval dopolnjeni statut in veliko natančnejše razdeljanje (v bistvu doseganji) program. Ob spremljanju kongresa sem dobil vits, da se je celo izrecno pazilo na to, da bi ne prišlo do kakšne vsebinske preusmeritve. Se motim?

»Mislim, da je bila na tem kongresu resnično potrjena konstantnost naša politike, načelnost in zvestoba volilcem, kar stranko le utruje. Osebno celo menim, da je nekonfliktno ozračje tega kongresa prispevalo k temu, da se ni dovolj kritično obravnavalo doseženo in zlasti tisto, kar v tem obdobju ni bilo doseženo. Mnenja sem, da bi bilo potrebno nekaj samokritike, saj tako na gospodarskem področju (lastinja, sistem), kakor tudi na socialnem področju (zlasti o skribi za družino), ni bilo dovolj narejenega.«

Jože Cvetek

O lastninjenju v turizmu

Ceprav še ni popolnoma jasno, kakšna bo usoda Zakona o lastninjenju, ki ga je kot nekakšen "kompromis" pripravila skupščinska komisija, bi rad opozoril na nekaj pomembnih razlik in poudarkov, ki bi jih nujno morali upoštevati za področje nekaterih tercarnih dejavnosti, še posebej za turizem.

Turizem in gostinstvo sta dejavnost, pri kateri ponudbo sestavljajo naravne in kulturne znamenitosti ter v turizmu zaposleni in ostalo prebivalstvo turističnih območij.

Za pravilen razvoj turizma je nujno potrebna čim tesnejša povezanost in zainteresiranost domačega prebivalstva, ki poleg prirodnega okolja daje ton in vsebino počutju gostov med njimi. Ne gre torej le za zaposlene v turističnih objektih in napravah, ampak tudi za ostalo prebivalstvo turističnega območja. Predvsem je važna tesna povezanost turizma s kmetijstvom, ki skrbi za ohranjanje kulturne krajine in z različnimi obrtmi ter kulturnim ustvarjanjem domačinov na različnih področjih. Šele naklonjenost celotnega prebivalstva turističnega območja tej dejavnosti in predvsem tudi kapitalska povezanost prebivalstva s turističnim gospodarstvom lahko da najboljši razvoj in rezultate.

Zato bi moralo v lastniški zakonodaji in v procesu lastninjenja družbenega premoženja v turizmu nujno sodelovati poleg zaposlenih še zainteresirano prebivalstvo turističnega območja.

Prav v turizmu bi morala lastninska zakonodaja predvideti možnost prednostnega vlaganja svojih "državljanov" in delavskih delnic v turistične objekte in naprave svojega turističnega območja tako, da bi zainteresirani domačini postali "zunanji" lastniki v večinskem deležu.

Nastale bi neke vrste krajevne turistične delniške družbe, v katerih bi pridobilo za turizem kapitalsko zainteresirano prebivalstvo določenega turističnega območja večinski delež vrednosti turističnih objektov in naprav v doseganju družbeni lastnini.

S tem bi dosegli okolju in prebivalstvu primeren zmerni turistični razvoj določenega turističnega območja, v katerih bi se izognili mnogim negativnim posledicam razvoja. Zainteresirano prebivalstvo in zaposleni na tem območju bi tako vzpostavili prijazno in prijetno okolje in vzdružje za lepo počutje gostov, ki se bodo radi vračali. Dosegli pa bi tudi normalni odnos med upravnim odborom večinskih domačih lastnikov in menedžerjem, ki bo odgovoren upravnemu odboru za svoje delo in bo temu primerno nagraditi.

Domači prebivalci bi tako ostali gospodarji na svojem turističnem območju, kar so gotovo najbolj zainteresirani, saj bi tako ostali tudi glavni tvorci svojega nadaljnega turističnega in splošnega gospodarskega razvoja.

Zunanji ali tuji lastniki, ki ne živijo v kraju, nimajo občutka za probleme kraja in pri njih je glavni in edini motiv čim hitreje doseči maksimalen dobitek. Zato vodijo razvoj v smer industrijskega domačega turizma, ki danes že odbija evropskega gosta in povzroča v turističnem kraju številne negativne posledice, zlasti še za tam živeče prebivalstvo.

To pa ne more biti perspektiva razvoja turizma v naši malo državi Sloveniji.

Zaradi vsega naštetege bi morali upoštevati v lastninski zakonodaji poseben položaj turizma in nujno povezanost te dejavnosti s prebivalstvom turističnega območja. Bogastvo prelepih turističnih krajev, ki smo jih poddedovali od naših prednikov in prebivalcev, nikakor ne morejo biti na prodaj.

prof. Jože Cvetek SKD Bohinj

Skupna izjava SKD in SLS

SLS je sodelovala v predkongresnih dejavnostih SKD, zlasti pri stvari razširjenega statuta, ki med drugim določa njeno prihodnje sodelovanje v izseljenstvu in združenju, in programu, ki ga navdihuje iste tradicionalne osnove krščanskega družbenega nauka, bogato izročilo slovenske krščanske socialne misli ter izkušnje modernih krščanskih demokracij v Evropi in drugod po svetu.

Ob tej priložnosti izreka vodstvo SLS, v imenu svojih članov in sodelovalcev SKD, da ponovno obujanje krščansko demokratskih idealov v našem narodu. Pogumno in odločilno so sodelovali tako pri demokratizaciji Slovenije kakor pri doseganju slovenske, mednarodno priznane državnosti, ter sooblikujejo novo poglavje slovenske politične zgodovine.

Na podlagi gornjih ugotovitev je Zbor zaupnikov SLS v združenju izrazil svojo voljo pridružiti se Slovenskim krščanskim demokratom, ki to pridružitev sprejemajo na svojem II. Kongresu, dne 16. maja 1992.

Podpisnika izražata svoje globoko prepričanje, da pomeni ta izjava pomemben premik v razširjeni in utrditi strankinega delovanja, in ne nazadnje, predstavlja tudi pomemben prispevek v povezovanju slovenskega občestva doma in po svetu.

Dr. Marko Kremžar
načelnik SLS v združenju

Lojze Peterle
predsednik SKD

Resolucija o popravi krivic

Slovenski krščanski demokrati se zavedamo, da ni mogoče govoriti o moralni spravi, če obenem ne storimo vsega, da se popravijo krivice, storjene v polstoletni dobi komunistične vladavine v Sloveniji.

Upamo, da bodo v najkrajšem možnem času ugotovljena vsa relevantna dejstva v zvezi z likvidacijami med drugo svetovno vojno, še zlasti pa v zvezi s povojskimi množičnimi poboji. Pri tem ponavljamo, kako pomembno bi bilo, ko bi mogli ugotoviti, kje in koliko ljudi je bilo pobitih kmalu po koncu vojne, in objaviti seznam žrtev. Obenem pričakujemo, da bodo znana imena odgovornih za dejanja, ki so tako usodno zaznamovala slovenski narod.

Pričakujemo, da bo država Slovenija poleg moralne rehabilitacije popravila v skladu z možnostmi krivice, prizadejane vsem, ki niso bili po volji tedanjih oblasti. Pri tem posebej opozarjam na moralno in materialno popravo krivic, storjenih političnim nasprotnikom in zapornikom. Od slovenske vlade zahtevamo, da v najkrajšem možnem času pripravi zakon, ki bo omogočil priznanje delovne dobe političnega zapornika za čas, ki so ga preživeli v zapori ali na prisilnem delu.

Pričakujemo, da se bo tudi posebej dosledno izvajal zakon o denacionalizaciji. Njegovo izvajanje bo na najbolj optpljiv način popravilo množe krivice. Pri tem opozarjam na doslednost pri izvajanju tega zakona, tudi ko gre za vprašanje vračanja cerkvenega premoženja. Prepričani smo, da bo Cerkev ravnala tako, da ne bo prizadetih, ki je danes kakorkoli odvisen od nacionaliziranega cerkvenega premoženja.

Vincencij Demšar, predsednik občinskega odbora SKD Škofja Loka, član sveta SKD Slovenije

Zgodovino je treba nanovo proučiti

Bili ste med pobudniki resolucije drugega kongresa o popravi krivic in jo na samem kongresu poskušali še dopolniti. Kakšni so razlogi za ta dokument?

se v domovino врача Slovenska ljudska stranka. Na kongresu sem se dodatno zavzel, da se v resoluciji zahteva strokovno - zgodovinska proučitev teh dogodkov, saj sem kot zgodovinar prepričan, da doslej napisana zgodovina izrazito enostranska. Sami in svet moramo zvedeti, kakšen je bil dejanski potek dogodkov v tem obdobju. Problematiziral sem tudi praznovanje teh dogodkov, saj že primer 27. aprila, ko je bila v resnicu ustanovljena antikomunistična in ne osvobodilna fronta, primer sprenevedanja, ki ga je potrebno nanovo ovrednotiti. Najboljše mi je seveda primer dogodkov v Dražgošah, za katere sem prepričan, da bodo ovrednoteni kot velika tragedija in kot taki ne morejo biti proslavljeni, kot so bili doslej. Čas je, da prenehamo s takimi zavajanjami, da poimenujemo stvari s pravimi imeni, da ločimo revolucijo od osvobodilne vojne.

Poudarjate potrebo po ločitvi revolucionarnih medvojnih dejanj od osvobodilne vojne. Vi ste kot zgodovinar proučevali bitko v Dražgošah, ki še vedno pomeni simbol slovenskega upora proti okupatorju, zato me zanima, kje v tem dogodku vidite revolucionarne komponente? Zanimala me tudi, kako da se je vodstvo vaše stranke proslave teh dogodkov letos udeležilo?

Prepričan sem, da je večina borcev v Dražgošah zavestno sodelovala predvsem v osvobodilnem boju, saj je vrsta drugih enoto že prej zapustila - te dogodke podrobno poznam. Vendar si vztrajanje velike enote v Dražgošah, kljub bojazni domačinov pred represijami, drugače, kot z ideološkimi razlogov, ne moreno razlagati. Za to nimam nikakršnih dokazov, to lahko le slutim. V zvezi z udeležbo naše delegacije v Dražgošah na proslavi, pa je bil sklep sprejet šele zadnji dan in po mojem izključno zaradi Dražgošnov, ki bodo te dogodke še več generacij pomnili in prav je, da jih z njimi tudi mi.«

Dr. Peter Vencelj, predsednik občinskega odbora SKD Kranj, član izvršilnega odbora SKD Slovenije.

Brezplačna šola ne sme biti potuha

Na drugem kongresu SKD je precejšnjo pozornost vzbudila zahteva po brezplačnem šolanju na vseh ravneh izobraževalnega sistema. Kakšo vi, kot dosedanji minister za izobraževanje, gledate na to sprejetu zahtevo?

»Najprej naj poudarim svoje prepričanje, da Slovenci na vseh področjih življena potrebujemo več znanja, višjo izobraženo raven, to pa je potreben podprt s konkretimi dejanji in ukrepi. In v tem kontekstu vidim tudi omenjeno zahtevo kongresa. Ta brezplačnost pa seveda ne sme biti potuha za neodgovorno izkoriscenje možnosti vključevanja v te procese, pač pa v smislu odprtosti in dostopnosti vsem tistim, ki z resnim delom in študijem te, s solidarnostjo ustvarjene tovrstne možnosti, nameravajo izkoristiti. Take odgovornosti pa je bilo v preteklosti veliko premalo. Poseben poudarek bi moral pri zagotavljanju brezplačnosti nameniti obveznemu šolanju, ki je sedaj osemletno, sam pa si prizadevam za njegovo podaljšanje, pri tem pa ne gre zgolj le za pouk, pač pa tudi vprašanje kvalitetnih učil, obveznih šolskih učbenikov, ekskurzij in šolske prehrane. In ta vprašanja danes postajajo v teh materialnih razmerah že akutna.«

Pri poklicni nadgradnji obveznega izobraževanja pa je pri doseganju osnovnega cilja: zagotoviti slehernemu slovenskemu otroku tako izobražbo, kot jo je po svojih sposobnostih in delu sposoben doseči, več poti, zlasti ob dejstvu, da so stroški tovrstnih izobraževanj zelo različni. Dopolnil je mogoče sistemi štipendiranja, kreditiranja, vse to pa so oblike, ki vsebujejo tudi določene obveznosti, kar ugodno vpliva na učinkovitost tovrstnih vlaganj. Enako naj velja tudi za univerzitetni študij ter za visoko strokovno izobraževanje (slednje je v našem izobraževalnem sistemu novost), vse s posebnim ozirom na odgovornejši odnos.«

V dveh letih po volitvah, pa tudi v pripravah na drugi kongres SKD, je bilo večkrat odprto vprašanje verske vzgoje kot vzgoje o veri in verstih ter verouka v šolah. Kakšno je vaše stališče?

»Svojega pogleda na to, vse od začetka dela na ministrstvu za šolstvo, nisem spremenil. Trdno sem prepričan, da na šolah vedenje o slovenski tradiciji, o temelju krščanstva, nujno potrebuje možnosti poznavanja naših korenin in poštenega odnosa do samih sebe. Drugi vzrok za potrebnost te vzgoje, je v dejstvu, da so mladi, ob izrazito enostranski in pomanjkljivi vzgoji, prikrajšani za religiozno dimenzijo življena zaradi pomanjkljivega vedenja o tem. Verouk, kot vzgoja k veri, pa po mojem mnenju, razen iz prostorskih razlogov, v šolo ne sodi.«

Dr. Janez Remškar, občinski odbor SKD Kranj, poslanec v Skupščini Republike Slovenije

Medicino je potrebno humanizirati

Bi nam lahko predstavili novosti programa SKD v odnosih do zdravstva?

»Priznati moram, da pri pripravi programa nisem sodeloval, na kongresu pa sem bil kot poslanec SKD le gost. Mislim pa, da je bilo za zdravstvo v času našega mandata pripravljeno že veliko - sam sem sodeloval v odboru, ki ga je vodil dr. Franc Cukljar, kjer smo sistemski spremembe v zdravstvu tudi zasnovali. Sprejete zakonodaje seveda čez noč ni mogoče uresničiti, zato učinkov, tako da zdravstvene delavce, kot tudi za paciente, še ničuti. Najpomembnejši sprejeti spremembi v zdravstvu v ozemju pomenu (tu ne kaže govoriti tudi o privatizaciji sedanjih zdravstvenih služb, pač pa o možnostih, da se tudi na tem področju ustvari možnosti, da se dejavnost ob državnem sistemu opravlja tudi zasebno). Znano pa je, da je bila sprejeta klavzula, ki ne dovoljuje popoldanskega opravljanja tega dela.«

All ni delo zdravnika danes že rezano na številne zahtevne preiskave, ki zahtevajo aparature, katerih zasebni zdravnik ne bo zmogel?

»Predvsem je treba vedeti, da je položaj med posameznimi področji medicine zelo različen: so specialnosti, kjer brez zelo zahvale opreme, brez visoko specializiranih ekip, ni mogoče opravljati določenih posegov, ki so možni torej le v dobro opremljenih bolnišnicah. Te sicer bodo mogoče v (verjetno ne tako bližnjih) prihodnosti tudi zasebne

Ivo Bizjak, podpredsednik SKD, predsednik zbora občin Skupščine Republike Slovenije

O lokalni samoupravi naj odločajo ljudje

Po objavi gradiva odbora za lokalno samoupravo se je v Sloveniji začela dokaj živahna predhodna razprava, ki vzbuja med ljudmi kar precešnje zanimanje. Kako gledate na ponujene rešitve v SKD?

»V stranki SKD posebnih stališč do gradiv o lokalni samoupravi še nismo zavzemali, spremjam pa razprave na terenu in odzive ljudi. Tudi sam sem se v odboru za lokalno samoupravo zavzemal za čimtemeljitejšo predstavitev gradiv še pred začetkom zakonodajnega postopka, saj gre za izredno zahtevne spremembe, v katerih mora biti mnenje ljudi upoštevano. Velika dilema, ki se je v dosedanjih razpravah že pokazala, je v tem,

ali prepustiti ljudem v nanovo oblikovanih občinah tudi odločanje o načinu organiziranja, odločanja in o pristojnostih novih občin (skratka o vsebinski občinskega statuta), ali pa že v okviru zakona o lokalni samoupravi to vsaj ovirno opredeliti. Sam sem pristaš slednje poti, saj se bojim, da nekatere občine priprave teh temeljnih aktov niti ne bodo zmogle.«

Dosedanje razprave - povod je bilo dano priznanje odboru za dosledno opravljeni del - zlasti opozarjajo na problem povezovanja novih malih občin v širše skupnosti ter odnos nasproti novi organizaciji države, ki pa doslej še ni znana. Mislite, da bo mogoče lokalno samoupravo uskladiti z reorganizacijo državne uprave?

»Ta opozorila so zelo utemeljena. Ena najhujših obremenitev dosedanja prakse je namreč prav mešanje državne uprave z lokalno samoupravo. Sam mislim, da je pred novo organizacijo lokalne samouprave nujni pogoj reorganizacije državne uprave. Sele ko bomo "očistili" sedanje občine državnih funkcij, se bomo lažje in smotnejše lahko pogovarjali in dogovorili za nove občine. Pravotvornost pri združevanju novih občin v širše skupnosti, po mojem mnenju, ne bo delala težav, saj so čisto konkretni interesi tisti, ki bodo občine prisilili v tako združevanje, hkrati pa sem prepričan, da bo nastala neka jasna pokrajinska struktura Slovenije. Predhodna reforma državne uprave bo zagotovila na to vplivala in na jugodneje bi bilo, če se bodo novonastale širše skupnosti (pokrajine) teritorialno ujemale s tako imenovanimi upravnimi okraji. V tem primeru bi bil prebivalcem zagotovljen največji možni vpliv na to, kako državna uprava deluje na lokalni ravni.«

Resolucija o družini in socialni politiki

Moralna, kulturna, gospodarska in politična obnova in razvoj slovenskega naroda morata imeti svoje temelje v trdnih družinah. Zato bomo Slovenski krščanski demokrati storili vse za ustreznejšo družbeno, predvsem moralno in materialno ovrednotenje starševstva in dela za družino in otroke.

V svojem političnem delovanju si bomo prizadevali ustvarjati ozračje naklonjenosti družini in otrokom, obenem pa bomo storili vse, da se bo ta skrb odrazila tudi v zakonodaji ter v vzgoji in izobraževanju.

Z odločnim parlamentarnim delom pri oblikovanju sistemski zakonodaje za to področje bomo posebno skrb namenili naslednjem vprašanjem:

- smotrnejše izvajanje in podaljšanje porodniškega dopusta in plačila za čas porodniškega dopusta;

- univerzalni otroški dodatek z bistveno višjimi davčnimi olajšavami za prvega otroka in bolj progresivno lestvico olajšav za naslednje otroke, ki bo dopolnjen z diferenciranim otroškim dodatkom glede na družinskega člena;

- zagotavljanje temeljnih ugodnejših pogojev za pridobitev stanovanj predvsem mladim družinam in družinam z več otroki, ter za ugodna stanovanjska posojila tem družinam;

- postopno zagotovilo zadostnega števila študentskih stanovanj za študente - matere;

- podaljšanje študentskega staža študentkam - materam za dve leti.

Zavedamo se, da je prihodnost vsakega posameznega Slovencev in naroda kot celote v veliki meri odvisna od kvalitete naših družin, zato bomo tudi v prihodnje družini posvečali posebno pozornost.

GORENJSKI GLAS

Dr. Marija Poženel, občinski odbor SKD Radovljica

Ostanimo zvesti svojim danostim

V javnosti so na velik odmev naleteli izjave članov vaše stranke o vlogi ženske v družbi. Večkrat je bilo tem izjavam očitano, da preveč poudarjajo materinstvo ter skrb za družino in dom. Pojasnite prosim, vaš pogled na to.

V začetku bi želela reči, da se z izenačevanjem materinske in gospodinske vloge ženske ne strinjam. Materinstvo je privilegij in posebna naloga žene, medtem ko je gospodinstvo lahko celo del industrije. Predvsem je potrebno, da vsak zaživi, kot mu je dan, da funkcionira v skladu s spolom. Ženska je popolnejša, če se zaveda svojih danosti in je pri tem lahko še celo bogatejša od moškega. Izrednega pomene je dopolnjevanje med spoloma, ustvarjanje skladnosti in za to je potrebno biti zvest svojim danostim. Materinstvo - število otrok pri tem sploh ni pomembno - je nekaj, če mati zna biti res prava mati, izredno žlahtnega, ne samo za njo, pač pa tudi za moža, ostalo družino in okolico. Vedno se dobro počutimo v družini, kjer vladata topilina in skladnost in ne vem, zakaj je potrebno to ponovno premisljevati ali celo sprememnati. Res je, da je moderni način življenja spremenjen z industrijskimi navadami, avtomatizacijo, hitro hrano, potrošništvo in podobnim) to resno ogrozil, nam zamašil tla pod nogami, vendar prav zato se je k družini kot zatočišču treba vrnil. Mislim, da je ženskam skrb za drugega že v naravi, kar navsezadnje dokazujejo ženske, ki niso matere, pa lahko prav in tej smerti tudi v poklicu polno živijo. Žena se kot mati resnično mora marsicemu odpovedati, vendar jo razumevanje, skladnost in bogastvo materinstva tudi izpoljuje. Bodimo torej enakopravni med spoloma in se hkrati zavedajmo svojih naravnih posebnosti in značilnosti.«

Novost v stranki SKD je ustanovitev ženske zveze kot interesne skupine. Na katere interese ste misile pri ustanovitvi te organizacije?

»Ženska zveza je ena od možnosti, da ženske povemo, kaj želimo in kaj nas tare ter kaj bi se dalo izboljšati. Že nesporazum ob besedah poslancev A. Schwartbarta, ki se je želel potegniti za nas, kaže, da bi bilo veliko boljše, če bi to storile same. Za to pa se je potrebno organizirati, motivirati tudi za politično delo, saj se bo le tako pravčasno in dovolj glasno slišal tudi naš glas. Pri tem ne želimo biti strankarsko ozke in k sodelovanju vabimo tudi tiste, ki se strankarsko ne želijo vezati.«

Franc Avsenik

Odprtne strani

Franc Avsenik

Občina kot življenjski prostor

Poročevalc skupščine republike Slovenije z dne 30. marca 1992 je objavil delovno gradivo o oblikovanju novih občin v republiki Sloveniji skupaj z Evropsko Listino o lokalni samoupravi, ki je bila sprejeta v Strasbourg 15. oktobra 1985. S to listino se podpisnice Sveta Evrope zavezujejo dosegati večjo enotnost med njimičnimi članicami zaradi zaščite idealov in načel, ki so nihova skupna dediščina (citirano po preamble listine).

Za uresničevanje omenjenih ciljev so države podpisnice te listine dolžne upoštevati:

- pravice državljanov, da sodelujejo pri upravljanju javnih zadev, kar pomeni eno od uresničevanj demokratičnih načel, ki je skupno vsem državam, članicam Sveta Evrope.
- spoznanje, da se ta pravica najbolj neposredno izvršuje na lokalni ravni z dogovaranjem na upravnem področju.
- da obstoj lokalnih oblasti z dejanskimi pristojnostmi lahko zagotovi upravo, ki je hkrati učinkovita in obenem blizu državljanom, zavedajoč se pri tem, da pomeni večja avtonomija upravljanja skupaj s potrebnimi viri za nihovo izpolnjevanje pomembnih prispevkov k izgradnji Evrope, temeljene na demokraciji in decentralizaciji oblasti.

Odbor za lokalno upravo Skupščine republike Slovenije se ukvarja s pripravo ustreznih normativnih aktov in pogojev za uvedbo lokalne samouprave v Sloveniji, pri tem pa se zaveda, da je še veliko vprašanj nedorečenih, odprtih... tudi z normativnega področja...

Moja razmišljjanja na temo oblikovanje občin in njenih pristojnosti ne gredo v smeri izpolnjevanja in predlaganja normativnih aktov, pač pa v smeri možnosti ustvarjanja novih kvalitet življenja v teh občinah oz. demokratičnega sožitja med ljudmi, prebivalci te občine. Lahko je re-

či, da se morajo strukture menjati, vemo pa tudi, da so besede lahko le toliko dobre, kolikor privajajo k pozitivnim spremembam oz. kolikor so življenjske... Novi pojmi in besede o potrebi prenove naših vasi, trgov, mest kot tudi besede o tržnem gospodarjenju so kmalu vseh ustoljene, narejenega je pa bolj malo ali nič. Tudi paragrafi predvsem prečujejo, malo predpisujejo, pač se te predpise je zlahka zaobiti. Slovenci smo pravi mojstri za takreči.

Na glede na zgoraj izreceno pa nove pobude, pristopi vendarle zbujujo nova upanja, možnosti. V prostoru upanja, pričakovanja in varnosti se zares lahko sprostojo nam dosegšči še neznane sile, ki jih spodbuja ideja o demokraciji. Demokracija, pravčnost, svoboda... so cilji, ki nikoli nosi doseženi. Ustvariti moramo torej prostor, v katerem bodo naša pričakovana pogna korenine - ta prostor pa je zaščitovana v težave in v končno likvidacijo. Delavci so ostali brez dela in si poiskali nova delovna mesta v 30 kilometrov oddaljenem metu Steyr. Podobno, le da nekoliko kasneje se je to zgodilo večjemu mizarškemu obratu in servisom za popravilo kmetijskih strojev. Tudi razdrobljeno kmetijstvo na periferiji mesta je začelo propadati. Mladi kmetje fantje so iskali zaposlitve v bližnji in daljini okolici ali pa so se izseljevali. V 20. letih se je število prebivalcev v Steinbachu zmanjšalo za več kot 1.000 duš, zgradbe so propadle, z njimi vred pa tudi kulturna dediščina kraja (cerkev, kapelica, znamenje...).

Občino v razsulu, bi rekli, je leta 1986 prevzel g. Karl Sieghartsleitner. Za župana je bil izvoljen po predložitvi razvojnega koncepta občine, pred tem pa se je g. Sieghartsleitner izobraževal na Institutu za družbeni razvoj občin. Danes po petih letih njegovega županovanja velja občina Steinbach kot vzorčni primer dobre rešitve problemov...

Rajko Skubic, predsednik občinskega odbora SKD Jesenice

Opoziciji so potrebni argumenti

Na Jesenicah ste bili SKD in Demos v preteklih dveh letih po volitvah v opoziciji. Kakšna je ta izkušnja?

»Po številu glasov v občinski skupščini smo čista in velika manjšina, ki lahko sicer pove svoje mnenje, je pa popolnoma preglasovana. Na Jesenicah lahko rečemo, da je deloval prenoviteljski glasovalni stroj, zato vpliva na občinsko politiko nismo imeli. Deloma pa smo za tak položaj krivi tudi sami: prepričani sem, da mora imeti opozicija pri delu v parlamentu vsaj tako dobre argumente kot pozicija in tu moramo priznati svoje slaboglaže misli, pa tudi s programom tega ne moremo izsiliti? Če pa vemo, da moramo prvi korak vedno napraviti sami, se vprašamo naprej, kako doprežemo družega. Če je naš odgovor iskren in odkritosrečen, smo ga sprejeli in načelno odločitev je padla...«

Zapisana razmišljjanja postajajo konkretna, kadar jih primerjam z miselnimi koncepti ustvarjanja različnih predstav.

»Po številu glasov v občinski skupščini smo čista in velika manjšina, ki lahko sicer pove svoje mnenje, je pa popolnoma preglasovana. Na Jesenicah lahko rečemo, da je deloval prenoviteljski glasovalni stroj, zato vpliva na občinsko politiko nismo imeli. Deloma pa smo za tak položaj krivi tudi sami: prepričani sem, da mora imeti opozicija pri delu v parlamentu vsaj tako dobre argumente kot pozicija in tu moramo priznati svoje slaboglaže misli, pa tudi s programom tega ne moremo izsiliti? Če pa vemo, da moramo prvi korak vedno napraviti sami, se vprašamo naprej, kako doprežemo družega. Če je naš odgovor iskren in odkritosrečen, smo ga sprejeli in načelno odločitev je padla...«

Doživetje s tako zanimalnimi ljudmi je podprlo pri vašem delu in kakšno vlogo ste odigrali pri tem razvoju kot župan? V prvih letih uresničenih v občini je bil zelo redki delovni čas, vendar je bil v petih letih uresničen to, v kar »nihče« ni verjal, saj so župan zatrjevali vsi po vrsti, da ima utopične predstave. Do danes je obiskalo mesto že tudi veliki turisti.

In še vprašanje, ki smo ga zastavili županu: Kdo vas je podprl pri vašem delu in kakšno vlogo ste odigrali pri tem razvoju kot župan? V prvih letih uresničenih v občini je bil zelo redki delovni čas, vendar je bil v petih letih uresničen to, v kar »nihče« ni verjal, saj so župan zatrjevali vsi po vrsti, da ima utopične predstave. Do danes je obiskalo mesto že tudi veliki turisti.

In kaj naj rečem za zaključek? Doživetje, srečanje s tako zanimalnimi ljudmi je podprlo pri vašem delu in kakšno vlogo ste odigrali pri tem razvoju kot župan? V prvih letih uresničenih v občini je bil zelo redki delovni čas, vendar je bil v petih letih uresničen to, v kar »nihče« ni verjal, saj so župan zatrjevali vsi po vrsti, da ima utopične predstave. Do danes je obiskalo mesto že tudi veliki turisti.

In kaj naj rečem za zaključek? Doživetje, srečanje s tako zanimalnimi ljudmi je podprlo pri vašem delu in kakšno vlogo ste odigrali pri tem razvoju kot župan? V prvih letih uresničenih v občini je bil zelo redki delovni čas, vendar je bil v petih letih uresničen to, v kar »nihče« ni verjal, saj so župan zatrjevali vsi po vrsti, da ima utopične predstave. Do danes je obiskalo mesto že tudi veliki turisti.

In kaj naj rečem za zaključek? Doživetje, srečanje s tako zanimalnimi ljudmi je podprlo pri vašem delu in kakšno vlogo ste odigrali pri tem razvoju kot župan? V prvih letih uresničenih v občini je bil zelo redki delovni čas, vendar je bil v petih letih uresničen to, v kar »nihče« ni verjal, saj so župan zatrjevali vsi po vrsti, da ima utopične predstave. Do danes je obiskalo mesto že tudi veliki turisti.

In kaj naj rečem za zaključek? Doživetje, srečanje s tako zanimalnimi ljudmi je podprlo pri vašem delu in kakšno vlogo ste odigrali pri tem razvoju kot župan? V prvih letih uresničenih v občini je bil zelo redki delovni čas, vendar je bil v petih letih uresničen to, v kar »nihče« ni verjal, saj so župan zatrjevali vsi po vrsti, da ima utopične predstave. Do danes je obiskalo mesto že tudi veliki turisti.

In kaj naj rečem za zaključek? Doživetje, srečanje s tako zanimalnimi ljudmi je podprlo pri vašem delu in kakšno vlogo ste odigrali pri tem razvoju kot župan? V prvih letih uresničenih v občini je bil zelo redki delovni čas, vendar je bil v petih letih uresničen to, v kar »nihče« ni verjal, saj so župan zatrjevali vsi po vrsti, da ima utopične predstave. Do danes je obiskalo mesto že tudi veliki turisti.

In kaj naj rečem za zaključek? Doživetje, srečanje s tako zanimalnimi ljudmi je podprlo pri vašem delu in kakšno vlogo ste odigrali pri tem razvoju kot župan? V prvih letih uresničenih v občini je bil zelo redki delovni čas, vendar je bil v petih letih uresničen to, v kar »nihče« ni verjal, saj so župan zatrjevali vsi po vrsti, da ima utopične predstave. Do danes je obiskalo mesto že tudi veliki turisti.

In kaj naj rečem za zaključek? Doživetje, srečanje s tako zanimalnimi ljudmi je podprlo pri vašem delu in kakšno vlogo ste odigrali pri tem razvoju kot župan? V prvih letih uresničenih v občini je bil zelo redki delovni čas, vendar je bil v petih letih uresničen to, v kar »nihče« ni verjal, saj so župan zatrjevali vsi po vrsti, da ima utopične predstave. Do danes je obiskalo mesto že tudi veliki turisti.

In kaj naj rečem za zaključek? Doživetje, srečanje s tako zanimalnimi ljudmi je podprlo pri vašem delu in kakšno vlogo ste odigrali pri tem razvoju kot župan? V prvih letih uresničenih v občini je bil zelo redki delovni čas, vendar je bil v petih letih uresničen to, v kar »nihče« ni verjal, saj so župan zatrjevali vsi po vrsti, da ima utopične predstave. Do danes je obiskalo mesto že tudi veliki turisti.

In kaj naj rečem za zaključek? Doživetje, srečanje s tako zanimalnimi ljudmi je podprlo pri vašem delu in kakšno vlogo ste odigrali pri tem razvoju kot župan? V prvih letih uresničenih v občini je bil zelo redki delovni čas, vendar je bil v petih letih uresničen to, v kar »nihče« ni verjal, saj so župan zatrjevali vsi po vrsti, da ima utopične predst

Petak, 19. junija 1992

Problemi s presežki mleka in zalogami izdelkov

Grožnje mlekarjev so le pritisk

Mlekarji so zagrozili, da rejcem ne bodo plačali niti litra julija oddanega mleka, če država do tedaj ne bo ničesar ukrenila.

Kranj, 16. junija - V kranjski Mlekarni se po "sesiju" jugoslovenskega trga podobno kot v drugih slovenskih mlekarnah ubadajo z vprašanjem, kam in po kakšni ceni prodati presežne (odvečne) količine odkupljenega mleka. Ocena, da je v Sloveniji približno 30 odstotkov mleka preveč, vsaj približno velja tudi za odkupno območje kranjske mlekarne, kjer pa za zdaj problem presežkov mleka in zalog mlečnih izdelkov rešujejo z izvozom, s prodajo pod ceno in z raznim prodajnim akcijami.

Kranjska Mlekarna že od sredine marca izvozi v Avstrijo okrog 200.000 litrov posnetega mleka na mesec oz. osem do deset odstotkov mesečnega odkupa. Cena, ki jo pri tem dosega, je zelo nizka, saj pokriva le 30 odstotkov lastne cene. V kolikčini, ki jo proda v Avstrijo, je tudi mleko (približno 5000 litrov na dan), ki ga po ceni 15,50 tolarjev odkupi od škofješko kmetijske zadruge. V tamkajšnji mlekarni se namreč podobno kot drugod v Sloveniji ubadajo s presežki mleka in s prodajnimi problemi, težava pa je še v tem, da jim njihove tehnične možnosti ne omogočajo priprave večjih količin mleka.

republiški odbor za mleko, pa težave pri prodaji posredno občutijo tudi kmetje. V Mlekarni namreč že nekaj mesecev ne zmorcejo vsega mleka plačati do 15. v mesecu, ampak ga plačujejo v dveh obrokih. Enako je tudi s plačilom mleka, ki so ga kmetje oddali majna in za katero so 60 odstotkov denarja prejeli 16. junija, razliko pa bodo 25.

Na vprašanje, kako rešiti problem presežkov mleka in velikih zalog mlečnih izdelkov, direktorica kranjske Mlekarnice Ivana Valjavec odgovarja takole: "Prvič: iz odkupa in predelave bo treba izločiti nekakovostno mleko. Drugič: rejci bodo morali bolj skrbeti za to, da bo

v prireji mleka manj nihanj. Zdaj se nameč dogaja, da so majske količine odkupljenega mleka za 30 odstotkov večje od decembrskih. Tretjič: če država pri izvozu mleka in mlečnih izdelkov ne bo pripravljena pokriti razlike med izvozno in proizvodno ceno, bo verjetno treba odkup omejiti s kontingenčno. Četrč: z raznimi propagandnimi akcijami bi se dalo prodajati mleko v Sloveniji po večji še za 10 odstotkov. In petič: država se mora prizadevati za normalizacijo placišča prometa med Slovenijo in Hrvaško. Če bi Slovenija lahko prodala na Hrvaško toliko mleka, kot ga je v času, ko je bila še del Jugoslavije, bi odpadli tudi številni problemi s presežki, zalogami in prodajo."

Mlekarji so na nedavnem sestanku skupščinskega odbora za kmetijstvo in gozdarstvo zagrozili, da rejcem ne bodo plačali niti litra julija oddanega mleka, če država do tedaj ne bo ničesar ukrenila. Direktorica Ivana Valjavec te grožnje komentira takole: "To je pritisk na državo, da bi postavila nacionalno strategijo prireje mleka in da bi se opredelila do tega, ali potrebujemo mleko le za lastne potrebe ali tudi za izvoz. Če država ne bo ničesar ukrenila, bomo mlekarne probleme reševala same."

Slabo mleko "cepl" tudi dobro

V kranjski mlekarni nekatere probleme že rešujejo. Letos so 43 rejcem za en mesec prekinili odkup mleka, ker so oddali mleko, ki je v mililitru vse-

bovalo veliko število mikroorganizmov. "Rekorder" je kmet, ki je v vsaki tisočinki litra mleka oddal tudi 63 milijonov bakterij. Za kolikšno odstopanje gre, dovolj pove podatek, da prepoved enomeščne oddaje mleka velja že v primerih, če kontrolorji dvakrat na leto ugotovijo v mleku več kot 3 milijone bakterij v mililitru.

Kakovost maja oddanega mleka je bila precej slabša od pricakovane. Od skupne količine 2,87 milijona litrov ga je bilo v prvem kakovostnem razredu (do 300.000 mikroorganizmov v mililitru) 1,8 milijona litrov (63 odstotkov), v drugem (od 300.000 do 600.000 mikroorganizmov) 375.000 litrov (13 odstotkov), v tretjem (od 600.000 do 1.200.000 mikroorganizmov) 464.000 litrov (16 odstotkov), v četrtem razredu (od 1.200.000 do 2.000.000 mikroorganizmov) 152.000 litrov (več kot 5 odstotkov) in v najslabšem, petem kakovostnem razredu (nad 2.000.000 mikroorganizmov) 69.000 litrov (2,4 odstotka).

Kakovost mleka v skupnih zbiralnicah je bistveno slabša kot pri kmetih, ki imajo svoje. Problem je v tem, da kmetje, ki oddajo v skupne zbiralnice navisano mleko ali mleko z velikim številom mikroorganizmov, "ceplijo" in poslabšajo celotno količino v zbiralnico oddanega mleka. In ker kranjska mlekarna večino mleka dobiva iz skupnih zbiralnic, ima precej težav, da pri predelavi zagotavlja izdelkom predvidene roke trajanja in da se mora včasih odločiti za nepriljubljeni ukrep in dati v prodajo izdelke s skrajšanim rokom obstojnosti.

● C. Zaplotnik

NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Zaplotnik

CVETO ZAPLOTNIK

Prepočasi in prehitro!

Kako smo si različni: kar je za nekatere prepočasi, je za druge prehitro...

Odbor razlaščencev pri Slovenski ljudski strani se je pred nedavnim (ob navzočnosti predstavnikov ministrstva za pravosodje in upravo) spraševal, zakaj se zakon o denacionalizaciji v nekaterih slovenskih občinah uresničuje počasi, zakaj pristojni upravni organi čakajo na "neka" navodila z republike, ko pa so bili že vsi podzakonski akti objavljeni, zakaj občinski uradniki zavračajo denacionalizacijske upravci z delnimi (nepopolnimi) zahtevki, ko pa je njihova naloga, da jim jih pomagajo dopolniti - in tako dalje.

Ce se za razlaščence zakon uresničuje veliko prepočasi (kar pa ne velja za občini Škofja Loka in Radovljica, ki sta bili posebej povabljeni), potem se za drugo stran, za kmetijsko podjetja, ki upravljajo z družbenimi kmetijskimi zemljišči in gozdovi, denacionalizacijsko kolesje vrte prehitro. Zakaj? Preprosto zato, ker bi rada (podobno kot gozdna gospodarstva) še pred denacionalizacijskimi postopki dosegla spremembo zakona, predvsem spremembo tistih določil, ki se nanašajo na vračanje arondiranih zemljišč. Da številna slovenska podjetja (med njimi tudi Mercator - Kmetijstvo Kranj) motita prav 27. in 29. točka tretjega člena zakona, je razumljivo, saj dajeta nekdanjam lastnikom pravno osnovno za vrnitev arondiranih zemljišč, ki so bila temelj za oblikovanje večine družbenih posestev na Slovenskem. Kmetiji svoj predlog za presojo ustavnosti in zakonitosti zakona o denacionalizaciji utemeljujejo s tem, da so nekdanji lastniki prejeli plačilo za arondiran zemljišče po tedaj nizki tržni ceni in da je zaradi denacionalizacije vprašljiva usoda 25 kmetijskih posestev Sloveniji, s tem pa tudi številnih uspešnih kmetijskih podjetij v Sloveniji.

Naj bo tako ali drugače! Ker so si interesi zelo različno, je tudi v prihodnjem pričakovati, da bodo nekateri na vse mogoče načine "pritisnali", da bi občine čim hitreje vodile denacionalizacijske postopke in vračale podprtavljen premoženje; drugi pa bodo storili vse, da bi se postopki čim bolj zapletali in zavlačevali. Kdo bo bo v tej "igri" (več) dobil in kdo (več) izgubil, pa bo najbolje pokazal čas. ● C. Zaplotnik

Ustanovni zbor kmetijsko gozdarske zadruge Sloga

Prvi predsednik je Janez Eržen

Zadružniki so se odločili za zadružni delež 200 mark.

Kranj, 18. junija - Čeprav se v dvorani zadružnega doma na Primskovem že dolgo ni zbral toliko kmetov, kot se jih je včeraj dopoldne, pa je bil ustanovni občni zbor Kmetijsko gozdarske zadruge Sloga veskozi na robu sklepnosti. Od 394 kmetov, ki so delno ali v celoti plačali obvezne zadružne deleže ali so podpisali pristopne izjave, se jih je udeležilo 202.

Čeprav Gorenjske kmetijske zadruge že poldrugo leto ni več, je formalno še obstajala, prav tako tudi njena temeljna zadružna organizacija Sloga Kranj, zato so kmetje na referendumu najprej glasovali o ukinitvi GKZ in njene TZO. Ker je bila to bolj formalnost kot vsebinsko vprašanje, je bil temu primeren tudi izid glasovanja: velika večina je glasovala za ukinitev. Več vprašanj je bilo o tem, kako naj bi se imenovala nova zadružna: samo kmetijska ali kmetijsko - gozdarska. Kmetje so se z glasovanjem odločili za ime Kmetijsko gozdarska zadružna Sloga. Čeprav je večina kmetov na predhodnih zborih po zadružnih enotah predlagala, da bi bil obvezni zadružni delež 500 mark oz. ustrezna protitolarska vrednost, pa so se na ustanovnem zboru (po zgledu sosednjih zadrag, kjer so sprejeli nižje deleže - sto ali celo samo petdeset mark) odločili za 200 mark in za trikratno jamstvo. Ker so nekateri še v času, ko je veljal Markovičev zakon o zadragah, vplačali 500 mark, jim bo zadružna razliko vrnila. Zbor je z zadružnimi pravili določil, da se v zadružno lahko včlanijo tudi delavci, če tako želijo.

Za predsednika zadruge je bilo osem kandidatov (iz vsake zadružne enote po eden): Ivan Bohinc (Praše), Janez Eržen (Žabnica), Franc Fajfar (Čirče), Anton Mohar (Visoko), Franc Pogačnik (Nemilje), Pavel Rozman (Kranj), Alojz Sajovic (Predose) in Olga Tičar (Zg. Jezersko). Zadružniki so za predsednika izvolili kmeta Janeza Eržena iz Žabnice (dobil je 82 glasov), za podpredsednika pa dosedanjega predsednika zadružnega sveta Alojza Sajovica iz Predosej. ● C. Zaplotnik

Kongres Zveze slovenske kmečke mladine Spremembe v vodstvu

V Rakičanu pri Murski Soboti je bil v nedeljo drugi kongres Zveze slovenske kmečke mladine. Udeležilo se ga je okrog 60 predstavnikov občinskih podružnic, šolskih in zadružnih aktivov in aktivov mladih Slovenske ljudske stranke.

Na kongresu so se za dosedanje štiriletno vodenje zveze zahvalili Marijanu Podobniku in za novo predsednico izvolili Cveto Golčnik iz Zgornje Savinjske doline. Sklenili so, da bodo v okviru zveze delovali tudi aktivni mladi zadružnikov in gibanje Mladi in podeželje, in predlagali, da bi se tudi Zveza slovenske kmečke mladine včlanila v mednarodno združenje kmečkih in podeželskih krščanskih demokratov.

Ustavni spor

Kranjsko Kmetijstvo spodbija zakon o denacionalizaciji

Ljubljana - Pooblaščeni odvetnik zadržanja za agroživilstvo, ki deluje pri Gospodarski zbornici Slovenije, je doslej od šestih kmetijskih podjetij v Sloveniji dobil soglasje, da v njihovem imenu sproži ustavni spor za zakon o denacionalizaciji. Ustavno sodišče naj bi presodilo, ali so ustavna tista določila zakona, ki se nanašajo na vračanje arondiranih zemljišč. Med podjetji, ki spodbijajo zakon o denacionalizaciji, je tudi Mercator KŽK - Kmetijstvo Kranj. Odvetnik zadržanja je v imenu sedmih kmetijsko-predelovalnih podjetij, med katerimi pa ni gorenjskih, sprožil ustavni spor tudi za deseto poglavje zakona o zadragah, ki daje zadragam 45-odstotni lastniški delež. Nekatera podjetja so tudi sama, mimo zborničnega zadržanja, dala pobudo za oceno ustavnosti in zakonitosti zakonov o denacionalizaciji in o zadragah.

MEŠTAR

Novi "mlečni pravilnik" bo še strožji od sedanjega

V republiškem ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je nekaj časa pripravljajo nov pravilnik o kriterijih za ugotavljanje higienike in fizikalno-kemijske kakovosti surovega mleka ter o pogojih plačevanja mleka po kakovosti. Čeprav besedilo pravilnika še ni dokončno, pa je že iz predloga mogoče sklepati, da bodo nova mera še strožja od teh, ki zdaj veljajo na Gorenjskem oz. na odkupnem območju kranjske mlekarnice.

Poglejmo nekatera najpomembnejše (predvidene) določbe!

Mleko mora ustrezati naslednjim pogojem:

- * da vsebuje najmanj 3,2 odstotka mlečne maščobe,
- * da vsebuje najmanj 8,5 odstotka suhe snovi (brez maščobe),
- * da je neposredno po molži ohlajeno na manj kot 8 stopinj C ali tačno oddano v zbiralnico in tam ohlajeno na manj kot 6 stopinj C,
- * da v enem mililitru ni več kot 500.000 somatskih celic (po 1. 1993 ne več kot 400.000),
- * da ne vsebuje ostankov antibiotikov, drugih zdravil, nevarnih in zaviralnih snovi.

Mlekarni in organizatorji odkupa morajo pri odrejanju kakovosti in načina plačevanja upoštevati:

- * reduktazni preskus (če ni možno "štetje" mikroorganizmov),
- * skupno število mikroorganizmov v mililitru mleka (štetje je obvezno na kmetijah, ki na leto oddajo več kot 15.000 litrov mleka),
- * štetje somatskih celic,
- * odstotek mlečne maščobe in mlečnih beljakovin,
- * odstotek suhe snovi brez maščobe.

Mleko je ustrezeno, če je čas redukcije metilenskega modrila daljši od treh ur, vendar tako mleko ne more biti razvrščeno višje kot v tretji kakovostni razred. Mleko, v katerem določamo skupno število mikroorganizmov, razvrstimo takole:

kakovostni razred	število mikroorganizmov dodatek ali odbitek v mililitru mleka osnovne cene (%)
I. - ekstra	do 100.000 + 15
II.	100.001 - 300.000 + 10
III.	300.001 - 700.000 + 5
IV.	700.001 - 1.400.000 - 1.400.000 - 3.000.000 - do 30

Mleko izven 4. kakovostnega razreda in mleko, ki ima čas redukcije metilenskega modrila kraški od treh ur, mlekarni odkupijo pogojno.

Stimulacija za povečanje vsebnosti beljakovin v mleku:

dolež beljakovin	dodatek na osnovno ceno
do 3,15 %	ni stimulacija
od 3,16 % do 3,25 %	+ 3 %
od 3,26 % do 3,35 %	+ 5 %
nad 3,36 %	+ 7 %

Spodbude za večji delež beljakovin velj

Petek, 19. junija 1992

Tri kolesarske dirke v Kranju

Velike nagrade Kranja

Želja Kolesarskega kluba Sava je spremeniti junijsko moštveno dirko v vsakoletno kvalifikacijsko tekmovanje za udeležbo na svetovnem prvenstvu ali olimpijskih igrah.

Kranj, 19. junija - Danes ob 16. uri bosta med Globusom in hotelom Creina v Kranju start in cilj ekipe dirke za odprto prvenstvo Slovenije z mednarodno udeležbo za Veliko nagrado Kranja. To bo odlična dirka. Na startu bo pet ekip slovenskih kolesarskih klubov in moštva Poljske, Italije, Rusije, Bolgarije, Avstrije in Hrvaške. Lahko pa se zgodi, da bo udeležba še večja, saj so Savčani po besedah direktorja Kolesarskega kluba Sava in tehničnega vodje dirk Francija Hvastija v

V Preddvoru evropsko prvenstvo jadralnih padalcev

Samo Francozi so se ustrašili

Na 2. evropskem prvenstvu, ki bo otvorjeno prihodnjo soboto ob 19. uri v Preddvoru, pričakujejo blizu 20 reprezentanc z nad 80 padalci. Mednarodno letalsko zvezo FAI je bilo težko prepričati, da je Slovenija varna.

Ljubljana, 16. junija - Kandidaturo je FAI sprejela že lani, vendar je vojna zmesala štene in šele aprila letos je bilo znano, da prvenstvo pri nas bo, pokroviteljstvo pa je prevzela slovenska vlada, medtem ko je sponzor slovenske reprezentance HB Racing Team International. Klub temu da je bila Slovenija sprejeta v FAI, so se morali organizatorji potruditi, da bo večina reprezentanc pri nas. Le Francozi so nam odgovorili, da ne želijo tvegati življenj svojih tekmovalcev. Jadralni padalci vedno bolj sprejemajo pravila jadralnih letalcev, zato bosta na tokratnem prvenstvu odločala dolžina preleta in čas preleta, za dokaz pa bo moral padalec fotografirati kontrolno točko pri obratu. Sedež tekmovanja bo v Preddvoru, vzletna mesta pa bodo Krvavec, Kriška gora in Velika planina.

Slovensko reprezentanco bo vodil Kranjanec Franc Peterenelj, v nej pa so Matej Jocif iz Škofje Loke, član društva Krokar iz Železnikov, Aleš Suster, član Nowe iz Ljubljane, Bojan Marčič, član Cometa iz Maribora, Ljudmila Pintar, članica jadralno-padalskega kluba Orla iz Kranja, in Domen Slana, član Leta iz Škofje Loke, tekmovalec z največ izkušnjami in šansami, da se uvrsti okrog 10. mesta. ● J.Košnjek

Od tekme do tekme

Gorenjska balinarska liga - V.I. ligi so bili doseženi naslednji izidi: Gradis : Sport P. 13 : 4, Zarica : Planina 5 : 12, Kokra : Kres Javornik 13 : 4, Alpetour : Jesenice 4 : 13 in Dvor : Žiri 14 : 0. V drugi ligi zahod so igrali Žirovnik : Podnart 7 : 8, Predoslje : Svoboda 8 : 7 in Bratov Smuk : Center II 9 : 6. V vzhodni skupini pa Planina 91 : Visoko 13 : 2, Šenčur : Sava 8 : 7 in Bitnje : Kokrski log 12 : 3. ● J. Knaflčič

Radovljiska liga v malem nogometu - 42 ekip z več kot 600 igralci je razdeljenih v pet lig, spomladanski del tekmovanja pa se že preveša v drugo polovico. Končan bo 5. julija. Po 5. kolu so v A skupini najboljši Mladina Begunje 1 8 točk, Ventilčki 7, PROM Stol 6 in TVD Gorje 6, v B skupini Preval 9 točk, Bistro Javornik 8, Veldes 1004 6, Grad 1004 6 in Lancovo 6, v skupini C Arx Cell 10 točk, Encijan Zasip 8, Prva jakostna 6 in Mladina Begunje 2 6, v skupini D Optimisti 9 točk, Jack Daniels 7, Iso Span 7, Hidrant Hlebec 5, v skupini E pa ima Slovan 9 točk, Smola 8, Gostilče Rupa 6, Grče 5 itd. ● J. Šolar

Kasači za nagrado Ljubljane

To bo dirka!

Ljubljana - Jutri, v soboto, bodo na hipodromu v Stožicah velike kasačne dirke s skupnim nagradnim skladom več kot pol milijona tolarjev. V osrednji od šestih dirk se bo pomerilo šest izbranih kasačev, med njima tudi Nautical Hill (Brdo, Z. Vidic) in Big Touch (Brdo, L. Gorjanc). Vse drugo, kot spopad med slovitima zvezdnikoma, med 8-letnim ameriškim zrebenjem Dynamite Lobelom na vajetih evropskega podprtka Marka Slaviča ml. in 6-letnim zrebecem Dancing Boszrogom na vajetih Nizozemca C.D. Immenga, bo veliko presenečenje. Zmagovalec bo prejel 80.000 tolarjev, prireditelji pa ponujajo še posebno nagrado 55.000 tolarjev za izboljšanje rekorda hipodroma. Dirke se bodo začele ob pol štirih popoldne. ● C. Z.

GORENJSKI GLAS več kot čisti

Ne zamudite:

ČESA: "Veselo popoldne" z Ansambalom Stoparji, srečelovom, igrami za otroke in prijetnim druženjem z radovljiskimi smučarskimi delavci

KJE: Rekreacijski center KRPIN v Begunjah

KDAJ: Jutri, v soboto, 20. junija, od 15. ure naprej

KDO: Smučarski klub Radovljica in Podjetje Sandor, d.o.o. Bled

KAJ ŠE: S seboj imejte Gorenjski glas in dobro voljo!

P.S.: na srečelovu so tudi moped Jawa, televizor Samsung, Elanove smuči...

start mladinske dirke za Veliko nagrado Kranja. Mladinci bodo vozili 17 krogov po 6,1 kilometru, mlajši mladinci pa 10 enako dolgih krogov.

V nedeljo ob pol desetih pa bo pred Creino start posamične dirke na Veliko nagrado Kranja. To bo tradicionalna, težka in razgibana proga, katere krog je dolg 9 kilometrov, prevoziti pa jih bo treba 17. Krog naj bi kolesarji prevozili v 10, 11 minutah, sodelovalo pa bo najmanj 80 kolesarjev, lahko pa jih bo 120 ali 130.

Tudi v primerjavi s tujimi amaterskimi dirkami je nagradni sklad na ravni "velikih nagrad". Janez Bohorič, predsednik Kolesarskega kluba Sava pa je povedal, da je organizacija takih dirk obveznost do kranjske športne javnosti, sponzorjev, promocija kolesarstva in Kolesarskega kluba Sava ter tudi promocija Slovenije. ● J. Košnjek

sodelovanju z Avstrijo povabilo ekipe, ki bodo sodelovale na bližnji dirki po Avstriji. Dodatno naj bi prišle vsaj tri ekipe. Organizirana bo tudi resna doping kontrola. Če bo na prvi stopnji pozitivna, se bo primer dodatno preverjal v Kolnu. Po vzoru tujine bo krožna dirka potekala na desni strani avtoceste Naklo - Ljubljana do cestinske postaje. Z zaporo avtocesto je namreč še najmanj problemov, dirka na drugih cestah pa bi v bistvu pomenila kar precejšnjo blokado prome-

ta in precejšnjem delu kranjske in Škofjeloške občine. Ta ekipa dirka naj bi v prihodnjih letih postala kvalifikacijska vožnja za nastop na svetovnih prvenstvih ali olimpijskih igrah. Takšna dirka je bila načrtovana že junija lani, pa je zaradi vojne odpadla, pa tudi letos ekipe še nočajo tvegati. Hvasti vztraja in jih prepričuje, da je Slovenija varna v drugo leto zna biti Kranj prizorišče vrhunskega kolesarjenja.

V soboto, 20. junija, bo ob 9. uri v Športnem parku Zarica

Ocena loškega rokometna

Šeširju manjka pika na i

Škofja Loka - Kadeti Šeširja so zadnja ekipa, ki je v sezoni 1991/92 končala z uradnimi nastopi. Prave ocene nastopov vodstvo kluba še ni sprejelo, vsekakor pa je lahko zadovoljno z nastopi kadetov in starejših pionirjev, deloma pa tudi s člansko ekipo. Poglejmo, kaj so klobučarji iz Škofje Loke dosegli v pravkar končani rokometni sezoni:

Mlađi pionirji: Pod vodstvom trenerja Janija Klemenčiča so se na državnem prvenstvu prebili do četrtnfinalne skupine v Trbovljah, kjer pa so žal izpadli. Tako niso imeli možnosti ponovitve nekaj uspehov iz zadnjih let, ko so bili v samem vrhu slovenskega rokometnega sezona.

Starejši pionirji: Sadovi dobrega dela v prejšnjih sezонаh z najmlajšimi pa so se pokazali pri starejših pionirjih, ki so v obhodu uradnih tekmovanjih uvrščeni med prvo peterico. Na klubskem državnem prvenstvu so osvojili peto mesto, na finalnem turnirju Šolskih športnih društev, ki je bil v Škofji Loki, pa so fante osvojili celo srebrno odličje. Obakrat so bili najboljši mladi igralci iz Ribnice.

Kaderi: Po osvojitvi drugega mesta v skupini Center so se kaderi uvrstili v četrtnfinalno skupino v Ribnici, kjer so presenetljivo izločili domači Inles Riko in Andor Jadran iz Kozine. Na finalnem turnirju v Veliki Nedelji pa so osvojili četrto mesto.

Mladinci: Pravih nastopov v tem prvenstvu, razen najboljših, ni bilo. Nerazumljivo je, da ni mladinske slovenske lige, tako da so igralci rojeni l. 1973 in 1974 imeli že Odprto slovensko prvenstvo, Ločani pa so izpadli v četrtnfinalni skupini proti Kolinski Slovenu iz Ljubljane. Naslov prvakov so osvojili mladinci Pivovarne iz Celja.

Člani: Rezultati članov je vedno najpomembnejši v klubskem merilu. Šešir je v slovenski ligi štartal na uvrstitev pri vrhu, ob doberem razpletu pa bi racunalni celo na uvrstitev v super ligo, ki bo v prihodnje Prva državna liga. Z nastopi v jesenskem delu pa so Ločani zapravili prav vse, saj so v nadaljevanju od 14 tekem izgubili le v Dobovi. Novega prvoligaša Eurodas iz Celja pa so v svoji dvorani na Podnu deklasirali in ga premagali kar z osmimi zadetki prednosti. Tako bodo Ločani svojo priložnost iskali v novem prvenstvu, ko bodo nastopali v drugi lige-zahodna skupina. Nekaj nerazumljivih potekov RZS, predvsem novi tekmovalni sistem pa Ločanom tudi ni pogodil. Na zadnji seji predsedstva je Škofjeloški predstavnik v tem organu Branko Celar le uspel izboriti, da se bo v prihodnji sezoni prvak lige neposredno uvrstil v višji rang tekmovanja in ne bo potreben nastop v kvalifikacijah. Ta uvrstitev v višji rang tekmovanja pa je želja, ki so jo prav organi Rokometne zveze postavili pred rokometni klub Šešir, ki v zadnjih dveh letih ni izpadel iz najkvalitetnejše slovenske lige na rokometnem igrišču, ampak po nerazumljivih odločitvah iz Ljubljane. ● Dare Rupar

Konec tega in prihodnjega tedna v Kranju

Teden smučarskih skokov

To bo že 17. mednarodni teden skokov in 2. memorial Marjana Kroparja.

Kranj, 19. junija - Bogat program v kranjskem skakalnem središču na Gorenji Savi se začenja jutri, 20. junija, ob pol enajstih s tekmovanjem dečkov do 9 in do 10 let na 12-metrski skakalnici in popoldne ob 17. uri s tekmovanjem 13, 14 in 15 letnikov na 45-metrski skakalnici. V nedeljo ob 17. uri pa bodo mlajši in starejši mladinci skakali na 62-metrski skakalnici. Program se bo nadaljeval prihodnjo soboto in nedeljo. V soboto ob 17. uri bo tekma dečkov 11 in 12 let na 22-metrski skakalnici, v nedeljo ob 17. uri pa tekma članov na 62-metrski skakalnici. ● J.K.

40-letnica ŠD Šenčur

V načrtu tudi tenis

Šenčur, 19. junija - V dvorani Športnega društva v Šenčurju bo dve dnevi (danes, 19. junija) ob 19. uri s slavnostno akademijo proslavljeni 40 let športa v Šenčuru oziroma Športnega društva Šenčur. Pogovore in razmišljanja o športu danes in jutri bodo v programu popostrili nastopajoči na citrah in harmoniki, na ogled bo razstava likovnega natečaja učencev Osnovne šole Šenčur in fotorazstava o športu v Šenčuru. Podelili pa bodo tudi zlate in bronceaste značke športnikom, organizacijam in posameznikom za delo v društvu v minih 40 letih.

Sportno društvo danes v nogometni, odbokarski, košarkarski, namiznoteniški, balinarski in šahovski sekciji ter v lokostrelskem klubu združuje okrog 400 članov. Izstopata predvsem košarkarska in odbokarska, s katerima se društvo "predstavlja" in meri tudi v slovenski ligi. Pa tudi v ostalih sekcijah aktivnosti ne manjka. Sicer pa so člani društva, katerega dejavnost je odvisna predvsem od pomoči posameznih sponzorjev, v minih obdobju veliko dela vložili tudi v urejanje Športnega parka ter prostorov in igrišč v njem. Ob šoli, s katero tudi dobro sodelujejo, so pred dobrimi petnajstimi leti začeli urejati Športni park. Zgradili so ga 1980. leta, postopno pa ga še vedno urejajo. Tako so lani asfaltirali okrog 800 kvadratnih metrov površine pri domu, letos pa so s pomočjo krajevne skupnosti in PTT podjetja Kranj dobili tudi telefon. Pri urejanju pa jim ves čas pomagajo tudi Živila Kranj.

"**Zdaj imamo v načrtih izgradnjo štirih teniških igrišč. Z denarjem so težave, vendar upamo, da bomo prav s pomočjo sponzorjev in lastnikov tudi ta cilj še letos uresničili,**" pravi predsednik društva Janko Sekne.

Danes, jutri in v nedeljo bodo 40 let športa in društva slovensko občelo tudi sekcije v društvu s tekmovanji v Športnem parku v vseh športnih panogah. Danes (petek) bodo tekmovanja od 16. do 18. ure, jutri in v nedeljo, ko bodo v parku tudi družabna srečanja z ansamblom Blegoš, pa od 8. do 17. ure. ● A. Z.

INFRA (bivši Motomat), CELOVEC
Siebenhügelstr. 15, tel. 9943-463-23350
(Pred železniškim podvozom levo - 800 metrov)

MEHANIČNI DELI za vsa vozila
Vsi deli za generalno popravilo bencinskih in dieselskih motorjev za automobile, tovornjake, traktorce in gradbene stroje.

GOVORIMO SLOVENSKO!

F RadSport FABJAN
VAŠ STROKOVNIK ŠTEVILKA 1 NA KOROŠKEM
ZA KOLESNA VSEH VRST IN KOLESARSKO OPREMO.

BELJAK

TREFFNERSTRASSE 2
Tel. 9943-4242-28413
(NA SEVERNÍ STRANI GLAVNE
ŽELEZNÍCKE POSTAJE)

MERCATOR - MLEKARNA
KRANJ, d.o.o.
Smledniška cesta 1

Zbiranje pisnih ponudb za oddajo

POSLOVNIH PROSTOROV V NAJEM

- prostori za nudjenje toplega obroka delavcem:

- kuhinja	41 m ²
- jedilnica	85 m ²
- skladišče	41 m ²
- hodnik	10 m ²
- WC	3 m ²
z vso potrebno kuhinjsko opremo in drobnim inventarjem	
— mesečna najemina za prostore in opremo najmanj 3 DEM/1m ² (v tolarski protivnosti po tečaju BS)	
— elektrika, voda, telefon po porabi	

Uspešen ponudnik bo lahko sklenil pogodbo o najemu prostorov z opremo in nudjenje toplega obroka delavcem Mercator - Mlekarne Kranj s 1. 8. 1992. Rok za zbiranje ponudb je 7 dni od dneva objave. Dodatna pojasnila lahko dobite po telefonu (064) 325-137 int. 19 ali osebno.

GORENJSKI GLAS

KOMISIJA ZA VOLITVE, IMENOVANJA, KADROVSKE ZADEVE, ODLIKOVANJA IN PRIZNANJA SKUPŠČINE OBČINE TRŽIČ

Razpisuje na podlagi 15. in 18. člena Akta o ustanovitvi radijskega programa Radia Tržič, lokalne radijske postaje Radio Tržič in o ureditvi medsebojnih razmerij, pravic in obveznosti ter 30. člena Statuta lokalne radijske postaje Tržič, prosto delovno mesto

GLAVNEGA IN ODGOVORNEGA UREDNIKA RADIA TRŽIČ

Za glavnega in odgovornega urednika Radia Tržič je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih pogojev, določenih z Zakonom o javnem obveščanju (Uradni list SRS, štev. 2/86), izpolnjuje še naslednje:

- da ima višjo ali visoko izobrazbo družboslovne smeri
- da ima 5 oziroma 3 leta delovnih izkušenj na področju informiranja in obveščanja
- da ima organizacijske sposobnosti za vodenje uredništva

Kandidati naj komisiji za volitve, imenovanja, kadrovskih zadev, odlikovanja in priznanja predložijo tudi predlog za programske in organizacijsko-financijsko prenovo Radia Tržič, kar bo odločilnega pomena pri izbiri kandidata.

Izbranega kandidata bomo imenovali za štiri leta.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, naj v 15 dneh po objavi razpisa pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev Komisiji za volitve, imenovanja, kadrovskih zadev, odlikovanja in priznanja Skupščine občine Tržič, Trg svobode 18, 64290 Tržič.

Prijavljeni kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku roka za zbiranje prijav.

JELOVICA

lesna industrija
ŠKOFJA LOKA
Kidričeva 58

vabi k sodelovanju za delo na obratu montažnih objektov

DIPL. ING. GRADBENIŠTVA

z aktivnim znanjem nemškega jezika, zaželeno s strokovnim izpitom.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in šestmesečnim poskusnim delom.

Prijave pričakujemo v 8 dneh na naslov: Jelovica LI Škofja Loka, Kidričeva 58, kadrovska služba.

gorenjski tisk p.o.

Kranj, Moša Pijadeja 1, Kranj

razpisuje delovna mesta s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, in sicer:

1. DIREKTORJA PLANSKO RAZVOJNEGA PODROČJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje: imeti morajo VII. ali VI. stopnjo izobrazbe grafične, ekonomske, organizacijske ali druge ustrezne smeri, 5 let delovnih izkušenj na odgovornejših nalogah in znanje enega svetovnega jezika.

2. DIREKTORJA FINANČNO RAČUNOVODSKEGA PODROČJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje: imeti morajo VII. ali VI. stopnjo izobrazbe ekonomske ali druge ustrezne smeri, 5 let delovnih izkušenj na odgovornejših delovnih nalogah in znanje enega svetovnega jezika

3. DIREKTORJA SPLOŠNO KADROVSKEGA PODROČJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje: imeti morajo VII. ali VI. stopnjo izobrazbe pravne, organizacijske ali druge ustrezne smeri, 5 let delovnih izkušenj na odgovornejših nalogah in znanje enega svetovnega jezika

4. DIREKTORJA GT COMMERCE

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje: imeti morajo VII. ali VI. stopnjo izobrazbe grafične ali druge ustrezne smeri, 5 let delovnih izkušenj na odgovornejših nalogah in znanje enega svetovnega jezika

5. DIREKTORJA GT REPRO

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje: imeti morajo VII. ali VI. stopnjo izobrazbe grafične ali druge ustrezne smeri, 5 let delovnih izkušenj na odgovornejših nalogah in znanje enega svetovnega jezika

6. DIREKTORJA GT TISK

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje: imeti morajo VII. ali VI. stopnjo izobrazbe grafične ali druge ustrezne smeri, 5 let delovnih izkušenj na odgovornejših nalogah in znanje enega svetovnega jezika.

Mandat delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi traja 4 leta.

Kandidati, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, naj v roku 8 dneh od objave pošljejo prijave z dokazili na naslov Gorenjski tisk, p.o., Kranj, Moša Pijadeja 1, kadrovska služba.

O izbiri bomo kandidate obvestili v roku 8 dneh po izbiri.

ALPROM d.o.o., TRŽIČ

Pohištvo ALPROM na Gorenjskem sejmu v Kranju

vam predstavlja nov program vzmetnic LAGEA vseh dimenzijs

Vzmetnice LAGEA OPAL 190 x 90 cm lahko kupite že za samo 7.894.- SLT

Se priporoča ALPROM na Gorenjskem sejmu v Kranju. Odprt vsak dan od 9. do 11.30 in od 14. do 19. ure, telefon: 222-268

INDUSTRIJA KOVINSKE OPREME IN STROJEV IKOS KRAJN, p.o. Savska c. 22

64000 KRAJN

razpisuje prodajo in isče najugodnejšega ponudnika za POSLOVNO-PROIZVODNI OBJEKT V KRAJNU STRUŽEVO 3, IKOS OBRAT II

Poslovno proizvodni objekt stoji na parcelah

št. 269/1 površine 1705 m²

št. 269/2 površine 1640 m²

SKUPAJ: 3345 m²

k.o. STRUŽEVO pod vložno številko 128

Uporabna površina objekta je 1300,60 m² in je opremljen z vso infrastrukuro (dovozne ceste, parkirni prostori, centralno ogrevanje, telefon, elektrika za potrebe proizvodnje, vodovod).

Cena celotnega objekta je 74.921.935,00 SLT, kar predstavlja prometno vrednost na dan 30. 4. 1992, cena se valorizira na dan prodaje objavljeno rastjo cen v gradbeništvu.

Objekt se prodaja skupno s funkcionalnim zemljiščem kot celota, ni pa izključena prodaja po idealnih deležih. Prednost nakupa ima kupec celotnega objekta. Del objekta je trenutno oddan v podnajem.

Kupec mora poleg kupnine plačati še davek na promet z nepremičninami, druge dajatve in vse stroške v zvezi s prodajo in prepisom.

Pravico nakupa imajo vse pravne osebe s sedežem v Republiki Sloveniji in fizične osebe z državljanstvom Republike Slovenije.

Ponudba mora vsebovati višino ponujene kupnine in plačilne pogoje. Posebna komisija bo izbrala najugodnejšega ponudnika.

Uspešni ponudnik mora skleniti kupoprodajno pogodbo in plačati kupnino v 8 dneh po prejetem obvestilu.

Oglej objekta je možen

22. 6. in 23. 6. 1992 od 10. - 14. ure

29. 6. 1992 od 8. - 14. ure v Struževem 3, KRAJN

Informacije tel. (064)221-151 int. 60 ali 57.

Pisne ponudbe za nakup objekta sprejemamo do 30. 6. 1992 na naslov: IKOS KRAJN, Savska c. 22, 64000 Kranj, nakup obrata II.

JEKLO TEHNA ŽELEZNINA ZAPLOTNIK

Kranj, Ježetova 14 d, tel./fax 064/311-042
Trgovina: Kranj, Školjeloška 56, tel./fax 064/311-984

PREPROGA STKANA IZ KOREKTNE PRIJAZNOSTI

je za VAS, cenjeni, kupci položena v novi trgovini JEKLOTEHNA - ŽELEZNINA ZAPLOTNIK v Kranju.

SIROK IZBOR BLAGA

(vodoinsulacijski material, oprema in material za ogrevanje, žebliji in vijaki, okovje, orodje, hobby program, gospodinjski aparati, elektro material, barvne kovine, cevi)

DOLGOLETNE IZKUŠNJE, KAKO SVETOVATI

in

UGODNE CENE

na primer:

- peč TVT Standard z bojlerjem: od 100.007 do 143.254 SLT
- peč TVT Standard brez bojlerja: od 72.900 do 104.315 SLT
- peč TVT Central: od 50.580 do 63.005 SLT
- radiatorji Aklimat: od 587 do 1.322 SLT/člen
- raztegne posede Varflex: od 5.935 do 11.642 SLT
- armature Mariborska livačna in Units: tovarniške cene
- barvni televizorji UNITEC: od 37.259 SLT dalje,

SO ARGUMENTI, KI JIH Boste GOTOV ZNALI CENITI!

JEKLOTEHNA - ŽELEZNINA ZAPLOTNIK, d.o.o. KRAJN, STRAŽIŠČE - Školjeloška c. 56, telefon 310-050 in 311-984

Gradbeni material, barve in čistila, pa vam ponujamo v JEKLOTEHNA AGILE, d.o.o., Zgornje Bitnje 1, (preko ceste), telefon 311-675

Delovni čas: 8. - 12. in 15. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure

Mi poznamo rešitev

TOKOS TRŽIČ p.o.

Organizira v svoji tovarniški prodajalni na Deteljici pri Tržiču

PRODAJNO AKCIJO

OD 8. - 20. 6. 1992

S popustom od

15 - 50 %

in ugodnimi plačilnimi pogoji boste lahko kupili razno poljedeljsko orodje in vrtno ročno orodje iz proizvodnje TOKOSA ter njegovih tujih partnerjev.

Posebni popust namenja TOKOS svojim kupcem tudi za razne rezilne dele za kmetijsko mehanizacijo.

IZKORISTITE POSEBNO PRIMOŽNOST:

TOKOS DETELJICA PRI TRŽIČU, 8. 6. - 20. 6. 1992 TOVARNIŠKE CENE IN DODATNI POPUSTI!

brother STREICHER

ŠIVALNI PLETILNI IN OWERLOCK STROJI

brother
B 530 OWERLOCK
neto ATS

4.870,-

PFAFF - BROTHER - SINGER - EMPISAL - ITD.
PRODAJA, SERVIS
IN NADOMEŠTNI DELI
ZA VSE ŠIVALNE, PLETILNE
IN OWERLOCK STROJE
VSEH ZNAKIN IN VRST
CELOVEC (CENTER)
10. OKTOBERSTR. 22
TEL.: 9943-463-513648

Obravnava preložena

Aljančič in Koder na sodišču

Kranj, 19. junija - Po debelih enajstih urah je bila v sredo za nedoločen čas preložena obravnava na Temeljnem sodišču v Kranju proti otožnima nekdanjima prvima Elanovima možema direktorju Urošu Aljančiču in finančniku Pavlu Kodru.

Otožnica, ki jo je zastopal radovljški tožilec Tone Ribnkar, Pavla Kodra bremeni dveh kaznivih dejanj, in sicer neuopravičene uporabe (143. člen) in ponarejenja poslovnih listin (146/I, II KZ RS), Uroša Aljančiča pa napelejanja h kaznivemu dejanju neupravičene uporabe (143. člen KZ RS). Pavel Koder naj bi bil kriv, ker je z garancijo Elana omogočil Urošu Aljančiču najetje kredita v avstrijski banki v višini 3,5 milijona šilingov. Mlademu J. Sirolu (za katerim je razpisana tiralica, pobegnil je v tujino, Elanu pa še vedno dolguje devet jadnic) pa v višini 3,2 milijona šilingov. Koder se zagovarja tudi zaradi očitno bremenilne poslovne dokumentacije, ki jo je ob začetku preiskave v Elanu odnesel iz podjetja in še do zdaj ni znano, kam jo je pospravljen, v "zadevi Elan" pa bi gotovo razjasnila marsikatno sporno dejanje. Za to je po zakonu zagrožena kazen do pet let zapora.

Obravnava na sodišču je bila preložena, ker je Uroš Aljančič šele na obravnavi predložil kot obrambni dokaz pogodbo z Zvezo bank v Celovcu. Sodišče je odločilo, da je treba stvari preveriti, kako dolgo bo to trajalo (prek ministrstva za zunanjost) in je težko reči. Oba otožneca, ki sta po nenehnih zdravstvenih težavah in drugih izgovorih končno le toliko ozdravila, da sta po skoraj dveh letih, kar je bila vložena otožnica, le uspela priti na sodišče, sta na obravnavi dajala vtis precejšnje prizadetosti. Pavel Koder se je odločil za zavoro z molkom, medtem ko je bil Uroš Aljančič zgovornežji. Dejal je, da je njegov najem posojila v Zvezni bank osebna zadeva, da nima nič skupnega s takratno direktorsko službo v Elanu, zatrdil je, da ni vedel za jamstvo Elana. 3,5 milijona šilingov naj bi mu pri Zvezni banki odobrili na osnovi plačila 28.000 šilingov posebnih zavarovanj in provizij in podpisane

Pavel Koder

Uroš Aljančič

biano menice na njegovo premoženje. Pavel Koder je v zvezni tem ostal pri izjavah iz preiskave. O dodelitvi posojila Aljančiču in o jamstvu Elana zanj naj bi se dogovorili na seji vrha Elana, sam naj bi zadevo samo izpeljal. Sicer pa so zagovori in pričevanja prič izveneli predvsem v slogu ne spominjam se, morda, nisem bil zraven...

Pavel Koder je trenutno podobeno zaposlen pri WVP Dunaj za posredovanje tujega kapitala na slovenskem in hrvaškem trgu, Uroš Aljančič pa pri podjetju Vila A v Tržiču kot vodja marketinga s prihodki 35.000 tolarjev na mesec. ● H. J.

Catch the cash ali "te igre ni konec"...

Direktor je hitro prišel, a še hitreje odšel

Vodja kranjskega odbora "vlagateljev" v sistem Catch the cash je v imenu jeznih Gorenjc (in Ljubljčanov) na ponedeljkovem sestanku zagrozil Cirilu Gradišaru, direktorju ljubljanskega predstavnštva Exocom, da bodo naslednji dan na UNZ Kranj vložili prijavo.

Kranj, 15. junija - Ko je gospa Mira, ki v hotelu Creina vseskozi vodi sestanke vlagateljev v "investicijski sistem" Catch the cash, v ponedeljek začela s svojim običajnim predavanjem, so zbrani Gorenji (in Ljubljčani) vzrojili: "Mi ne rabimo nobenega predavanja, mi hočemo nazaj le svoj denar!" Mira se ni pustila zmesti in je predavala naprej, vmes pa so se ji nekateri glasno smeiali.

Okrog 45 tisoč ljudi je od novembra, ko se je sistem Catch the cash silovito razmahnil po Sloveniji, pa do danes sklenilo z ljubljanskim predstavnštvom Exocoma okrog 100.000 pogodb in po neuradnih podatkih vplačalo več kot 90 milijonov mark gotovine.

Direktor ljubljanskega predstavnštva Exocom Ciril Gradišar in gospa Mira. Foto: P. Kozek

Direktor ljubljanskega predstavnštva Exocom Ciril Gradišar in gospa Mira. Foto: P. Kozek

narja boli glava". Upokojenec, ki mora svojim upnikom vrniti še 4.200 nemških mark, je pričoval takole: "Tukaj je polovica ljudi, ki si je denar za igro sposodila in ga mora zdaj vrniti; med njimi pa je več kot polovica upokojencev, ki prejema od sedem do šestnajststoč tolarjev pokojnine. Bodo zdaj moralni odprodati svoje malo premoženje, da bodo lahko poravnali dolgove?" In druga zgodba: "Poslušal sem nasvet s predavanj in navdušen,

kdaj bom prejel prvo izplačilo iz avtomatike." In še četrto: "Stara sem 55 let in sem vam zaupala 8.000 mark!" In da bi bila ponedeljkova zgodba o Catch the cash popolnejša, omenimo še to, da je odbor vlagateljev televizijski ekipi Kanala A prepovedal snemanje sestanka in da si je eden od "vlagateljev" s pametnim nastopom na prejšnjem sestanku prislužil izplačilo 2.400 mark - ne v čeku, ampak na roko! ● C. Zaplotnik

Psi pregnani iz blokov?

Skofja Loka, 19. junija - Občinski izvršni svet je v torek strnil priznatev na osnutek odloka o rejji in registraciji psov ter rejji drugih živali. Vztraja pri strogi določbi, da bodo morali bodoči lastniki psov v stanovanjskih blokih dobiti soglasje vseh sostojuvalcev, da bodo smeli pse rediti v stanovanjih. V škofjeloških blokih je namreč zdaj veliko psov tudi velikih pasem, ki onesnažujejo stopnišča, zelenice, otroška igrišča, pri prenekaterih sosedih pa zbujači tudi strah. Prav ti razlogi so člane občinske vlade vodili do prenove občinskega odloka in stroge zahteve po soglasju vseh sostojuvalcev. Do nje najbrž ne bi prišlo, če bi lastniki psov nad svojimi štirinožnimi prijatelji zunaj lastnih stanovanj skrbnejše bedeli.

Bodoči lastniki psov v stanovanjskih blokih se torej lahko upravičeno boje, da bo njihova želja po zvestem prijatelju (ali pa le status-nem simbolu?) ostala nepotešena, saj se bo prekjone v vsakem bloku našel vsaj en sosed, ki mu za (velike) pse ni. Seveda pa bo zadnjo besedo o tem rekel občinski parlament. ● H. J.

Zapora cest

Med kolesarskimi dirkami danes, jutri in v nedeljo v Kranju bo na nekaterih odsekih cest in ulic veljala splošna zapora. V petek (danes) med 16. in 16.30 in 17.50 in 18.30 po popolna zapora Koroške ceste od križišča z Ljubljansko do križišča z Bleiweisovo, Bleiweisovo od križišča s Koroško do križišča s Cesto Staneta Žagarja, Cesta Staneta Žagarja od križišča z Bleiweisovo do križišča z Oldhamsko. Mestni in primerni promet bo med zaporo ustavljen, medkravjni pa bo usmerjen na druge ceste. Jutri, 20. junija, bodo zapore od 8.45 do 12. ure na cesti Drulovka — Labore in Savska Loka do Drulovke. Obvoz bo na relaciji Drulovka — Mavčice — Jepreca — Kranj in obratno ter po Savski cesti. Preusmerjen bo avtobusni promet, avtobus do Drulovke pa ne bo vozil. V nedeljo, 21. junija, bo zapora med 9.30 do 14. ure in sicer na cestah Drulovka — Labore, Savska cesta od križišča pri Iskri do Drulovke, Ljubljanske ceste od od križišča pri Iskri do Koroške ceste in Koroške ceste od križišča z Ljubljansko do križišča s Stoščevovo, odtod pa do križišča s Kidričevom pa bo polovična zapora, tako da avtobusni promet ne bo oviran. Obvozi bodo označeni, mestni in primerni promet se bo končeval na avtobusni postaji, proga proti Drulovki bo ukinjena, medkravjni promet pa bo šel preko Delavskega mostu.

bauMax®
DOBRO JE VEDETI, ZATE JE VEDNO NEKDO TU.
CELOVEC, Südring, BELJAK Maria Gailer Str. 28

KOVINOTEHNA

Blagovnica FUŽINAR Jesenice tel.: 064/81-952

AKCIJSKA PRODAJA

Gorenje barvni TV 561 - fine line
~~61.300,- SLT~~
47.777,- SLT

za gotovino, na 4 čeke ali kredit

GOTOVINSKI POPUST

BELA TEHNIKA
Gorenje in LTH

za
gotovino
25 %

popusta

Pozor!

Na vse blago (razen enega artikla) ob nakupu z gotovino nad 6.000,- SLT - 10 % POPUSTA!

NEMOGOČE JE MOGOČE - NEMOGOČE JE MOGOČE

JUNIJ - MESEC UGODNEGA NAKUPA
DO 40 % POPUSTA

64228 Železniki tel. 064/66-155, fax 66-154 66-380

Odpoto vstop dan od 8. do 19. ure
ob sobotah od 8. do 12. ure

MI VAM VI NAM

PLAVA LAGUNA POREČ - hoteli Materada, Lotos in apartmaji Astra, Citadela, Golijot in vila Špadiči

POSEBNA UGODNOST

7-dnevni aranžmaji 20. junija in 27. junija. Cena penziono 5.500 tolarjev, polpenziona 4.300 tolarjev, najem apartmaja že za 1.700 tolarjev. V ceno je vključena taksa, dnevna animacija, slavnostna večerja, šola tenisa in smučanja na vodi za otroke, smučanje tudi za starejše. Veli popusti za otroke. Informacije: vaša agencija in po telefonu 0531/34-122, 31-822

SREČANJE STARŠEV IN OTROK - Društvo za pomoč duševno prizadetim iz Kranja vabi otroke in starše na srečanje ob zaključku šolskega leta. Srečanje bo danes, 19. junija, ob 15. uri, v osnovni šoli Helene Puhar.

KMEČKI STROJ IZ ŠKOJJE LOKE! Akcijska prodaja: vrtne kosičnice Murai (motor briks 3,5 KM) za samo 25.987 SLT, gozdarski vtel Tajfun EGV 40 za 74.970 SLT, puhalnik Tajfun za 49.112 SLT, tečajni obračalnik 220 cm za 60.494 SLT, kiper prikolica 4,5 tone za 240.765 SLT, nakladalna prikolica SIP 19/9 za 441.000 SLT, kosičnica Sokol 145 za 187.474 SLT. Poklicite 622-575 ali 631-497.

MALI OGLASI

217-960

APARATI STROJI

Prodam japonski VIDEORECORDER za 400 DEM ter BT 50 za 750 DEM. 632-581 7752

TRANSPORTNI TRAK širine 0,5 m., dolžine 6 m, hidravlično, dvostopenjsko dviganje do 5m višine, prodam. Uporablja se lahko za ne razsuti tovor, možna je manjša predelava za silos krompir, itd. Cena 2000 DEM, 061/824-071, od 20. do 22. ure. 7812

Nov COMMODORE 64, prodam za 350 DEM. 633-488 7853

GUMI VOZ in OBRAČALNIK za BCS kosičnico, prodam. 723-220 7864

Prodam malo rabljen KULTIVATOR z ježi, širina 180 cm. Zg. Brnik 5, Cerknje, 422-750 7865

Dobro ohranjen HLADILNIK in ŠTEDILNIK, zelo poceni prodam, Kranj, V. Vlahoviča 6, stanovanje številka 29 7867

ZMRZOVALNO OMARO, rabljeno 2 leti, prodam. 328-019 7872

GATER osar 65 in ŽAMAR, prodam. 41-815 7878

Prodam COMMODORE 64 in VIDEORECORDER. 631-009 7887

Nov osebni RAČUNALNIK PC-286/16, prodam za 1.300 DEM. 632-361 7934

FOTOAPARAT JASICA 107 200 M, 35 - 70, vrhunski, prodam ali zamenjam za videorecorder. Tepina, Tončka Dežmanca 2, Kranj. 7936

RADIOKASETOFON Anitech, nujno prodam. 46-149 8022

ŠTEDILNIK, nov, 2 plin in 2 električna, prodam. 403-187 8034

TELEVIZOR Blaupunkt, star 6 let, prodam. Cena 350 DEM. 51-038

WALDHAUSER

BOROVLJE
Tel. 9943-4227-3227

... se splaća

MI - VI, d.o.o.

Wengerlova 2
Šenčur

Za prodajo šolskih zvezkov iščemo akviziterje, obvezen lasten prevoz.

Oglasite se osebno, vsak delavnik od 8. do 12. ure.

GLASBILA

SYNTHEZIZER Yamaha PSS 790, cena 850 DEM, prodam. 68-465, od 16. ure dalje. 7798

PIANINO Petrof, prodam za 4.200 DEM. 327-825 7997

ELEKTRIČNO KITARO in 50 W OJAČEVALEC, prodam. Cena po dogovoru. 84-265 8001

Ugodno prodam KLAVIATURO CASIO-SK-200 (Sampler). 622-410

GR. MATERIAL

BETONSKI MEŠLEC, rabljen in nove steklene PRIZME, prodam. 061324-527 ali 064/78-156 7830

SONČNA KOLEKTORJA, dva koša, nova, še zapakirana, prodam. 215-107. 7844

Prodam 1000 kom navadnega ZIDAKA ali menjam za MODELA-REC. 66-702 7862

Rezan LES jesena, kupim, 30 do 80 mm, svež ali suh. 241-352 7884

ZIDAKE MBV - 6, 1.000 kosov, ugodno prodam. 68-579 7900

SILIKATNO FASADNO OPEKO, dve paleti, ugodno prodam. 77-631 7910

TERVOL trdi, 8 cm, ugodno prodam. 65-449, popldne 7929

STREŠNO OPEKO "Novi Bršč", tip 222, kupim. 66-110, zvečer nad Zmencem 23, Šk. Loka. 8051

Rabljen cementni STREŠNIK "folc" 38 x 23 cm, kos 9 SLT. Cesta na rupo 31, Kranj 7955

Rabljen STREŠNO OPEKO - betonski zareznik, poceni prodam. 622-140 7960

Prodam 8 kub. m. smrečnih PLOHOV 5 cm in 2 kub. m. borovih COLARIC. 065/895-061 7968

SMREKOVE PLOHE, debeline 5 in 8 cm, prodam. 64-032 7995

STREŠNO OPEKO Vinkovci, 1250 kosov, prodam. 215-111 8012

STREŠNO KRITINO Dravograd, novo, sivo-cementne barve, prodam. Beleharjeva 18, Šenčur. 8016

Prodam 70 kv.m. "F" TLAKOVCEV Vegrad. 41-360 8027

PUNTE in BANKINE, prodam. Vojgle, Krakovska 6 8029

FASADNI ODER, lesen, za visokopritilčno hišo, komplet s plohi in suhe DESKE colarice, prodam. 45-672 8031

Barnvi TELEVIZOR Grundig, ekran 55 cm, star dve leti in pol, v okvari, za 350 DEM in VIDEOPLAYER Samsung, v okvari, za 200 DEM, prodam. 633-725 7994

IZPOSOJANJE videokamer, uporaba je zelo enostavna. 241-265

SATELITSKE ANTENE Maspro Vortex, superflat, prodam. Cena 600 DEM. 422-585 8002

UNIMOG 411, letnik 1962, gozdno opremjen, ugodno prodam. Vidic Alibina, Mišače 13, Kamna gorica. 7859

PRALNI STROJ Gorenje PS 306, nov, z garancijo, ugodno prodam. 46-749 7992

Barjni TELEVIZOR Grundig, ekran 55 cm, star dve leti in pol, v okvari, za 350 DEM in VIDEOPLAYER Samsung, v okvari, za 200 DEM, prodam. 633-725 7994

Absolventka uspešno INŠTRUIRJA nemščino. 323-151 7985

IZOBRAŽEVANJE

INŠTRUIRAM - matematiko za srednje šole, hitro in uspešno. 217-738 7818

TENIS kvalitetno inštruiramo kjer-koli. Piršič, Vogrič, Adergas 1 7859

SMETNJAKI, cinkani, na kotesih, ŽEBLJI vseh dolzin. 326-426 7807

Prodam DRVA. 695-095 7814

Mešana DRVA, prodam in po želji dostavim. 622-914 ali 696-042 7837

Prodam večjo količino odpadnega MOTORNEGA OLJA. 312-207 7841

Bukova DRVA, prodam. Velesovska 63, Šenčur. 41-486 7849

Veleik ŠOTOR za 4 osebe, prodam, cena 150 DEM. 323-617 7868

Kupim smrekovo HLODOVINO. 64-318 8043

Prodajam Borovnice, Polica 43 7869

Prodam novo GOVEJO KOŽE, cca 4 kvad. m. 70-287, po 19. uru. 7876

AŽ PANJE 10 S, nove, prodam. 061/613-022 7879

Prodam traktorsko PRIKOLICO "kiperco". 422-314 7945

KOMBI PLOŠČE in rabljen ŠPIČAK, ugodno prodam. 77-230 7958

Prodajam DEPILACIJSKO SMOLO. (Slovenski Čukpol), po ugodni ceni. 213-716 7966

GAJBICE in LESTVE, prodam. 46-283 7967

DRVA, razlagana, metrska, z dostavo na dom, žaganje tudi na domu. 325-488 7990

ENOOSNO PRIKOLICO za traktor Pasquili, prodam. Jelenc, Prezrejne. 70-027 8013

PRIKOLICO Adria L 350, nujno prodam. 401-029 8021

BALKANSKO OGRAJO (umetno kovačstvo), prodam po ugodni ceni. Skovorc Stefan, Srednja Dobrava 3/B 8040

ROLKO in GEDORE do 32 mm, oboje novo, ugodno prodam. 323-796 7838

Kupim stare SKRINJE, ključe za skrinje, POSLIKANE OMARE, POHIŠTVO, steklene, brušene ali poslikane KOZARCE, KNJIGE in MO-LITVENIKE, PODOBICE, PISMA, RAZGLELDNICE in DOPISNICE. URE, SLIKE na steklo in ostale stare predmete do leta 1945. Slana Miro, Društvena 13, Ljubljana, 061/444-870 7873

Prodam mini TRAKTORSKO PRIKOLICO, smrekov OPAŽ, 60 kvad. m., MOTOR do golfa 1300 ccm, MOTOR s 5 prestavami 15 SLT, malo rabljen MOPED APN, dve novi zimski GUMI za fičota in dve kopersbuski peči. 76-311, dopoldne 802-595, popoldne 7893

PRIKOLICO za osebni avto, novo, GAJBICE in REDUKTOR in vzglajen motorjem, prodam. 633-689 7916

PRODAJA CELOVEC

PISCHELDORFERSTR. 181

TELEFON: 9943-463-45697

TELEFAX: 9943-463-46189

OGLASI, MALI OGLASI

GR. MATERIAL

MZ ETZ 250, letnik 1984, prodam. 70-003 7882

Sportno KOLO na 10 prestav, prodam. 74-015 7883

TOMOS Avtomatik, nov, poceni prodam. 242-847 7902

Motor BT 50 S, čisto nov, izredno poceni prodam. 324-318 7920

MOTOR JAVA 350, ugodno prodam. 77-054 7944

APN 6, kot nov, prodam 50% cene. 81-441 int. 2578, v petek do 18. ure. 8017

Poceni prodam nov APN 6 ES. 242-469 8026

KOLO Rog, novo, klasično, na 10 prestav, prodam. cena po dogovoru. 215-288 8037

TERVOL trdi, 8 cm, ugodno prodam. 65-449, popldne 8042

CTX 80, nov, ugodno prodam. Ogleđ popoldne. Krmelj, Andrej nad Zmencem 23, Šk. Loka. 8051

APN 6, kot nov, prodam 50% cene. 81-441 int. 2578, v petek do 18. ure. 8017

Poceni prodam nov APN 6 ES. 242-469 8026

KOLO Rog, novo, klasično, na 10 prestav, prodam. cena po dogovoru. 215-288 8037

STANOVANJA

Prodam STANOVANJE 2 + 1. 7780

SOBO s souporabo kuhinje in kopalnice, oddam samski ženski. 7810

Družbeno enosobno STNOVANJE, 40 kvad. m. zamenjam za dvosobno ali večje v Škofji Loki. 7852

Oddamo SOBO in kuhinjo s kopalnico. Smledniška 35, drugi vhod, Kranj. 7855

Enosobno STANOVANJE, 43 kvad. m. v Kranju, oddam Šifra: DOGOVOR 7866

Kupim GARSONJERO ali enosobno stanovanje v Ljubljani. 7898

061/343-063 ali po 16. ur 061/181-128 7898

DVOSOBNO stanovanje, lastniško, prodam ali menjam za garsonjero. 326-286 7903

TROSOBNO stanovanje, opremljeno, oddam. Žanova 36, Kranj.

Eno ali dvosobno STANOVANJE v Škofji Loki, kupim. 620-701

PRODAM in KUPIMO: Več različnih stanovanj na Gorenjskem. APRON NEPREMIČNINE Kranj, Likožarjeva 1 A. 214-674, torek in četrtek popoldne ter sreda, petek in sobota popoldne. 7978

Mlada družina nujno POTREBUJE STANOVANJE, lahko na deželi. 79-513 7981

ENOSOBNO stanovanje na Planini, oddam, predplačilo. 310-628

V Lescah prodam GARSONJERO, 31.5 kvad.m., s svojim vhodom, primerno za vikend. 74-538

SUPER UGODNO!!!

TV SATELITSKI SISTEMI DO 25 OBROKOV Tel.: 48-570

SAMO PRI »SATEX«-U**VOZILA DELI**

CITROEN AVTOODPAD, rabljeni deli in gotovinski odkup nevoznih vozil CITROEN. 691-946 7857

Rezervne dele za ZASTAVO 750, (motor, menjalnik, šest gum...), ugodno prodam. 41-348, zvečer. 7915

Prodam dele za ZASTAVO 101. 328-501 7957

FIĆOTA, letnik 1980, R 6 po delih (brez motorja) in YUGO 45 po delih, prodam. Savska 42, Kranj. 7980

AVTOGUME za R 16 in R 18, prodam. 327-949 ali 41-582 8046

Prodam AVTOMER. 211-201

VOZILA

PEGUET 205, letnik 1986, prodam. Kastelic, Čirče 41, Kranj. 7704

YUGO 45 A, letnik 1987, prodam. 323-324, do 13. ure. 7793

Prodam ZASTAVO 101 Mediteran, cena 1800 DEM. Informacije na 48-713. 7796

YUGO Koral 45, letnik 7/1989, ugodno prodam. 422-806, po 15. uri. 7804

Avto PRINZ, dobro ohranjen, prodam. 66-513, zvečer. 7808

RENAULT 4, star 3 leta, prevoženih 38.000 km, prodam. 311-066

ALFO, prodam. 79-920 7824

JUGO koral 60, letnik 1990, prodam. 961-136 7832

R 4 GTL, letnik 1984, prodam. 50-826 7886

OPEL KADETT, letnik 11/1986, prodam. Sp. Besnica 133, 215-405

JOGO 45, letnik november 1986, zelo dobro ohranjen, prodam. 621-263 7835

OPEL KADETT, letnik 1983, prodam. 328-758, po 14. uri. 7843

ZASTAVO 750, registrirano do aprila/1993, prodam. Ogled v petek od 15. ure dalje. Jagodic Brane, Kravška c. 28, Cerkle. 7850

Brezhiben MERCEDES 220 diesel, letnik 1974, motor obnovljen, registriran do maja /1993, zelo ugodno prodam. Ogled v soboto dopoldan. Oluški Boris, Viktorija Kejzarja 1, Jesenice. 85-034 7851

BOLHO, letnik 1981, v okvari, prodam za dele ali celo do 130 DEM. Pahor, C. revolucije 2/a, Jesenice

ZASTAVO 750, starejši letnik, obnovljena, registrirana celo leto, prodam za 800 DEM. 84-261 ali 81-441, interna 2541 7861

WV HROŠČ, letnik 74, registriran do aprila 1993, prodam. Cena po dogovoru. 57-857 od 11. do 18. ure, zvečer. 7863

Prodam ZASTAVO 101 comfort, letnik decembra/1981. 242-901

KARAMBOLIRANA VOZILA NAPRODAJ:

Audi 80, 2.0, quattro, 1991; BMW 325c, 1988, kat; BMW 535i, 1990;

BMW 735i, 1987, kat; Opel Vectra 2.0 GT, 1989; Opel Vectra 2.0 16v 4x4, 1990; Opel Vectra 1.7 diesel, 1991; Mitsubishi Eclipse 16v 4x4, 1991; Golf Moda, 1991; Golf GTI, 1984; Golf 70 KS, 1986; Passat Variant 16v GT, 1991; Escort, 1984; Suzuki Carry, 1989; Seat Ibiza, 1991; BUGAJSKI, Oberjeserz 39, Velden ob Vrbskem jezeru, tel.: 9943-4274-4111

RENAULT 4, letnik 2/1989, prodam za 4.900 DEM. 44-155 7820

Prodam LADO NIVO in 126 P. 211-746, od ponedeljka dalje, zvezcer. 7894

FIAT 127-1050, letnik 1978, karamboliran, prodam. 87-153 7898

MERCEDEZ 508 D, letnik 1983. 217-159 7897

ZASTAVA 101, letnik 1988, prodam. 214-628 7904

RENAULT 4, letnik 1978, registriran do 4/93, ugodno prodam. 218-434 7903

YUGO 45 AX, letnik 1987, cena 2.300 DEM, prodam. Zalog 43, Cerklje. 7911

GOLF diesel, letnik 12/1985 in nov BETONSKI MEŠALEC, prodam, tel.: 310-240, popoldan. 7919

ZASTAVA 101 GX, letnik 1987, prodam. 329-414 7921

JUGO 45, letnik 1987, prodam. 73-244 7926

ZASTAVO 750 LE, letnik 1984, prevoženih 82.000 km, registriran do 29.5. 1993, prodam. Stara Loka 147, Škofja Loka 7927

BT 50, letnik 1988, registriran, prodam. 74-501 7908

126 P, letnik 1987, ohranjen, prodam. Podhom 52, Zg. Gorje. 725-307 7933

ZASTAVO 101, letnik 1983, prodam. Triglavská 12, Drulovka 7935

ZASTAVA 750, letnik 1978, registrirana celo leto, prodam ali zamenjan za videorecorder ali kamero. 326-741 7937

JUGO 45, letnik 1990, spredaj karamboliran, prodam. 725-820

WARTBURG 353 W, letnik 1979, odlično ohranjen in garanžiran, ugodno prodam, cena po dogovoru. 064/323-165 7947

FIAT 126 E GL, letnik 1987/12, lepo ohranjen, garažiran, prodam. 214-198 7949

GOLF diesel, letnik 1990, prodam. 73-230 7959

GOLF JX diesel, letnik 1987, prodam. 75-953, po 16. uri. 7961

Prodam RENAULT 4 GTL, letnik 1983. 217-026 7971

126 P, letnik 1984, registriran celo leto, prodam. Hladnikova ul. 46, Križe. 7975

VW HROŠČ 1302 F, letnik 1972, prodam. 65-644 7979

JETTA, letnik 1982 in GOLF diesel, letnik 1985, prodam. 84-613 ali 85-416 7987

OPEL KADETT, letnik 1991, prevoženih 30.000 km, 1.6 i, katalizator, tri vrata, prodam za 18.500 DEM. 51-334 7988

GOLF 1.3 Bistro, rdeč, prevoženih 42.000 km, dodatna oprema, cena 13.200 DEM. Ogled v petek popoldan in soboto. Bajc Ferdo, Bohinjska Belska 48 D. 8000

R 4, letnik 1989, prodam. 79-645 8004

MAZDO 323 F, 16 V, letnik 1990, prodam ali menjam. 217-918

GOLF, letnik 1981, ugodno prodam. Robiči, Srednji Vrh 17, Gozd Martuljek 8010

ZASTAVA 101, letnik 1984, lepo ohranjena, registrirana do 3/93, cena 2.300 DEM, ZASTAVA 101 M, letnik 1979, registrirana do 5/93, cena 1.100 DEM in REZERVNE DELE za Zastavo, lahko za montažo ter MERCEDEZ 11-13, kasonar, letnik 1976, redno vzdrževan. 49-379 8011

VISA CLUB CITROEN, dobro ohranjen, garažiran, letnik 1982, prodam. Cena po dogovoru. 691-770 8020

126 P, letnik 1980, neregistriran, prodam. 403-134, popoldan. 8033

R 18 TLJ, letnik 1983, registriran do 1/93. Pot pot gradiščem 16, Naklo. 49-389 7795

ISUZU TROOPER, terenski, letnik 1983, z novim terenskim motorjem, prodam. 061/227-055, zjutraj ali zvečer. 8035

Nujno prodam YUGO 45 A, letnik 1988, registriran do 5/93. Nova vas 1, Radovljica 8044

JUGO KORAL 55, letnik 1989, prodam. Hrastje 95, ogled v petek od 16 do 20 ure. 8047

WARTBURG KARAVAN, letnik 1981, prodam ali menjam. 70-780 8048

ZASTAVA 101 GT 55, letnik 1985, prodam. 216-203 8032

LADA CARAVAN 1300, stara 6 let, 100.000 km, registrirana do 7/1993, prodam. 46-447, po 17. uri. 8040

VISA 11 RE, letnik 1981 in R 4, letnik 1979, neregistriran, prodam ali menjam. 218-647 7890

Ugodno prodam dodatno opremjen CTX 80. 064-73-038, Nova vas 23 c, Radovljica. 8053

SPACEK, rdeč, starejši, ohranjen, registriran do 17.3.1993, prodam. 324-438 8053

ROTWEILER mladič, odličnih staršev z rodovnikom, lahko dobite pri nas. 327-213 8046

SANSKEGA KOZLA, zamenjam ali prodam ter KOZE, prodam. 692-761 8046

Nemške OVČARJE, starši z rodovnikom, prodam. 631-168 7963

Prodam MLADIČE škotskega ovčarja z rodovnikom. 51-368 8046

Prodam črno belega TELETA, star 10 dni. 41-584 7965

Dve TELICI, težki 350 kg, simentalki, prodam. Milje 26, Visoko. 43-296 7974

Miade KUŽKE mešance, stare 6 tednov, oddam. 70-510 7996

PUJSKE, stare 7 tednov, prodam. 73-350, po 18. uri. 8003

KRAVO in TELICO v 9. mesecu leta, prodam. Suha 5 pri Predborju. 8006

PRAŠICE, težke 20 - 80 kg, prodam. Kokrški log 10, Kranj 7858

KRAVO s teletom, prodam ali po izbiro. Zalog 62, Cerkle 7860

PRAŠICA, čez 100 kg težkega, prodam za nadaljnjo rezo ali zakol. 27-943 7871

Prodam 150 kg težko TELICO simentalko. Debeljak Milan, Podbrezje 150, 70-069 7885

Prodam 10 dni starega BIKCA simentalca. Debeljak, Pokopališka 6, Kokrica 7888

KOZO, prodam. 52-125 7899

KOKOŠI NESNICE, eno leto stare, za zakol ali nadaljnjo rezo, po 150,00 SLT, prodam. Zadraga 18, Duplje. 7901

PAPIGE: skobčevke, nimfe, kačice, HRČKE in MORSKE PRAŠICE, mlade, prodam. 76-342 7893

KRAVO po teletu, prodam. Dolzan, Podljubelj 94, Tržič. 7923

Mirnega kmečkega KONJA, prodam. 57-581 7924

PRASICE, za zakol, prodam. Goričke 7, Golnik 7928

SLOVENIJA IN SVET

Vojna bremenji sosedske odnose

Slovenski politiki so hrvaškim novinarjem, ki so bili v sredo in četrtek na obisku v Sloveniji, razložili poglede na meddržavno sodelovanje.

Premier dr. Janez Drnovšek je postavil odnose med Slovenijo in Hrvaško na zadovoljivo raven, v kratkem pa bo Slovenijo obiskal predsednik hrvaške vlade dr. Franjo Gregurič, kar bo nova etapa v medsebojnih odnosih. Poseben problem je neuravnovešena trgovinska menjava, ko pa bo na Hrvaškem vojna končana, bo lažje reševati tudi ta problem.

Podpredsednik vlade dr. Jože Pučnik je dejal, da je čas osmovanja, ko smo drug o drugem govorili v presežnikih, minil, sedaj pa smo stopili na trdna tla gospodarskih, organizacijskih in upravnih odnosov med državama. Čim bližje smo stvarnim vprašanjem, večje so razlike v interesih in več energije je potrebne za reševanje. Slovenija je poslala Hrvaški seznam 15 prednostnih vprašanj, ki naj bi jih začeli takoj reševati s pospešenimi dogovori med državama. Dodatno težavo povzroča dejstvo, da Hrvaška še ni ratificirala gospodarskega sporazuma s Slovenijo. Naša država sama o jedrski elektrarni v Krškem ne more odločati, ker je solastnica elektrarne tudi Hrvaška, vendar ta še ni plačala dolga, kar otežuje remont, skupen pa mora biti tudi problem jedrskih odpadkov. Gleda objektivnega obveščanja pa bi moral hrvatski novinarji večkrat k nam, naši pa pogosteje na Hrvaško. Če bi bila na obeh straneh profesionalnost na višji ravni, bi bilo manj nesporazumov in vznemirjanja javnosti.

Hrvatski časniki so se včeraj pogovarjali s predsednikom predsedstva Republike Slovenije Milanom Kučanom. Lep del poti pri osmovanju in mednarodnem priznanju smo prehodili skupaj, je dejal Kučan, pa tudi v prihodnjem nas zavezujejo ista načela nove Evrope, v kateri mora biti prostor za velike in male države. Nujen je stalni političen dialog, problemi so, vendar njihovo reševanje ne sme povzročati slabe volje. Začetne razlike postajajo pomembnejše, problemi v vojni pa niso enaki problemom v miru. Slovenija je v miru in ima zato druge prioritete kot Hrvaška, ki je še v vojni in nekaterih problemih sedaj še ni mogoče reševati. Odnosi niso slabii, nerešenih vprašanj ne gre podcenjevati, ključnega pomena pa je sedaj hrvatska ratifikacija gospodarskega sporazuma s Slovenijo, je dejal Kučan. Najprej je treba rešiti probleme ljudi ob meji s Hrvaško in mejni režim, ker sama meja, razen na morju, ni sporna. Pomembno je gospodarsko sodelovanje, pa tudi ta problem bi bil lažje rešljiv, če bi imeli državi že vzpostavljene diplomatske odnose. Dialog bi bil lažji.

Predstavniki Slovenije so Hrvatom povedali, da je sistem pomoči beguncem v Sloveniji na skrajni meji. ● J. Košnjek

Koliko je vreden tolar

Uradni tečaj: Na tečajni listi Banke Slovenije veljajo od 19. junija dalje:

		nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	100 ATS	721,8860	724,9582	726,2304
Nemčija	100 DEM	5.080,8416	5.096,1300	5.111,4184
Italija	100 LIT	6,7194	6,7396	6,7598
Švica	100 CHF	5.640,7503	5.657,7235	5.674,6967
ZDA	1 USD	79,6777	79,9175	80,1573
Jugoslavija	100 YUD		6,0000	
R. Hrvaška	100 HRD		42,0000	
R. Makedonija	100 MAD		14,0000	

V menjalnicah so bili v četrtek, 18. junija, ob 13. uri tečaji naslednji:

	marke		šilingi	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
Abanka Kranj	50,05	52,40	7,02	7,44
Aval Bled	50,50	52,20	7,10	7,40
Geoss Medvode	51,20	52,35	7,16	7,44
Gorenjska banka Kranj	50,00	52,40	6,97	7,42
Hida, lj. tržnica Ljubljana	51,20	52,40	7,05	7,50
KZ Sloga	51,00	52,30	7,10	7,45
Otok Bled	50,00	52,10	7,10	7,40
Partner Kranj	50,00	52,10	7,10	7,40
SKB Kranj	50,00	52,10	7,10	7,40
Slov. hran. in pos. Kranj	50,70	52,20	7,10	7,40

(lira nakupni 6,55, prodajni 6,86)

Ljubljanska borza: Za torkovo dražbo je bilo značilno, da bančni zapisi Banke Slovenije za tuj denar niso šli v promet, marka je tako ostala vredna 50 tolarjev. Tečaji vrednostnih papirjev se v glavnem niso spremenili, nekateri so malenkostno padli, tako je tečaj državne obveznice prve izdaje s 113,7 padel na 11,4 odstotke. Po oceni borznih strokovnjakov je to posledica povečanja provizije Ljubljanske banke. Promet je znašal dobrin 600 tisoč mark. Na torkovi zlati dražbi je bil promet z latini denarjem sorazmerno velik, saj je znašal več kot milijon tolarjev. Trgovali so z belgijskim in francoskim zlatim frankom, z zlatimi litrami, kruegrandi in zlatniki dunajske filharmonije. Prodali so 200 gramov nepredelanega zlata, ki se je pri gramu podražilo za šest tolarjev in tako je gram stal 1.070 tolarjev. Prodali so tudi 400 gramov srebra, doseglo je ceno 13 tolarjev za gram.

Na sredini dražbi je bil promet sorazmerno majhen, lastnike je zamenjalo 200 lotov državnih obveznic prve izdaje, pri katerih se tečaj ni spremenil, in 500 lotov državnih obveznic druge izdaje, pri katerih je tečaj z 71,2 padel na 70,6 odstotkov. Pri blagajniških zapisih Banke Slovenije v tuji valuti je lastnike zamenjalo 18 lotov zapisov, marka pa je ostala vredna 50 tolarjev.

Na četrtkovki dražbi je bil promet prav tako majhen, saj ga z državnimi obveznicami prve izdaje ni bilo, z državnimi obveznicami druge izdaje pa 420 lotov, tečaj je narastel na 71 odstotkov. Pri blagajniških zapisih Banke Slovenije v tuji valuti je lastnike zamenjalo 18 lotov zapisov, marka pa je ostala vredna 50 tolarjev.

Stavka v Iskri ERO končana

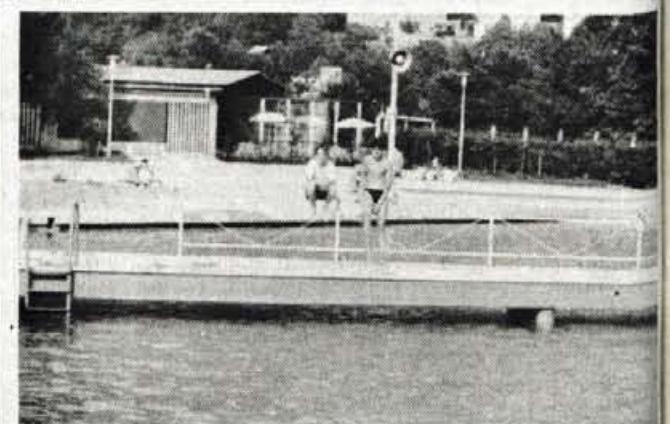
Povečali le najnižje plače

Kranj, 17. junija - V Iskri ERO so v sredo končali dvodnevno stavko, s katero so vodstvo opomnili na uresničitev stavkovnih zahtev iz prejšnjega meseca. Tokrat pa so dodali še novo: odstop direktorja in drugih iz vodstva podjetja.

Upravni odbor podjetja, s katerim se je stavkovni odbor sestal v torek, je sprejel samo zadnjo zahtevo in se obvezal, da do 30. junija razreši sedanjega v. d. direktorja Mira Kreka z vso vodilno ekipo in imenuje novo vodstvo.

Glede povečanja plač, obveznic, regresov in ostalih stavkovnih zahtev pa je vodstvo presodilo, da jih ni mogoče udejaniti. Izplačati je sposobno samo 90-odstotne plače iz prejšnjega meseca, povečane za rast živiljenjskih stroškov, kar delavcem ni bilo pogodu. Na zboru delavcev, ki je v sredo slednji končal stavko, so predvsem delavce iz najnižjih plačilnih razredov težko prepričali, da plače ne bodo večje. Pač pa so se ob omejeni masi za osebne dohodke, ki ostaja enaka manj iz prejšnjega meseca, dogovorili za takšno razporeditev denarja, ki bo povečalo najnižje plače. Najnižje izplačilo bo ta mesec 15 tisoč tolarjev.

Predsednik sindikata in stavkovnega odbora Milan Zaplotnik nam je po stavki povedal, da ne morejo računati na izpolnitve kolektivne pogodbe. Upravni odbor podjetja jim je naišel čistega vina, če da morajo delati ob nizkih plačah, če hočejo, da podjetje preživi. ● D. Ž.

PRVI KOPALCI V TRŽIŠKEM BAZENU - Minulo nedeljo so odprli tržiško kopališče, kjer v prvih dneh zaradi slabega vremena še ni bilo velikega obiska. Na okrog 26 stopinj ogreta voda je kar prijetna za plavanje, ugotavljajo prvi kopali, med katerimi je največ mladine. Bazen je odprt vsak dan med 9. in 19. uro, vstopnica za odrasle stane 130 tolarjev, za mladino 70 tolarjev, po 16. uri pa je plavanje skoraj pol cenejše. S. S. - Foto: S. Saje

Okrogle miza

O sanaciji Blejskega jezera

Radovljica - Občinski odbor socialdemokratske stranke Radovljica prireja danes, v petek, ob 18. uri v Festivalni dvorani na Bledu okroglo mizo o sanaciji Blejskega jezera. V pogovoru bodo sodelovali Miha Jazbinšek, republiški minister za varstvo okolja in urejanje prostora, Dietrich Pfundel, predstavnik višjega urada za vodno gospodarstvo iz Münchna, Mitja Rismal z ljubljanske fakultete za gradbeništvo, Jože Resman, predsednik radovljiskega izvršnega sveta, Vladimir Černe, predsednik občinske skupnine, Bernard Podlipnik, direktorica javnega podjetja Komunalna Radovljica in članica izvršnega sveta, odgovorna za varstvo okolja, in Špela Remec - Rekar z blejske limnološke postaje. ● C. Z.

Višja najemnina za knjižnico

Škofja Loka, 18. junija - Občinski izvršni svet je na torkovi sej obravnaval najemno pogodbo za knjižnico Ivana Tavčarja, ki gostuje v stavbi LB Gorenjske banke. Po pogodbi, ki naj bi jo sklenili za čas od maja do konca tega leta, naj bi za kvadratni metr površine plačevali deset mark na mesec, doslej so po 7,5 marke. Marke naj bi preračunavali v tolarje po srednjem tečaju Banke Slovenije na prvi dan v mesecu, vsak naslednji mesec bi se najemnina povečala za stopnjo rasti drobnoprodajnih cen v predhodnem mesecu. V banki poudarjajo, da je najemnina zaradi dejavnosti posebnega pomena ugodnejša, kar polovico nižja, kot jo zaračunavajo drugim najemnikom, zato tudi niso pripravljeni pokriti stroškov investicijskega vzdrževanja.

Škofjeloški izvršni svet je na višjo ceno najemnine pristal, ne pa tudi na stroške vzdrževanja, ki jih po njegovem mnenju mora nositi lastnik stavbe. Po novi pogodbi bo najemnina za maj znašala 290.220 tolarjev, devet odstotkov več kot po starri pogodbi. Žal ob tem nismo slišali nič novega o tem, v kateri občinski stavbi (Partizan?) naj bi stisko knjižnice, ki je v bančni hiši tudi prostorsko utesnjena, dolgoročno rešili. ● H. J.

Zbor slovenskih veterinarjev

O novi veterinarski zakonodaji

Kranj - Poslovna skupnost za veterinarstvo pripravlja jučri ob 10. uri v skupščinski dvorani v Kranju zbor slovenskih veterinarjev, na katerem bodo obravnavali aktualna vprašanja nove veterinarske zakonodaje. Kot je povedal pomag. Ferdinand Zupanec, v.d. direktorja skupnosti, sta predlog za izdajo zakona skupaj s tezami za zakon že sprejela dva skupščinska zbor, tretji pa še ne. Kar 70 do 80 odstotkov veterinarjev v Sloveniji napoveduje, da se bo po sprejetju zakona odločilo za zasebno prakso. O tem, ali je zakonski osnutek dober, ali ne, pa so tudi med veterinarji različna stališča. ● C. Z.

Žakelj gost v Radovljici

Radovljica - Radovljški socialisti so za pondeljek, 22. junija, ob 18. uri povabili v hotel Park na Bledu podpredsednika slovenske vlade mag. Viktorja Žakla. Na javnem pogovoru se bo besedila okupna okupna položaja, problemov in perspektiv družbenih dejavnosti. ● H. J.

Občni zbor škofjeloške kmetijsko-gozdarske zadruge

Škofja Loka - Jutri, v soboto, ob osmih zjutraj bo v kino dvorani v Škofji Loki prvi, ustanovni občni zbor Kmetijsko gozdarske zadruge z.o.o. Škofja Loka. Na zboru bodo obravnavali zadržna pravila in pravilnik o volitvah organov upravljanja, izvolili upravni in nadzorni odbor ter predsednika in podpredsednika zadruge, razpravljali in sklepali o članstvu zadruge v Zadružni zvezi Slovenije, izvolili delegata za občni zbor zadržne zveze in predlagali kandidate za organe upravljanja. ● C. Z.

Hoteli so prazni

Jesenice, 17. junija - Prvi podatki turističnega prometa v krajih je seniške občine kažejo, da je dosedanje število gostov prav zaradi razmer v bivši Jugoslaviji katastrofalno, saj so, denimo, v Kranjski Gori v prvih treh mesecih leta imeli manj kot 40 odstotkov nočitev in primerjavi z letom prej. Tudi napovedi za naprej in rezervacije ter pogodbe s tujimi agencijami ne obetajo noblega. To potrjuje dejstvo, da so tuji organizatorji potovanj in agencije skeptični in Slovenije ne ponujajo v svojih turističnih paketih.

Turistični delavci zato upajo, da bo bolje šele z novo zimsko sezono, kajti poletna je več ali manj izgubljena. ● D. S.

Popravek

V številki 46 smo na peti strani zapisali, da je občinska organizacija Rdečega križa v Tržiču prejela dobrodelni prispevek v višini 132 tisoč šilingov. Pravilno je 132 tisoč tolarjev. Za napako se opravljajo.